

Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus

PORTFÓLIÓ

A fejlesztésekhez írt logopédiai verses gyűjteményem gyakorlatban való alkalmazása utazó gyógypedagógusként, az integrált oktatásban.

Belső konzulens:

Dr. Szili Katalin- (PhD)

– logopédus, egyetemi adjunktus

Készítette:

Repity Zsuzsa

Neptun:

X59740

Sajátos nevelési igényű gyermekek
integrációs pedagógus-szakvizsgára
felkészítő- szakirányú továbbképzés

Intézet:

Neveléstudományi Intézet

KAPOSVÁR
2023.

Tartalom

Mottók	6
1. A portfólió összeállításának szakmai háttere.....	7
1.1. Szakmai életút rövid bemutatása	7
1.2. A szakmai és személyes indítékok, elvárások a képzéssel kapcsolatban.	11
1.3. Önértékelés: erősségek, fejlesztendő területek.....	12
1.3.1. Önismereti, személyiség vizsgáló tesztek	13
1. 1. MBTI teszt.....	14
2. DISC- viselkedést mérő teszt	16
3. SWOT elemzés.....	20
1.3.2. Önértékelés. A pedagógus pálya végzéséhez szükséges fejlesztendő kompetencia területeim	22
1. kompetencia: Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás	24
2. kompetencia: Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexió	25
3. kompetencia: A tanulás, fejlődés támogatása.....	27
4. kompetencia: A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség.....	28
5. kompetencia: A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység	30
6. kompetencia: Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése	31
7. kompetencia: A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja	32
8. kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás.....	34
9. kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért	35
1.4. Személyes célok, feladatok a képzés során	36
2. A szakmai fejlődést segítő tanulási eredmények.....	38
2.1. Út a gyógypedagógia felé.....	38
2.2. Kompetenciák fejlődését támogató dokumentumok reflektív bemutatása	38
2.3. Köznevelési intézmény szervezete	39
2.3.1. Az intézmény megnevezése és rövid története.....	39
2.3.2. Intézményi kontextus és az intézmény leíró jellemzése	40
2.3.3. Az intézmény infrastruktúrája	41
2.3.4. Az intézmény tanulónépességének jellemzői, tanulóközösségei.....	42
2.3.5. Az intézmény személyzete, a nevelőtestület és dolgozók	42
2.3.6. Az intézmény tevékenységei, ellátó és kapcsolatrendszere.....	43

2.3.7.	Döntési folyamatok: Intézményi változások típusai és dimenziói	44
2.3.8.	Az intézményi csoporttevékenységek, intézményi címek	44
2.3.9.	Intézmény értékelése	45
2.4.	Közigazgatás és vezetési ismeretek	46
2.5.	Integráció és szegregáció kérdései	53
2.6.	A szakvizsgaképzésen tanultak összegző reflexiója és beépítésének lehetőségei a munkámban	60
2.7.	Utazó gyógypedagógusi tevékenységeim bemutatása	61
3.	A logopédiai fejlesztésekhez írt verses gyűjteményem bemutatása, gyakorlatban való alkalmazási területei, a beszédfejlesztés során való hasznossága, kibővítésének lehetőségei	62
3.1.	A verses gyűjtemény rövid bemutatása	62
3.2.	Gyakorlatban való alkalmazási területek, beszédfejlesztés során való hasznossága	63
3.3.	A verses gyűjtemény kibővítésének lehetőségei, irányai	64
4.	További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása, további szakmai tervek, összegzés	65
4.1.	Szakmai célok és tervek	65
4.2.	Összegzés	66
5.	Felhasznált források:	68
5.1.	Ábraforrások:	68
5.2.	Mottók:	68
5.3.	Szakirodalmi források:	68
6.	Melléklet	75
6.1.	Versek: SZ automatizálásához	76
	Szavaló	76
	Fodrász	76
	Nyuszi mese	77
	Az őszi szél útja	77
	Őszi dal	78
	Őszi levelek	78
6.2.	Motoros differenciáláshoz: S – SZ	79
	Susog a szél	79
6.3.	Feladatlapok	80
1.)	Feladatlap (7-12 éves korig)	80
	(Automatizáláshoz, fonológiai tudatosság és ritmusfejlesztéshez. SZ hangzó a szó elején. Szó-kép egyeztetése, SZ- automatizálása, olvasás, cselekedtetés, kognitív funkciók fejlesztése)	80
1.)	SZ hangzó automatizálása versben	80
	Szavaló	80
2.)	Egy szó egy mozdulat (ritmusfejlesztés, SZ- automatizálása)	82
3.)	Szókincs aktivizálás és szókincs fejlesztése	82

4.) Szómagyarázat. (Önálló mondatalkotás szavakkal.).....	82
5.) Titkosírás hívóképekkel	83
2.Feladatlap (7-12 éves korig).....	84
(Automatizáláshoz, fonológiai tudatosság SZ hangzó a szó végén. Szó-kép egyeztetése, SZ-automatizálása, olvasás, cselekedtetés, kognitív funkciók fejlesztése)	84
1. SZ hangzó auditív differenciálása szó végén.	84
2.) SZ hangzós szavak keresése versben	84
Fodrász	84
3.) Szómagyarázat.	85
4.) Keresztrejtvény (Síkban való tájékozódás, cselekedtetés, kognitív fejlesztés).....	85
3.) Feladatlap (7-12 éves korig)	86
(Automatizáláshoz, SZ hangzó a szó belsejében. Szöveg - kép egyeztetése, SZ- automatizálása, olvasás, cselekedtetés, sorrendiség, fonológiai tudatosság kognitív funkciók fejlesztése.)	86
Vers olvasása (SZ hangzó automatizálása, kognitív képességek fejlesztése)	86
Nyuszi mese	86
2.) Képek sorba rendezése.....	86
3.) Automatizálás.....	87
4.) Írd a képek alá szótagolva a szavakat, utána tapsold le őket!.....	87
5.) Sorkirakó	87
4. Feladatlap(7-12 éves korig).....	90
(Automatizáláshoz, SZ hangzó a szó elején és a szó belsejében. Szó-differenciálás, SZ-automatizálása, olvasás, cselekedtetés, sorrendiség, fonológiai tudatosság kognitív funkciók fejlesztése. finommotorika, síkban való tájékozódás fejlesztése.)	90
SZ hangzó automatizálása	90
Az őszi szél útja.....	90
2.) Auditív differenciálás fejlesztése, mozgással.....	91
3.) Szókereső- Szóban- szó (fonológiai tudatosság fejlesztése).....	91
4.) Bővülő mondatok (automatizálás, hangos olvasás gyakorlása).....	91
5.)Tájékozódás a szövegben. (tájékozódás, szövegértés, automatizálás).....	92
7. Széllabirintus (finommotorika, szem- kéz koordináció, tájékozódás, kognitív képességek fejlesztése).....	93
5.) Feladatlap (7-12 éves korig)	94
(Automatizáláshoz, SZ hangzó mindhárom fonetikai helyzetben. differenciálás, SZ-automatizálása, olvasás, cselekedtetés, sorrendiség, ritmuskészség fejlesztése, fonológiai tudatosság kognitív funkciók fejlesztése.).....	94
1.) Olvasd el a verset hangosan!	94
Őszi dal.....	94
2.) Ritmusgyakorlat	94
3.) Mit csinálunk? (SZ hangzó automatizálása).....	95

4.)	Tedd a leveleket a megfelelő zsákba! (SZ- automatizálása, fonetikai helyének jelölése.)...	95
5.)	Mondatalkotás	98
6.)	Feladatlap (7-12 éves korig)	99
	S-SZ hangzók motoros differenciálása.....	99
	(motoros differenciálás, S-SZ hangzók differenciálása, szókincsbővítés és aktivizálás,, olvasás, cselekedtetés, tér-irány, síkban való tájékozódás fejlesztése, fonológiai tudatosság és kognitív funkciók fejlesztése.).....	99
	A versben S-SZ hangzók szó elején és szó belsejében.....	99
1.)	Olvasd el a verset hangosan!	99
	Susog a szél	99
2.)	Szómagyarázat.....	99
3.)	Hangzókereső	99
4.)	Lépegető (irány gyakorlása, jobb-, bal differenciálása, számlálás fejlesztése, tájékozódás síkban, olvasás, automatizálás)	100
5.)	Fonológiai tudatosság fejlesztése	101
6.)	Szókincs aktivizálása, fonológiai tudatosság fejlesztése	101
	Őszi levelek	103
6.4.	Felhasznált illusztrációk:.....	104
	Képek forrása:	104
6.5.	Fejlesztő órai képek:.....	105
7.	Nyilatkozat	106
8.	Konzultációs Nyilatkozat	107
9.	Plágium nyilatkozat.....	108
10.	Titkosítási kérelem	109
11.	Absztrakt.....	110

Mottók

“Nem a tökéletesség inspiráló, hanem az, hogy mit kezdesz a tökéletlenségeddel.”

– Ismeretlen –

„Csak a jó minőségű tanár lehet mesterré, csak az a tanár, aki maga is élvezi, amit csinál, akinek a számára a tanítás, az együttlét a gyerekekkel, a világra való rácsodálkozás élmény és öröm. Aki nem a biztos, egyetlen válaszokat tudja, hanem akit a bizonytalan sokféleség csábít állandó továbbkutatásra.”

– Vekerdy Tamás –

„A tanítás azt jelenti, hogy segítjük a másikat a felfedezésben.”

– Mark Van Doren –

1. A portfólió összeállításának szakmai háttere

1.1. Szakmai életút rövid bemutatása

Ha visszatekintek a pedagógusi pályám alakulására, akkor elmondhatom, hogy hosszú út vezetett el idáig, ahol most tartok. Nem mondhatom, hogy mindig is erre a pályára készültem. De ma már tudom, hogy mindennehézség, ami ért, azért volt, hogy oda vezessen, ahol most vagyok. Jelenleg utazó gyógypedagógusként dolgozom a Meixner Ildikó Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézményében. A szakmai életút kialakulása, nálam nem a szokásos módon és időben indult, és haladt. Az évek hosszú sora alatt formálódott ki bennem az a cél, hogy pedagógus legyek. Ezen évek alatt tanultam meg hinni magamban, és azt, hogy képes vagyok tanulni, fejlődni, és átadni az általam birtokolt tudást úgy, hogy az maradandó értékévé váljon a tanulóban.

Ennek oka az múltban gyökerezik. Hogy érthető legyen a pályaválasztásom indítéka és alakulása, vissza kell nyúlnom a gyermekévekig. Gyermekként, az általános iskolás éveim alatt nem voltam jó tanuló, sokszor még a gyenge közepes szintet sem értem el. Nehézséget okozott a tananyag elolvasása, elsajátítása, számonkéréskor annak írásban való prezentálása, így az ezekből fakadó kudarcélmények miatt zárkózott és önbizalom hiányos gyermekké váltam. Olyanná, aki csendes, igyekszik láthatatlanná válni a tanítók és a diáktársai szemében, nehogy célkeresztbe kerüljek, mivel tudtam alul maradok. (Aki ma ismer, el sem hinné ezt.) Akkoriban a 80-as években még nem volt gyógypedagógiai szűrés és segítségnyújtás, vagy ha volt is, hozzám nem jutott el. Az engem tanítóiban levő „*gyógypedagógiai érzék*” is, – tisztelet a kivételnek – erősen „gyerekipőben” járt. Csak elkönnyveltek egy „balkezes rossztanulónak” az iskolában és a családban egyaránt, mely még kontrasztosabbnak tűnt, eminens tanulóként ismertnővérem árnyékában. A rám sült *stigma* miatt az általános iskolai éveim gyötrelmes küzdelemmé váltak, ahol napi szinten szembesültem a tanítóim s a család negatív értékelésével. A gondolat hogy számolnom kell, szinte megbénított, mivel akárhogy igyekeztem elsajátítani a matematika órák anyagát, hiábavalóságnak tűnt. A tanítónő lesajnáló gúnyolódásai pedig még keservesebbé tették az amúgy sem könnyű helyzetem. Egy elégséges érdemjegy a matekdolgozaton, sokszor elérhetetlen álomnak tűnt számomra. Végzett gyógypedagógusként ma már tudom, több területet érintő tanulási zavarom volt. Hiszem, hogy megfelelő pedagógiai segítségnyújtással, fejlesztéssel az út, amin haladtam, nem lett volna ilyen küzdelmekkel teljes, s nem lett volna szükséges egyedül megbirkóznom ezzel a

hatalmas teherrel. A tanulási sikertelenségem csak az kompenzálta, hogy készségi tárgyak területén tehetséges voltam. Ezekre építve kezdtem magam felépíteni és formálni, mely eleinte nem volt tudatos. Érdekelt a gyermekirodalom, a rajzolás és a képzőművészetek, így ezekről szívesen olvastam, ami által olvasástechnikám, és a szövegértésem sokat fejlődött. Nyolc éves koromtól írónak készülve pedig kialakult bennem az igény a helyes és esztétikus írásra, ami ennek köszönhetően olvashatóvá vált. Fejlődésemet nem az osztály előtt nyilvánosan, a tanítónő által széttepett füzetem látványa és a kötelező kinkeserves szövegmásolás segítette, mellyel egész nyáron kínozott anyám. Egy-egy oldal lemásolása a *Grimm* mesekönyvből, végtelen időnek tűnt, hisz órákat vett el a napjaimból, s tette tönkre a nyári szünetet. Az a könyv az egyetlen, amit azóta is visolyogva fogok meg, ha kezembe kerül. Az otthoni fenyítés sem segített, hiába az ütleg és a büntetés, szobafogság, eredményt nem hozott, csak még zárkózottabb lettem, és igyekeztem eltitkolni a rossz jegyeket. Összességében az általános iskolát – „összeszorított foggal és gyomorgörcsrel” – debukásmentesen végeztem el, és hatalmas megkönnyebbülést éreztem mikor végre végleg kiléphettem a kapuján. A számolási nehézségeim leküzdésében is akkor léptem előre, mikor kikerültem az általános iskolából (kegyelem kettessel) és fodrásztanulóként a Mohácsi 502. számú Szakmunkásképző Iskolában a tanártól való rettegés és előítélet nélkül tanultam. Vállalni mertem, ha nem értettem a feladatot. Ilyenkor kérdeztem, és választ is kaptam. A továbbtanulás új esélyt adott. Végül erős közepessel zártam a szakmunkás éveim. Ez után tíz évig nem mentem iskola közelébe, egyrészt senki nem is várta el, másrészt örültem, hogy túl vagyok rajta. Az pedig, hogy egyszer én is pedagógus leszek, elképzelhetetlennek tűnt volna bárki számára is. Huszonhét éves múltam mikor megérett bennem a gondolat, hogy szeretnék leérettségizni, mivel a családban én voltam a legiskolázatlanabb, amit időnként az orrom alá is dörgöltek, annak ellenére, hogy ekkoriban már több könyvkiadóval dolgoztam, akiknél mesekönyveim és mondókás színezőim is megjelentek, emellett pedig aktívan írtam, illusztráltam és festettem, melyeket önálló és csoportos képzőművészeti kiállításokon, szalonokon sikerrel mutattam be. Így húsz éve, 2003 őszén önmagamban alig bízva, beiratkoztam esti iskolába, és ott egyszerre kinyíltam. Megszerettem a tanulást, az iskola célokat, kihívást, sikerélményt és barátokat adott. Megismertem az erősségeim és tudatosítottam magamban a korlátaimat. Így megtudtam, nem az értelmi képességeimmel van baj, csupán lassabban olvasok és tanulok. Ennek tudatában szántam időt a felkészülésekre. Az aritmetikai gondolkodásom, számolási készségem is fejlődni kezdett, így a számtannal kapcsolatos frusztrációm is fokozatosan megszűntek. Én lettem az osztály egyik „strébere”, napról-napra tudatosan haladtam, és az idő engem igazolt. A szakközépiskolát 4,5-ös átlaggal

zártam. Harminc évesen 2006-ban érettségiztem, melyen szárnyaltam, harmincöt évesen pedig megszereztem az első diplomám 4,86-os átlaggal, a PTE-BTK történelem szakán. A másod szakom a pedagógia volt, melynek pedagógiai-pszichológiai kurzusain rengeteg önismeretre tettem szert, és kaptam válaszokat addigi problémáimra. Az egyetem világa egy új dimenzióba repített, s az előadások oktatói közül jó néhány tanár példaképpé vált a szememben, tudásuk és tanári attitűdjük magas színvonala miatt. A pedagógiai munka, a tanítás vonzóvá és követendő példává vált számomra. A diploma megszerzése után, nyaranta, nyári kézműves táborot vezettem Lánycsokon az Ifjúsági házban a helyi Általános Iskola alsós diákjainak, ahol sokszor 25–30 gyermek, napi programját kellett koordinálni, lebonyolítani és segíteni. Volt olyan gyermek, aki az egész nyarat velem töltötte. Ez jó terep volt arra, hogy megtapasztaljam, hogy milyen jól tudok bánni a gyerekekkel. Ezután 2013-tól a Munkaügyi Központ megkeresése által kezdtem el felnőtteket tanítani a Pécsi Türr István Képző és Kutatóintézet alapkompentencia képzésein, mely után a következő években több felnőtt képző központ is foglalkoztatott ebben a munkakörben. Jó érzéssel töltött el az, hogy tudást adhatok át, s az, hogy az eleinte rezignált, gyanakvó, zárkózott, vagy épp dühös emberekből, egy igazi kis közösséget formálhatok, akik az utolsó napokban már sajnálták, hogy a közös munkának vége lesz. Az utolsó alapkompentencia képzések során döntöttem el, hogy felvételizem a Kaposvári Egyetem Gyógypedagógiai Karára. Oka az volt, hogy ekkorra már tisztán láttam, hogy ez a fajta kompetenciafejlesztés és segítségnyújtás felnőtt korban, ha nem is hiábavaló, de már erősen megkésett. Számos tanítványom küzdött olvasási, írási és számolási zavarral. Jelentős hányaduk volt roma származású, volt köztük analfabéta, s olyan is, aki jó képességekkel bírt, mégis perifériára került származása és az iskolai sikertelenségei miatt. Munkámban igyekeztem a saját tanulási tapasztalataim beépíteni, és úgy elmagyarázni a feladatokat, ahogy azt magam is elsajátítottam. Az eredmény elenyészőnek tűnt, mivel tanfolyam előtt és után is a legtöbben közmunkaprogramokban dolgoztak. Kevesen voltak olyanok, akik sikerrel hasznosították az ott megszerzett tudást. Bár akadt példa erre is. Volt, aki két évvel a képzés után hívott fel, hogy megköszönje azt, hogy megtanítottam százalékot számolni, mivel így kapott munkát egy cégnél. A megélt tapasztalatok után rájöttem, akkor lehetek hatékony a pedagógiai munkámban, ha ezt képzett gyógypedagógusként, kellő szaktudással végzem majd. Felismertem, hogy a gyermekkori intervencióra és rehabilitációra kell helyezni a hangsúlyt, hisz pozitív eredményt elérni akkor lehet igazán, ha az kellő időben történik meg. 2018-ben kezdtem meg gyógypedagógiai tanulmányaim a Kaposvári Egyetemen, majd 2022-ben végeztem tanulásban akadályozottak pedagógiája és logopédia szakos gyógypedagógiai tanárként. Ez az időszak az, amire azt mondom, hogy elvitt oda,

ahová mindig is készültem. Néha „emberpróbáló”-nak tűnt az idáig vezető út, de minden percét megéreztem! Tanulmányaim intézményigazgatói dicsérettel zártam, 5-ös tanulmányi átlaggal! Harmadévesként 2020-ban egy rövidebb ideig gyógypedagógiai asszisztensként is dolgoztam a Mohácsi EGYMI-ben, s bár nagyon szerettem a feladatom, sajnos a vezetés nem volt kellően rugalmas a tanulmányaim végzésével kapcsolatban, így akkor eljöttem, ám a diploma megszerzése után nagy örömmel fogadták jelentkezésem, és jelenleg 2022 szeptemberétől főállásban dolgozom ott, mint utazó logopédus-gyógypedagógus. A majsi és a dunaszekcsői általános iskolákban látom el a feladatköröm. Az iskolákban 7-15 éves korig vannak fejlesztésre járó tanulóim, akik egyrészt logopédiai, másrészt tanulási zavarok miatt kapnak habilitációs, reedukációs fejlesztést, egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretében. Mindkét integráló iskolában sikerült jó kapcsolatot kialakítanom, mind az ott dolgozó pedagógusokkal és az intézményvezetővel, mind pedig a gyerekekkel és a szüleikkel egyaránt. Emellett 2017-től, immár hatodik éve dolgozom, a Mohácsi Petőfi Sándor Kollégiumban, mint óraadó, ahol középiskolás a 15-20 éves korosztályú gyermekek mellett végzek nevelői tevékenységet. Mind a két munkakörömben szívesen dolgozom, és egyaránt kötődöm az intézményekhez. A kollégiumban eltöltött évek jó tapasztalatszerzésnek bizonyultak a pedagógiai munka terén. Úgy érzem, a munkatársak elfogadtak és megbecsülnek, mivel a rám bízott feladatokat lelkiismeretesen elvégzem, az intézményvezető pedig számít rám. Az ott lakó gyerekekkel is megtalálom a közös hangot. Gyakran mesélnek nekem, megnyílnak előttem, és bátran kérnek segítséget vagy tanácsot, ha kell, aminek az oka az, hogy őszintén figyelek rájuk. Ha szakmai életutam alakulására gondolok, szerencsésnek mondhatom magam. Gyermekként minden esélyem megvolt a lemorzsolódásra. De bármilyen lehetetlennek is tűnt egy-egy feladat, mindig volt bennem elég elszántság, akarat ahhoz, hogy tovább lépjek, és igyekeztem kitartónak maradni a végsőkig. Megtanultam küzdeni, segítséget nyújtani önmagam és ezáltal mások számára is. Képes voltam felismerni és leküzdeni a tanulási problémáim a meg lévő erősségeimre építve, s nem fogadtam el a mások által rám sütött bélyeget. Hittem abban, hogy több lehetek annál, mint amit nekem jóstak. Így a pedagógiai munkásságom már jóval azelőtt elindult, mint, ahogy a végzettséget megszerezhettem. Az első tanítványommá önmagam váltam, hisz segítő és tanuló voltam egy személyben. Önnön képességeim feszegetve, kutatom az óta is, mire vagyok még képes, hol vannak a határaitam...

Minden rosszban van valami jó. A tanulási nehézségek leküzdésével, értékes tapasztalatokkal, emberi tulajdonságokkal és pozitív pedagógusi jellemvonásokkal váltam

gazdagabbá az utam során. A deficitből sikerült erényt kovácsolnom. Kialakult bennem a pedagógiai érzékenység, ösztönösen képes vagyok együtt érezni és gondolkodni a sajátos nevelési igényű gyermekekkel, látom, tudom, hol akad el és milyen segítséggel tudom tovább lendíteni a feladatvégzés során. Tisztában vagyok azzal, mit játszódik le egy tanulási problémákkal küzdő gyermeklelkében, aki olyan, mint anno én magam. Mit jelent számára egy-egy dicsérő, biztató szó, s mekkora örömet ad egy-egy apró felismerés, vagy új ismeret megértése. Sokszor a tanulási sikertelenség gyökere a kudarcélményből táplálkozik, az attól való félelem, gátolja meg a gyermeket abban, hogy fejlődjön. Úgy vélem nem csak a tudást kell, a gyermek számára megfelelő módon átadni, hanem az önmagába vetett hitet is, amivel felépítheti magát, bárhonnan is indul. Ha elhiszi, hogy képes elvégezni az előtte álló feladatot, már fél siker. A többi, kitartás, gyakorlás és elszántság dolga. A *sajátos nevelési igény* diagnózisa a pedagógus olvasatában nem csak a tanulási zavart és gyengeségeket kell, hogy jelentse. Minden gyermek *egyedi*, ezért a nevelési igénye is *sajátos* és mindegyik másban tehetséges. Gyógypedagógusként az a feladatom, hogy mellettük álljak, fejlesszem őket, segítséget nyújtsak erősségeik felfedezésében, hogy eszközként hasznosítva azokat, építhessenek rájuk. Logopédiai és rehabilitációs fejlesztő munkám során jó hasznát veszem rajzos, írói készségemnek és énektudásomnak, így ezeket előszeretettel építem be az órai tevékenységekbe. A feszültség oldó és fejlesztőhatásuk mellett inspirálom vele a tanulókat.

1.2. A szakmai és személyes indítékok, elvárások a képzéssel kapcsolatban.

Az indíték mely az *sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa szakvizsga* elvégzése felé irányított az volt, hogy a gyógypedagógiai alapképzésen kapott tudásom tovább bővítsem, és elmélyítsem. Az elvárásaim, a szakvizsgára felkészítő szakirányú képzéssel kapcsolatban az, hogy az alapképzésen megszerzett gyógypedagógiai ismereteim tovább szélesítsem és fejlesszem, új hasznos ismeretek birtokába jussak, kibővítve az eddigi ismereteim. Úgy vélem a szakvizsgával megszerzett tudással, a gyógypedagógiai feladatköröm végzésekor még hatékonyabban és szélesebb körben tudok majd segítséget nyújtani azoknak a gyermekeknek, akik sajátos nevelési igénnyel élnek, és akiket utazó gyógypedagógusi munkám során ellátok. Emellett megfelelő és hasznos segítséget adhatok az őket körül vevő elsődleges és másodlagos nevelési színtereken, fontos, hogy kellő információval és nevelési tanácsokkal tudjam ellátni az iskolai tanítókat, vagy a gyermekek családtagjait, szüleit, hozzátartozóit azért, hogy ez által otthon is megfelelő támogatást kaphassanak az SNI-s gyermekek. Úgy vélem a megfelelő ismeretekkel rendelkező

háttértámogatással a gyermek fejlődését, tanulási kedvét és pozitív irányú viszonyulását az iskolához megalapozhatjuk. Továbbá abban bízom, hogy szakmai ismereteim kiszélesítésével és a szakvizsga elvégzésével olyan kapuk nyílnak meg előttem, mint például Szakszolgálatnál, Szakértői Bizottságban való feladatok ellátása. Személyes és szakmai indítékom egyaránt az, hogy megfelelően és magasán képzett pedagógussá váljak.

1.3. Önértékelés: erősségek, fejlesztendő területek

Munkáimban és tanulmányaim során igyekeztem mindig a tőlem telhető maximumot nyújtani, ami az életkorom előre haladtával egyre magasabb szintet ért el. Ebben nagy szerepe volt a férjem támogató hozzáállásának, mely lehetővé tette, hogy a mindennapi munkavégzés és a feleségszerep mellett tanulmányaim folytathassam. Szerencsésnek érzem magam azért, mert az első perctől kezdve biztatott, elfogadta és segítette a pályaválasztásom. Másrészt azért is szerencsés vagyok, mert egy olyan speciális területen dolgozhatok, amivel segítséget nyújthatok, ami naponta sikerélményt ad és ösztönöz a további szakmai fejlődésem elérésében. Gyermekkel dolgozni, nagy felelősség és kihívás, de emellett örömforrás is. Utazó gyógypedagógusként, tanulásban akadályozottsággal és beszéd fogyatékosággal diagnosztizált, integráltan oktatót SNI-s gyermekekkel foglalkozom. Úgy vélem ez a fajta munkakör szükségessé teszi és megköveteli a folyamatos önképzést, szakmai fejlődést és jártasságot, a gyógypedagógiai ismeretek terén, és az újabb módszertani, szakmai elméleti és gyakorlati tudás elsajátítását. Ahhoz, hogy szakmailag sikeresen és a munkámban kompetensen tudjak működni, elengedhetetlenül szükséges a folyamatos önképzés és önmonitorozás. Igyekszem tanulni és követni a hazai logopédus társadalom fórumait, publikációit, és eseményeit, illetőleg részt venni a munkahelyemen tartott műhelymunkákon, képzéseken és intézményközi előadásokon. Emellett magam is törekszem megosztani a kollégákkal a megszerzett tapasztalatokat, kapcsolatban lenni a környezetemben dolgozókkal, (TEAM) megbeszélni a felmerülő problémákat, vagy elért pozitívumokat a fejlesztésekkel kapcsolatosan. A folyamatos önképzés és fejlesztés számomra meghatározóvá vált a mindennapok során, és az egyetemen megszerzett elméleti tudásom immár múlt évtől kezdődően szakmai tapasztalatokkal is bővíthetem. Gyógypedagógiai, logopédusi munkámban, nap, mint nap köszönnek vissza az iskolában megtanultak, melyekre igyekszem minél kompetensebben reagálni és cselekedni. Az elméleti tudás elengedhetetlen, de a gyakorlati tapasztalatok megszerzésével válik teljessé, s úgy vélem, ennek a megtapasztalásnak a sikerességét nagyban befolyásolja a pontos önismeret, a szakmai

identitás és személyes önértékelés relevanciája. Ezek részletes feltérképezése és megismerése nélkülözhetetlen a sikeres munkához, a szakmai tovább fejlődéshez és a komplex szakmai tudás elsajátításához. Az elmúlt évek alatt egy alaposabb önismeretre tettem szert, megismertem a hiányosságaim, és gyengeségeim, mi az, amit tennem kell azért, hogy elérhessem az önmagam számára kijelölt célokat. Rájöttem, mik azok a személyiségbeli pozitívumaim melyekkel megalapozhatom a sikeres továbbtanulásom és felépíthetem a szakmai utam. Azóta is tudatosan fejlesztetem önmagam és immár kamatoztatom a tanulmányaim során gyűjtött ismereteket a gyógypedagógusi munkám során. Az eddig elért eredményeim a bennem kialakult tudatosságnak, kitartásnak és személyes kompetenciáim megismerésének és fejlődésének köszönhetőek. Szociális érzékenységem és a múltbéli tanulási nehézségeim, kudarcaim emléke, illetve azok leküzdésének mikéntje, ma nagymértékben megalapozza a munkámhoz elengedhetetlenül szükséges türelmet, empatikus készséget, és az inkluzív szemléletet, ami továbbsegíti a pedagógusi kompetenciáim fejlődését. Mindig is kerestem hol vannak a határim, és erre bátorítom azokat a gyermekeket is, akikkel foglalkozom.

1.3.1. Önismereti, személyiség vizsgáló tesztek

Az önismeretünk kialakulása, az önmagunk értékelése elsősorban a saját magunk megismerésén alapul és a környezetből visszajövő, a más személyek szubjektív véleményeit tükrözi. Ez az önismereti kép lehet valóságos vagy akár torz is, mivel a kapott külső vagy belső megítélés befolyással van a személyiségünk megismerésére. Egy ilyen irányú téves véleménynyilvánítás, akár magunktól, akár másoktól jövően, az önismeret vagy önértékelés pozitív vagy negatív irányú torzulásához vezethet. Ezért az ilyen típusú önismeret nem mondható elfogulatlannak, tárgyilagosnak. Ahhoz viszont, hogy tisztán és reálisan lássuk, hogy személyiségünkben illetve szakmailag miben kell még fejlődnünk, vagy, melyek azok a kompetenciák melyekre építhetünk, és tovább fejleszthetünk, a személyiségtesztek nagy segítséget nyújthatnak és egyfajta iránytűként szolgálhatnak, további önfejlesztésünk során. Ezért az önértékelésemhez igyekeztem olyan mérőeszközöket keresni, ami nem a saját véleményem tükrözi, hanem objektív és releváns információkat ad az személyiségemről, és az ezt kialakító erősségeimről és gyengeségeimről.

Ehhez három különböző személyiségtesztet használtam:

- MBTI- személyiségtesztet

- DISC /Négy szín-viselkedési stílust mérő kérdőívet
- SWOT- elemzést

A tesztek eredményei úgy vélem jól tükrözik a jellembéli karakterem, és a habitusom. Ezek eredményét igyekszem most táblázatokban összefoglalni, emellett a tesztekéről gyűjtött információkat az alábbi oldalakon bemutatni.

1. MBTI teszt

Az MBTI teszt egy „Elméleti alapokon nyugvó személyiség-kérdőív Myers Briggs Típusindikátor (MBTI).” (Rózsa, Kő és Oláh,2006, 224.o.) A megalkotója *Isabel Briggs Myers*, aki kutató édesanyja *Katherine Briggs* munkásságát folytatva megalkotta az 1940-es évek közepén a lélektani jellemzők szerint kategorizáló, személyiségtípusokat meghatározó rendszerét. A személyiségteszt alapjául szolgált Sigmund Freud személyiséget vizsgáló kutatásai és Carl Gustav Jung 1921-ben Németországban megjelent „*Lélektani típusok*” című könyve. Jung elméletének s munkája tanulmányozásának hatására dolgozta ki Myers azt az eljárást, melyben Jung meghatározásában leírt három alap személyiségtípust még egyvel kibővítette, így kapott négy alaptípust, melyeket további altípusokra bontott. Így összesen 16személyiségtípust különböztetett meg. Az „MBTI- lélektani típusok” oldalon talált információk szerint „Myers a témában kiterjedt kutatást folytatott, és a Jungi felfogást kérdőív változatban olyan nyelvezetre fordította, amelyet bárki megérthetett. Könyve, a „*Gifts differing*” (Eltérő adottságok), amely halála után, 1980-ban jelent meg, átfogó bevezetését adja a Myers-BriggsType Indicator®(MBTI®) néven ismertté lett rendszernek. Könyve és felfogása, amely a személyiségbeli különbségek értékét és elfogadását hirdeti meg, alapja a világ sok országában, napjainkban zajló munkahelyi és más közösségi különbözőség (diverzitás) programoknak. Az MBTI rendszerét és benne saját személyiségtípusát évről évre négy millió ember ismeri meg. A kérdőívet gondozója, a *Consulting Psychologist Press, Inc. (CPP)* adja ki és terjeszti. Körülbelül húsz nyelvre fordították le és honosították a CPP által jóváhagyottan. Az elmúlt húsz évben több változatot fejlesztettek ki, a legutóbbi, M-jelű változat 1998-ban jelent meg. Ez a korábbiaknál jobb statisztikai eredményeket mutat fel megbízhatóságban és érvényességben, valamint figyelembe veszi az amerikai nyelvben és kultúrában az előző változat kifejlesztése óta lezajlott változásokat is.” (Matits, 2017) A teszt kérdőív formájában keresi, majd a jelölt válaszok alapján ad választ a személyiségünk jellembéli adottságaira, karakterisztikájára. Fontos tény, hogy bár az MBTI személyiségteszt eredményeit a pszichológia tudománya nem ismeri el, mivel megalkotói nem végeztek

dokumentált klinikai méréseket, és az ilyen irányú, s ehhez szükséges megfelelő képzettséggel sem rendelkeztek. Ennek ellenére elterjedt az élet számos szférájában (pályaválasztás, munka,) ismertté vált és máig rendkívül népszerű, mivel a kapott mérési eredmények számottevően pontosak és megbízhatónak mutatkoznak a tesztelt személyek személyiség típusának tekintetében. „16 személyiségtípust, amit ma MBTI személyiségtípusokként ismerünk Jung sosem ismerte el, mint az általa képviselt iskola hivatalos tesztjét. Az MBTI a megközelítése (elméletileg) jóval kifinomultabb, mint Freud leegyszerűsítő szemlélete, de még mindig a kezelhetőség és érthetőség határán belül van. Így nagyon sokan ma is ezt használják, főleg a személyiségfejlesztő szakemberek. 2020 után ennek a rendszernek hatalmas kultusza lett, melyet használnak állás interjúkon épp úgy, mint például a párválasztáshoz.”(Matits, 2017) A Myers–Briggs-típusindikátor (MBTI) célja az, hogy segítségével a társadalmi szerepvállalásban megtaláljuk a személyiségtípusnak megfelelő munkát, vagy tevékenységi kört, amiben sikeresek lehetünk, ami a személyiségünkhöz passzol. Az önérzékeléshez végzett MBTI tesztet az internetről töltöttem ki, melynek, eredményeképp megtudtam, hogy **ESFP-Tszórakoztató, extrovertált** személyiségtípusba tartozom. Illetőleg egy másik ESFP altípus szerint az „Előadók” alcsoportba.

Erősségek	Gyengeségek
Merész - a tapasztalatszerzés miatt képes kilépni a komfortzónából.	Érzékeny – nehezen éli meg a kritikát, nehezen kezeli saját gyengeségeit.
Eredeti- szeret kísérletezni, és mindig talál új módokat, hogy kitűnjön a tömegeből.	Konfliktuskerülő - néha figyelmen kívül hagyja vagy kerüli az összeütközést.
Esztétika és show manship –Munkában kreatív és szórakoztató személyiség. Szellemes, lelkes. Bőséges kreatív energiája, esztétikai érzéke van. Fontos a munkahelyi környezet barátságos és élvezetes kialakítása.	Könnyen unatkozik -, emiatt a feladatán kívül gyakran mással foglalja el magát. Irtózik az ismétlődő egyhangú feladatokról.
Gyakorlati – szívesen tapasztal és tevékeny.	Rossz hosszú távú tervezők – „ritkán készítenek részletes terveket a jövőre nézve. Ritkán vesződnek azzal, hogy időt szánjanak a lépések és következmények lefektetésére.”(MBTI- teszt, 2022. 12. 29-
Erős szociális készség- Szenvedéllyel tud reagálni és igyekszik segítséget nyújtani,	

<p>jellemző gyors reakció és problémamegoldó készség. Együtt érző, empátikus személyiség.</p>	<p>imegtekintés)</p>
<p>Figyelmes –összpontosít, és észreveszi a változásokat. Odafigyel, törődik másokkal. Őszinte visszajelzést ad és szívesen meghallgatja mások véleményét.</p>	<p>Céltalan–„Minden, ami hosszú távú elhivatottságot és összpontosítást igényel, különös kihívást jelent”(MBTI-teszt, 2022. 12. 29-imegtekintés) Munkavégzés során kellenek a mindennapi örömek, melyek segítenek megbirkózni a monoton feladatokkal.</p>
<p>Kiváló emberi képességei –Munkájában energikus, lelkes. Ügyes, találékony. Élvezi a másokkal való időtöltést. Munkában újdonságra, szabadságra, és mindenekelőtt emberekkel való kapcsolatra van szüksége. Beszédes, szellemes, lelkes, szórakoztató, optimista, személyisége vonzó., A szórakoztatók energiája, lelkesedése és lényegre törő hozzáállása sok területen felbecsülhetetlen, beleértve a személyes fejlődésüket is.”(MBTI-teszt,2022. 12. 29-i megtekintés)</p>	<p>„ Hajlamos aggódni az életükben jelentkező nehéz nyomások miatt. Kétkedhetnek abban, hogy képesek kezelni a rátörő nehézségeket, és túlterheltnek érezhetik magukat. A stressz csökkentésének vagy megelőzésének egyik legjobb módja az, ha megpróbáljuk leküzdeni a stresszorokat, mielőtt azok felerősödnek, és nagyobb problémákká válnának. A <i>Turbulens Szórakoztatók</i> számára ez úgy is megtörténhet, hogy tudatában vannak az esetleges bonyodalmaknak, és megkongatják a vészharangot.”(MBTI-teszt, 2022. 12. 29-i megtekintés)</p>

Úgy vélem az **MBTI** teszt elemzése igaz rám, és ez segít rávilágítani, melyek azok a személyiségbeli, és kompetencia területek, melyeken továbbra is dolgoznom kell a jövőben, illetve rámutat azokra a pozitív személyiségvonásokra és jellemzőkre, melyeket használni és kamatoztatni tudok a munkám során.

2. DISC- viselkedést mérő teszt

Az önértékelésem kialakításához más szemszögből nézve is igyekeztem feltérképezni személyiségem erősségeit és fejlesztendő területeit, amelyhez másodikként, a **DISC**

viselkedést mérő elemzést választottam, mely a viselkedési típusokat különbözteti meg és csoportosítja. A teszt megalkotása Dr. William Marston nevéhez köthető 1920 körül, a teszt négy alapszínnel jelöli a különböző személyiség típusokat. A teszt elnevezése egy mozaikszó, amely a négy viselkedési típust jelölő angol szó kezdőbetűiből áll össze. „A DISC teszt kitöltésével képet nyerhetünk meghatározó személyiségjegyeinkről, megtudhatjuk, mik az „erősségeink”, valamint következtethetünk arra is, hogy melyek a “fejlesztendő kompetenciáink”. Emiatt előszeretettel használják önismereti kurzusokon, de segíthet a pályorientációban is.”(Dallos, 2022, o. n.) Az *NN Biztosító* oldalán megtalálható és kitölthető egy online személyiségteszt. Ez 25 kérdéses, DISC teszt tehát abban ad támogatást, hogy általa megismerjük, milyen személyiségtípusba tartozunk. Ezáltal közelebb kerülhetünk az egyéni szükségleteink, kompetenciáink megismeréséhez, és a realitásabban, más aspektusból láthatjuk személyiségünk.

A DLX Média (2022) oldalán talált leírásban a DISC teszt által jelölt személyiségtípusokat színek szerinti csoportosítják.

A Típusok kezdőbetűi adják a **DISC** mozaikszót.

- *D*ominance-domináns (piros)
- *I*nfluence-befolyásoló (sárga)
- *S*teadiness-kitartó (zöld)
- *C*ompliance-szabálykövető (kék)

„Marston modellje alapján a négy személyiségtípust az alábbiak szerint jellemezhetjük:

Piros: határozott, irányító, eredményorientált, kedveli a kihívásokat, kockázatvállaló, közvetlen, versengő, gyorsan dönt, problémamegoldó.

Sárga: társaságkedvelő, nyitott, kreatív, aktív, lelkes, csapatjátékos, optimista, szórakoztató, kommunikatív.

Zöld: együttműködő, stabil, megértő, csapatjátékos, segítőkész, megfontolt, türelmes, konfliktuskerülő, nehezen mutatja ki az érzéseit.

Kék: precíz, elmélyült, elemző gondolkodású, feladatorientált, teljesítmény-centrikus, tervező, diplomata, engedelmes, óvatos, megbízható.” (Dallos, 2022)

Rám a kitöltött teszt eredményeképp az INFLUENCE/ **befolyásoló/ismerkedő** típusú viselkedés jellemző. Ez a típus: „*társaságkedvelő, szórakoztató, lelkes, csapatjátékos, aktív,*

optimista, nyitott, kreatív, kommunikatív”A személyes tulajdonságok az alábbi táblázatban láthatók, melyhez az ingyenes DISC tesztet töltöttem le a „tudatoselme.com” oldalról.

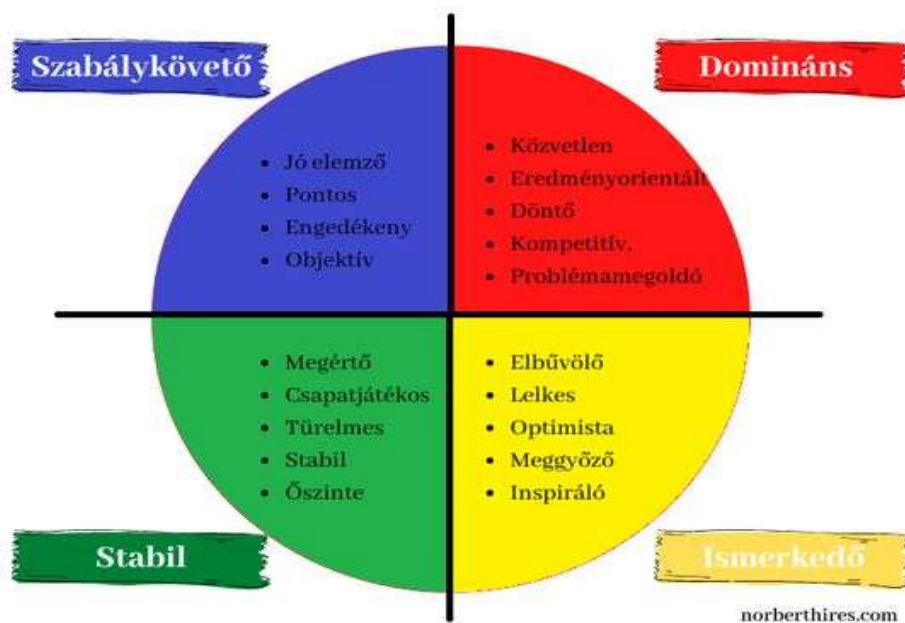
DISC- Influence típus - viselkedési jellemzők	
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gyorsan épít ki kapcsolatokat ▪ Barátságos és közvetlen ▪ Rugalmas, jó a fantáziája ▪ Jó előadókészséggel bír. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Néha hiányzik az összpontosítás ▪ Sokaknak túl lezsernek tűnik ▪ Nem túl gondos a tervezésben és utókövetésben ▪ Elveszítheti az érdeklődését
Viselkedés:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Emberközpontú és extrovertált, az emberekhez bizalommal közeledik. ▪ Nyílt és közvetlen ▪ Önbizalommal teli, meggyőző, lelkes, derülátó, népszerű, társaságkedvelő ▪ Elfogulatlan, optimista 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Időnként felületes
Személyes stílus:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lelkes és szociális ▪ Gyors ütem, közvetlen stílus ▪ Sok mosoly és gesztus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Olykor komolytalannak és nyeglének tűnhet
Testbeszéd:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nyitott, reagál, laza testtartás ▪ Több testi kontaktus és mimika 	
Verbális stílus:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Érzelmesebb, élénk, kifejező, laza ▪ Személyes kérdéseket tesz fel 	
Egy jó napon:	Egy rossz napon:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Társasági, nyílt, dinamikus, lelkes, meggyőző, fantáziadús 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szétszórt, ingerlékeny, szószátyár, indiszkrét, kapkodó
Ha vele kommunikálsz:	Ha vele kommunikálsz, NE tedd:

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Legyél barátságos! ▪ Legyél szórakoztató, ösztönző! ▪ Legyél nyitott és rugalmas! 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ne untasd a részletekkel! ▪ Ne kösd le rutinmunkával! ▪ Ne kérd, hogy egyedül dolgozzon!
A stressz jelei:	A stressz okai:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Túlzott reakciók, hiszti ▪ Lázadó és kritikus ▪ Kötekedő, merev, vitatkozó 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Túl hosszú és üzleties találkozó ▪ Interakció hiánya ▪ Személyes elutasítás és módszeres lassúság
Megoldás:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rövid ideig terhelhető szakmai feladatokkal ▪ Kerüld a megszegényítést! ▪ Legyen kötetlenebb, kevésbé merev a találkozó. 	

(Kitöltött ingyenes DISC teszt eredménye)

A teszt eredménye részben megegyezik a személyiséggemmel és a viselkedési stílusommal, mivel a legtöbb eleme igaz rám, de emellett a domináns típus jellemzőit elolvasva is sok tekintetben magamra ismertem. Úgy vélem, igazából a kettő elege az, ami valóban jellemez.

Ilyen rám is jellemző Domináns típusú tulajdonságok az alábbi képen láthatóak:

1. ábra. DISC személyiségtípusok jellemzői

3. SWOT elemzés

A személyiség jellemzőit és jellembéli vonásokat szintén jól összefoglalja a **SWOT elemzés**, mely azonosíthatja a személyes erősségeket és gyengeségeket. Emellett, rámutat azokra a belső és külső hatásokra, melyek befolyásolják a személyiség és szakmai életút alakulását. Számba véve a lehetőségeket és a veszélyeket is. Ezek tudatában képet kaphatunk, hogy a vizsgált személy milyen szakmai kompetenciákat, képességeket birtokol és milyenszemélyiségbeli erősségekkel vagy hiányosságokkal bír. A további szakmai életúton irányt adhatnak, mely meglévő jellembeli pozitívumokra és pedagógus kompetencia területekre építközhetünk, vagy épp miben kell még fejlődnünk. Melyek azok a hiányos vagy hiányzó készségek, képességek, szakmai illetékességek, melyeket tovább kell fejleszteni önmagunkban, hogy sikeres pedagógiai/gyógypedagógiai munkát végezhessünk. A SWOT által tehát beazonosíthatjuk a saját gyengeségeinket és kiaknázhatjuk az erősségeinket. A **SWOT** elnevezés a DISC-hez hasonlóan szintén *mozaikszó*, mely négy szó kezdőbetűinek szintéziseként született meg.

Ezek:

- **Strengths – erősségek** (azok a dolgok, amiben jobbak vagyunk, mint mások jól működnek)
- **Weaknesses – gyengeségek** (amiben gyengébbek vagyunk, mint mások, vagy valamilyen hiányosságunk, amit fejleszteni kell)
- **Opportunities – lehetőségek** (olyan kedvező külső adottságok, lehetőségek, melyeket pozitív tényezőnek tudhatunk be. Hatni nem tudunk rájuk, mivel tőlünk függetlenül alakulnak, de pozitív képességeinket, erősségeinket ráépítve sikeresen kamatoztathatjuk szakmai tudásunk és fejleszthetjük személyiségünk, adottságainkat.
- **Threats – veszélyek** Olyan külső, tőlünk független kockázati tényezők, melyek negatívan hatnak képességeink kibontakozására, csökkentve a siker esélyeit. Befolyásolni nem tudjuk ám a veszélyek felismerésével, tudatosításával felkészülhetünk rájuk így csökkentve a negatív hatásokat. Pld. munkaerő piaci versenynél, versenyképes szaktudástudás, megszerzésével növelhetjük az esélyeinket.

Ezeket a területet a SWOT elemzés 2 külön kategóriába rendezi, aszerint, hogy van e ráhatásunk vagy épp nincs.

- **Belső tényezőknél** van ráhatásunk azok alakulására. Ide tartoznak az *erősségeink és a gyengeségeik*.
- **A külső tényezőkre** viszont közvetlenül nem tudunk hatni, mert nem mi irányítjuk őket.

Ilyenek a *lehetőségek és a veszélyek*.

SWOT elemzés		
	Erősségek	Gyengeségek
Belső világ hatásai	Kommunikatív, nyitott elfogadó, célorientált, segítőkész, szociális, kreatív, kedves, optimista, meggyőző, megértő, dinamikus, nyílt és közvetlen. Befogadó, inkluzív szellemiségű. Csapatmunkában együttműködő.	Hosszú távon nehéz a figyelem megtartása, az összpontosítás. Sokszor vagyok spontán. Nem erősségem a tervezés és utókövetés. Nehezen tűröm, a monotonitást, emiatt csökken vagy elvész az érdeklődés.
Külső világ hatásai	Folyamatos élethosszig tartó tanulás, és önkontroll fejlesztése. Új ismeretek szerzése, önképzés, és tanfolyamok tréningek, kurzusok által. Külső szakmai segítők, vagy mentortól való segítségnyújtás. Team megbeszélések által tapasztalatcserék. Szakmai előmenetel, pedagógus életpályamodell építése, követése. Szakmai kompetenciák fejlődése és beépítése a gyógypedagógiai tevékenységbe.	Szélesedő feladatkör, és növekvő terhek a növekvő SNI-s gyermeklétszám miatt. Gyógypedagógusok hiánya. Inkompetens külső személyek, szervezetek döntése. Jogalkotók döntései. Deviáns viselkedési formák megerősödése az ellátottak és családtagjaik körében. Az egyhangú feladatkör végzése miatt fásultság, kiégés, motivátlanság.

Ennek a táblázatnak alapjául Dávid Ádám által létrehozott (2023) *Kiszervezett Marketing*nevű weboldalon található SWOT teszt leírásból gyűjtöttem információkat. Melynek címe: „*SWOT elemzés letölthető sablon, példával (2023)*” (Dávid, 2023) Ez ugyan a vállalkozásokat érő külső és belső hatások felmérésére van megszerkesztve, de a kérdések és a szempontrendszerek mégis jól adaptálhatóak a gyógypedagógusi munkakörre.

Az indok, amiért ezeket az eszközöket választottam személyiségem feltérképezésére az, hogy az előző félévben, Dr. Csajka Edina tanárnőnél felvett és elvégzett kurzuson, egy önismereti tréning elméleti anyagának keretében ezeket a tesztek ismertem meg behatóbban. Az ez irányban történő vizsgálódáshoz egyfajta iránymutatásként szolgált számomra. Összegzésként elmondható, hogy a három teszt kapott eredménye összecseng egymással, és 90 %-ban lefedi azt a személyiségtípust, mellyel tudomásom és előzetes ismereteim szerint, már rendelkezem. A sikeres szakmai fejlődésem érdekében inkluzívan kell viszonyulnom a kapott eredményekhez. Emellett további tudatos, pozitív irányú személyiségformálás és a kompetenciafejlesztés segíthet rövid és hosszútávú szakmai céljaim elérésében. Ami nem más, mint, hogy motivált legyek az új feladatokkal és kihívásokkal szemben. Emellett az általam elsajátított elméleti és gyakorlati tudást adaptív módon építem be a napi feladatokba és továbbra is befogadó, elfogadó szemléletű, nyitott, szociálisan érzékeny, támogató, ösztönző és pozitív kisugárzású személyiség legyek mindazok életében, akikkel fejlesztő foglalkozások során kapcsolatba kerülök.

1.3.2. Önértékelés. A pedagógus pálya végzéséhez szükséges fejlesztendő kompetencia területeim

Az önértékeléshez szükséges, önismeret vizsgálatához kitöltött tesztek (MBTI, DISC, SWOT) elemzésének eredményeképp elmondhatom, hogy nagyon sok vonatkozásban magamra ismertem, de emellett számos új ismerettel is gazdagabbá váltam, melyek által közelebb kerültem valós személyiségtípusom megismeréséhez. Rávilágított és kidomborította a rám jellemző karakterisztikus vonásaim. Megmutatta a habitus és attitűd béli személyiségjegyeim. Mindezek feltérképezése úgy vélem hasznos, mivel a tesztek eredményei tudatosabbá tettek önmagam megismerésének tekintetében. Továbbá, szakmai szempontok szerint tovább gondolhattam melyek azok a személyes és pedagógusi kompetenciáim, esetleges erősségeim, melyekre gyógypedagógiai munkámban bátran építkezhetek, és melyek azok a tulajdonságaim, gyengébb képességterületeim, amelyek még további fejlesztést igényelnek, melyeken dolgoznom kell azért, hogy a pedagógus pályán hosszú távon sikeresen működhessenek. Az önértékelés elvégzéséhez pedagógus kompetenciáim fejlődését és bemutatását tekintve, először is azt kell meghatározni mit is takar maga a fogalom. A *kompetencia* szó definíciója egy témában, vagy tevékenységben való jártasságot, abban való illetékességet jelöl. A *pedagógus kompetenciák* meghatározásánál Falus Ivánt idézve azt mondhatjuk, „hogy a kompetencia ismeret, képesség/készség és attitűd meghatározott rendszere.”(Falus, 2011a) Egy másik forrásban Simándi Szilvia is Falus

Ivánt idézi a „*Tanári képzési követelmények – kompetenciák – sztenderdek*”(Falus2011b) című könyvéből, s az abban levő lévő kompetencia definíciójára hivatkozik. A forrást magam is áttanulmányoztam. A tanulmányban tíz országban megfogalmazott pedagógus kompetenciákat hasonlítja össze, melyekkel egy pedagógusnak rendelkeznie kell. Ebből idézi a szerzőt, aki így fogalmazott: „*A pedagógiai kompetenciák a tudás nézetek és gyakorlati készségek ötvöze, amelyek lehetővé teszik, hogy a pedagógus egy adott területen sikeresen elláthassa feladatát...a kompetencia birtokosának nem elegendő rendelkeznie a nézetekkel, tudással, képességekkel, de elkötelezettnek is kell lennie azok megfelelő alkalmazása iránt.* (Falus. 2011.b)”(Simándi,2015, 54.o) A pedagógus kompetenciákat rendelet és a jogszabály is rögzíti. Melyek az alábbiak a 326/2013.(VIII.30.) és a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet (2. melléklete) amely „a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről”-ről rendelkezik.

A kompetenciaterek a 326/2013.(VIII.30.) rendelet szerint:

1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás
2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók
3. A tanulás, fejlődés támogatása
4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség
5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység
6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
7. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja
8. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
9. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

Ezeket végig gondolva az alábbiakban a kompetenciáimat veszem sorra.

1. kompetencia: Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

A szakmai tudásom megalapozását, az első diploma megszerzésénél kezdtem, a Pécsi Tudományegyetem ahol a Történelem bölcsész alapszak mellett a másodszakom a Pedagógia szak volt. Itt találkoztam először magával a *pedagógus kompetencia* fogalmával, a szakmai attitűd, ismeret és képesség kifejezésekkel, magával a pedagógiatörténettel, a pedagógiai tudást megalapozó ismeretekkel és az alapvető pedagógiai, pszichológiai és szociológiai nézetekkel. A gyógypedagógiai tanulmányok elkezdésekor már határozott célokkal érkeztem a Kaposvári Egyetemre. Mivel az előzetes tapasztalataim arra ösztönöztek, hogy egy átfogó, gyógypedagógiai, szakirányú tudást sajátíthassak el, annak érdekében, hogy a későbbi munkám során, szakszerűen, korszerűen, a pedagógiai folyamatok minden lényeges elemét átlátva egy komplex tudás birtokában képes legyek magabiztosan és hatékonyan segíteni, fejleszteni mindazokat, akikkel foglalkozom. Az elmúlt évek alatt tudatosan építettem fel mind az elméleti, mind pedig a szakmai gyakorlati tudásom. Tanulmányaimban igyekeztem a maximumot elérni, s a hospitálások és a végzős hallgatóként végzett részmunkaidős fejlesztőpedagógusi munka sokat segített, hogy magabiztosan kezdjem el a pályám. A diploma megszerzését követően továbbra is ezt az utat járom, hosszú távú célom az, hogy minél szélesebb körű tudást szerezzek meg a gyógypedagógusi munkakör hatékony végzése céljából. Így a távlati terveim között még fontos helyet kapnak a további egyetemi képzések. Igyekszem minél több fórumon jelen lenni, szakmai műhelymunkákon, előadásokon aktívan részt venni. Folyamatosan bővíttem a szakmai tudásom, módszertani ismereteim, a munkámmal kapcsolatos cikkek és tanulmányok, szakmai kiadványok elolvasásával. Az új fejlesztő könyvek és játékok beszerzése és használata mellett magam is szívesen készítek fejlesztőeszközöket. Igyekszem változatosan, az új ismeretekből merítve és az ötleteket megvalósítva tartani a fejlesztő foglalkozásokat. Célszerűen használom a digitális eszközöket, melyeket mindig a fejlesztőóra anyagához, az adott feladathoz alkalmazkodva választok ki és alkalmazom. Erősségeim e kompetenciaterületen, hogy a fejlesztésekhez szükséges tananyagot, a tanóra céljához szükséges stratégiákat, módszereket, és taneszközöket ismerem, a tananyagot tudatosan építem fel egymásra, a hozzá kapcsolódó és felhasználható forrásokat, eszközöket megfelelően használom. A fejlesztőórákon a tananyag átadásakor a gyermekek feladatait, a tanulók egyéni képességeit, tanulási korlátait, életkori sajátosságait, motiváltságát, előzetes tudását figyelembe véve alakítom. Az ismereteikhez mértén a tananyagot és a feladatokat differenciálom, és a tudásukkal arányosan osztom ki úgy, hogy

minden gyermeknek legyen az órai tevékenység végzésekor sikerélménye, ami tovább ösztönzi a tanulásra. Úgy vélem ez nagyon fontos, mivel a differenciált fejlesztés és az adaptív szemléletmód egy SNI-s gyermekeknél még hatványozottabban szükséges. A feladatokat összehangolva, s a már meg lévő tudásra építve végzem a fejlesztéseket. A számonkérésnél a tanulócsoporthoz alakítom a követelményt és a gyermekek egyéni adottságait is figyelembe véve értékelem a teljesítményt. Képes vagyok többféle módszertani megoldásban gondolkodni, más szaktárgyi tudásanyagok bevonására, összekapcsolására és beépítésére a fejlesztések során. Kihasználom az órákon a már előzetes ismereteik nyújtotta lehetőségeket, így a szaktárgyi koncentrációt tudatosan használom fel az ismeretbővítés során. Igyekszem a feladatok végzésekor minél több érzékszervi megtapasztalással, kialakítani bennük a tudást, és minél több ismeretanyagot átadni nekik. Töreksem a tanórákon a digitális eszközöket rendszeresen és változatosan használni, és a tanulóimban, az ilyen módon szerzett új információk és elsajátított tudásanyagok, más típusú feladatokra való adaptálásának, az ismeretek transzferálásának lehetőségét kialakítani. Tehát ezeket az ismereteket, a fejlesztések során többször, többféle módom ismételjük, visszacsatolásokat végzünk, hogy a tudásuk rögzüljön, és más típusú feladatoknál is előhívható legyenek a megszerzett ismeretek. Fontos, hogy alkalmazni tudják a tanultakat. Emellett folyamatosan igyekszem ösztönözni és sikerélményhez juttatni a gyerekeket, ami pozitívan hat a teljesítményükre, a fejlesztőórákhoz való viszonyulásukra, az egymás és önmaguk iránti elfogadásukra és a pszichés fejlődésükre. Magam is elfogadóan bánok velük, és ezt várom el tőlük is, a társaikkal szemben. A megszerzett tapasztalatokat és a szaktárgyi ismereteim, szívesen megosztom másokkal, munkatársakkal, többségi pedagógusokkal, szülőkkel. Figyelembe veszem az esetleges kéréseiket, fontosnak tartom a tapasztalatcserét és a Team munkát. A kulturált viselkedési szabályokat betartom és betartatom, a tananyaghoz kapcsolódó kifejezéseket és fogalmakat pontosan, logikusan és célszerűen használom.

2. kompetencia: Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexió

Tervezési célok megfogalmazásánál, illetve a rehabilitációs tervek, óravázlatok elkészítéséhez ismerem a tervezéshez szükséges információk összegyűjtéséhez szükséges módszereket és forrásokat. Tisztában vagyok a pedagógiai fejlesztőtevékenységhez kapcsolódó Tanterv és Pedagógiai Program tartalmával, korszerű és releváns szaktárgyi ismerettel rendelkezem, és képes vagyok megtervezni rövid és hosszútávon egyaránt a

fejlesztéshez szükséges pedagógiai folyamatokat. A tervezéskor figyelembe veszem a szülők, pedagógus kollégák tapasztalatait és a szakértői véleményben leírtakat, a hatékony fejlesztés érdekében. A pedagógiai céloknak megfelelően készítem el az egyéni fejlesztési terveket, melyeket nagyobb (havi) és kisebb (heti) egységekre lebontva készítem el. Emellett a tanórákat megtervezem, vázlatot, feladatsorokat és eszközöket készítek a rehabilitációs és reedukációs tevékenységekhez. Az óratervet és a feladatokat a tanulócsoport tagjainak képességei szerint is differenciálom. Szem előtt tartom az egyéni sajátosságokat, a tantervi követelményeket és a pedagógiai, fejlesztési célokat. Továbbá a tananyagokban a fokozatosság elvét, és a fejlesztések sikerességéhez szükséges lépések sorrendiségét. Például a logopédiai órákon, a hangzókialakítás menetének szabályait. A tananyaghoz megfelelő tanulási stratégiákat, módszereket és forrásokat építek be és kombinálok az órai tevékenységhez. Emellett figyelembe veszek olyan befolyásoló szempontokat is, mint például az egyéni, nemi és életkori sajátosságok, vagy a csoporttagok személyes viszonyát. Az órai tevékenységek szervezésénél fontosnak tartom a változatos és játékos tanulási folyamatok kialakítását, és a meglévő ismeretek beemelését a tanulási folyamatokba. A tanulók más forrásból lévő tudásának felhasználását, azoknak a tananyaghoz történő kapcsolódásának lehetőségeit. Figyelembe veszem a gyermekek aktivitását és terhelhetőségét. A fejlesztési tervben leírt oktatási célokat megvalósítom, de olykor szükség szerint átalakítom az óra menetét a tanórán tapasztaltak függvényében. Például, lassabb ütemű feladatvégzésnél kevesebb feladatot végzünk el, vagy apróbb lépésekben történik a munkavégzés, többszöri magyarázattal és többféle szemléltetéssel, folyamatos visszacsatolással és csoportos munkavégzéssel. Kihasznlom a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. A páros és csoportos munkával, példamutatással. Figyelembe veszem a tanulási folyamat mellett a tanulók személyes motiváltságát, rendelkezésre álló fejlesztő eszközöket és technológia adta lehetőségeket. Tudatosan törekszem a motivációjuk kialakítására és fenntartására, melyeket jutalommal (nyomda, piros pont, cukorka, matrica) és szóbeli dicsérettel is támogatok. Csoportos és egyéni fejlesztésekkor egyaránt igyekszem kialakítani bennük az önálló gondolkodásra, feladatvégzésre és önellenőrzésre való törekvést, a kommunikációs késztetésük koordinálását, az odaillő kifejezések használatával és az aktív szókinccsük bővítésével. Emellett az általam átadott új tudásanyag mellett, törekszem a meglévő ismereteik és tapasztalataik felszínre hozására, az elvégzendő feladatok során mindezek beemelési képességének kialakítására, és azok tudatos alkalmazására. Az órák végén a feladatok elvégzését és sikerességét felülvizsgálom, értékelem és ennek függvényében alakítom ki a következő fejlesztőórák anyagát.

3. kompetencia: A tanulás, fejlődés támogatása

A tanulás támogatásához elsődlegesen felismerem a gyermekek egyéni tanulási problémáit. Az emiatt fellépő akadályokat, ezek hátterét és pszichés következményeit. A fejlesztési tervben és az óratervben megtervezett tananyagot átadását sokszínűen és érdekes, inspiráló feladatokkal valósítom meg, melyekkel a gyermekek „játszva” tanulnak. Kihasználom a tananyagban levő lehetőségeket, és változatos eszközökkel, fejlesztő játékokkal támogatom a fejlődésük. A foglalkozásokhoz szükséges külső (nyugodt környezetet) és belső feltételeket (ráhangolódás) megteremtem. A fejlesztőfoglalkozások kitűzött céljai és a gyermekek egyéni adottságai mellett figyelembe veszem a tanulók aktuális fizikai és lelki állapotát is. Az esetleges belső feszültségeket, és konfliktusokat igyekszem oldani, segítséget nyújtani számukra. A felmerülő önértékelési problémáikat, önbizalomhiányuk biztatással, dicsérettel oldani. Figyelek a csoportkohézió fenntartására. Bizalomteljes, pozitív légkört igyekszem megteremteni az órák elején, és a fejlesztés alatt. A tanuláshoz szükséges környezetet a gyermekek egyéni és csoportos szükségleteihez formálom. A tanulás megvalósulását differenciáltan végzem. A feladatokat egyénre szabottan osztom ki. Emellett kialakítom azt a feladatvégzéshez szükséges hajtóerőt a tanulóknak, mellyel a tanulási tevékenység folyamatosságát, a munkakedvet, a feladattartást és az érdeklődésük folyamatos fenntartását biztosítom, és pozitív versenyszellemet alakítok ki bennük. Ez megalapozza a hatékony és sikeres fejlesztést. A feladatok végzéséhez a taneszközöket biztosítom és megtanítom azok használatát, ez által képessé válnak az önálló feladatvégzésre, önellenőrzésre és hibáik kijavítására. Az eszközök sokszínűsége lényeges, ezért sokféle fejlesztőeszközt használok az órákon. Webes felületeket pl.(Wordwall, Matific.hu feladatok, You-tube) és hagyományos típusúkat egyaránt. Például bábok, kártyák, korongok, fejlesztőjátékok, feladatlapok, labdák, síkidomok, képek, babzsák, szám és betűkártyák stb. A fejlesztő eszközöket úgy választom ki, hogy többféle érzékszervi meg tapasztalással fejlesszék a tanulók ismereteit (látás, hallás, tapintás). A tanulási kedv fenntartása érdekében folyamatosan dicsérem és megerősítem őket. Az órák végén pedig egy közös önreflexió után jutalomban részesítem a tanulókat. (nyomda, cukor, matrica, taps) Tapasztalataim szerint ez az alsós korosztálynál nagyon motiváló és hatékony pedagógiai módszer. Mindig a fejlesztési célnak, a tananyagnak, az egyéni és a csoport szükségleteinek megfelelően választom ki a tanulás támogatásához szükséges segédeszközöket. Az ezek használatához szükséges ismereteket átadom. A tanulási stratégiákkal, módszerekkel megismertetem mind a gyermekeket, mind pedig a szülőket, hogy otthoni környezetükben is

megfelelő segítséget kaphassanak az iskolai feladataik elvégzéséhez. Ezeket a tanácsokat személyes konzultáció, elbeszélgetés keretében adom át a szülőknek, mivel úgy vélem ezek megismertetése és az otthoni támogatás elengedhetetlen a sikeres fejlődéshez. Tanulóimban igyekszem kialakítani az önálló gondolkodás és ismeretszerzés igényét. A tanulás tanítását, egyénre szabottan valósítom meg, a gyermek személyiségéhez, habitusához, motiválhatóságához, tudásához és szükségleteikhez igazítva. Ezzel a támogatási móddal egy belső igényt igyekszem kialakítani bennük a személyes fejlődésre és az ismeretszerzésre. Ezáltal a fejlesztő foglalkozásokon kívüli tevékenységek végzésekor is bátrabban és magabiztosabban végeznek el feladatokat és gyűjtenek új ismereteket.

4. kompetencia: A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

A tanulók személyiségfejlesztését nem külön pedagógiai tevékenységként, hanem a nevelő- oktató- fejlesztő munkával párhuzamosan végzem a gyógypedagógiai foglalkozások keretében. E tevékenység komplex módon történik, az egyéni sajátosságaik és személyes attitűdjük, szociális helyzetük szem előtt tartásával. Mivel a személyiség struktúráját nem csak belső tényezők, mint a genetikai öröklődés és a temperamentum határozzák meg, hanem olyan külső elemek is alakítják, mint a szocializáció, személyes tapasztalatok, tanulás és viselkedési minták másolása, ezért gyógypedagógusként igyekszem olyan helyzeteket teremteni, melyben a személyiségfejlesztéshez szükséges tanulási feltételek megteremtődnek, optimálisan megvalósulhatnak. Pl. Szituációs feladatokkal, konstruktív neveléssel, érzékenyítéssel, egyéni felelősségvállalás megtanításával és a helyes önértékelés kialakításával. Figyelembe veszem a tanítványaim szociokulturális hátterét, az ebből fakadó társadalmi helyzetét, hagyományait és szokásrendjét. esetleges hátrányait. Mindezekhez elfogadóan viszonyulok, emellett a sokoldalú megismerésük és támogatásuk mellett, további új értékeket, közös viselkedési szokásokat és szabályokat tanítok meg számukra. Sajátos nevelési igényük, egyéni képességeik, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetük miatti személyiségfejlődési nehézségeikkel, hiányosságaikkal toleráns és elfogadó vagyok. A tanulási folyamat során a gyermek tevékenységét folyamatosan nyomon követem, tévesztéseit, hibát észreveszem, jelzem és lehetőséget adok a gyermek számára azok kijavítására. Ezzel párhuzamosan a személyiségfejlesztés keretében a helyes viselkedési

minták megtanulására és elsajátítására is hangsúlyt fektetek, mindezeket az egyéni megértését, fejlődését segítő stratégiákkal, és gyakorlatokkal támogatva. Az egyéni igényeik és személyiségbeli autonómiájuk kialakítását a csoportos és egyéni fejlesztések keretében valósítom meg. A csoporton belül esetlegesen létrejövő előítéletek kialakulását, a másik személy megismerésével, elfogadásával és pozitív tulajdonságaik kiemelésével, igyekszem kiküszöbölni. Mindezek dicséretével erősítem meg a helyes és kialakítandó mintát. A fejlesztőórához kapcsolódó közösen meghozott szabályok betartásával, és egyéni felelősségvállalással is erősítem a személyiségjegyeik pozitív irányú fejlődését. De nem csak formálom a gyermekek személyiségét, hanem figyelemmel kísérem annak irányát, változását. A folyamatos elemzésnek és értékelésnek köszönhetően észreveszem a diákjaim nehézségeit, személyiségbeli anomáliáit. Munkám során segítséget nyújtok számukra, és amennyiben szükséges, felveszem a kapcsolatot és konzultálok más segítő szakemberekkel, pszichológussal, nevelési tanácsadóval, pedagógussal, akivel megoldást keresünk a gyermek számára a személyiségfejlődését megzavaró, vagy hátráltató problémák leküzdéséhez, feldolgozásához. Emellett fontosnak tartom a szülővel, gondviselővel történő személyes megbeszélést és folyamatos kapcsolattartást, mivel így még inkább megismerhetem a tanítványaim személyiségfejlődését alakító és az azok mögött meghúzódó hatásokat. Emellett személyes tanáccsal, pedagógiai segítségnyújtással segíthetem a szülőt, gondviselőt a helyes nevelés és személyiségfejlődés kialakításában. A fejlesztőórákon kívüli tevékenységek során is sokoldalúan támogatom a tanulóim személyiségfejlődését és értékrendjük pozitív alakulását. Például személyes beszélgetéssel, tanácsadással, példamutatással. Értékelésnél a tanulók órai tevékenységét, aktivitását és tudásgyarapódását illetve személyiségfejlődését együttesen és folyamatában vizsgálom, értékelem, Emellett figyelembe veszem a felsorolt előzményeket. A tanulók egyéni igényeihez alakítom ki a megfelelő nevelési, oktatási terveket és választom meg a szükséges módszert. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára a szükségletükhöz igazodó fejlesztési tervet készítek és valósítok meg. A fejlesztő foglalkozásokon felismerem a tehetséget és támogatom a tanítványaimat, a bennük lévő adottságok kibontakoztatásában. Inspirálok és ösztönzöm őket az egyéni erősségeik kiaknázásában és fejlesztésében. S amennyiben mód van rá, további lehetőséget keresek, illetve nyújtok mindezen tehetségek fejlesztésére, s bemutatására.

5. kompetencia: A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

Mivel utazó gyógypedagógusként osztályfőnöki tevékenységet nem végzek, ezért mondhatnám, hogy ilyen irányú kompetenciákkal nem rendelkezem. Mégis fejlesztő gyógypedagógusként a velem együtt dolgozó tanulói csoportok vezetéséhez és irányításához elengedhetetlen ez a fajta pedagógusi kompetencia. Az ehhez szükséges attitűd, a személyiségemből fakadóan megvan, ami az alapvetően meglévő szociális érzékenységemnek, nyitott és támogató személyiségtípusnak, a rám jellemző inkluzív szemléletnek és az egyetemen tanult gyógypedagógiai ismereteknek köszönhetően megtalálhatók. A teljesített szakvizsgakurzusok közül, pl: Szakmai önismeret, önreflexió és konfliktuskezelés a pedagógiai gyakorlatban, Integráció és szegregáció kérdései, Speciális nevelési ismeretek 2.-3. kurzustárgyai mellett, a tanulásban akadályozottak pedagógia szakon felvett és teljesített tantárgyak is formázták és megerősítették bennem az integrációs tevékenységre irányuló, közösségalkító, a kulturális és a társadalmi sokféleségre nyitott és elfogadó pedagógusi attitűdöt. A fejlesztő órákon biztonságos, harmonikus és elfogadó légkört alakítok ki. Nyitott és elfogadó vagyok a gyermekek problémái, kulturális és társadalmi háttérük sajátosságaival szemben. Ebből fakadó különbségeiket elfogadom, és személyiségükben is igyekszem elültetni ezt a fajta hozzáállást. Mint már fentebb írtam, számomra fontos a közösségteremtés és az egymás iránti pozitív, elfogadó szemlélet kialakítása a csoportos foglalkozások szintjén és azon kívül is. A folyamatos megerősítés és személyes pozitívumok kihangsúlyozásával, megerősítem a gyermek önbecsülését és a mások által alkotott pozitív véleményt és elfogadást, toleranciát. Fontosnak tartom továbbá, hogy ez a fajta nyitottság melyet közvetítek, ne csak a tanulóim felé irányuljon, hanem kollegáim, a gyermekek szülei és a környezetemben lévők felé is. A szülőkkel való kapcsolattartáskor számukra szóbeli és pszichés támogatást nyújtok, ilyenkor törekszem a gyermekeik pozitív tulajdonságait kiemelni, illetve érthetően elmagyarázni a felmerülő gondokat, és tennivalókat. A családon belül felmerülő, gyermekkel kapcsolatos problémákkal kapcsolatban igyekszem tanácsot adni, illetve szakember segítségét kérni számukra, ha ez szükséges. Pedagóguskollegáim ötleteire, nyitott vagyok, véleményüket meghallgatom, és igyekszem tanácsaikat, ötleteiket, kéréseiket figyelembe venni, illetve a tőlük szerzett ismereteket beépíteni a pedagógiai tevékenységembe, ez által is színesebbé és gazdagabbá tenni a

fejlesztőórán végzett munkát. A további szakmai fejlődésem számomra nagyon fontos, így mindezt az egyetemi tanulás mellett, tapasztalatgyűjtés által is megvalósítom.

6. kompetencia: Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

Az eredményes pedagógiai tevékenység megvalósulásához szükséges szakmai lépéseket ismerem és a gyógypedagógiai, habilitációs, reeducációs fejlesztések során tudatosan alkalmazom. Az elméleti tudás kialakítását a gyermekeknél többféle módszerrel végzem, az ismeretek hagyományos elméleti, gyakorlati átadása mellett a digitális eszközökön történő tanulási módok lehetőségeit is alkalmazom. A nevelési- oktatási és fejlesztési feladatokhoz folyamatosan keresem azokat a módszereket és új lehetőségeket, melyeket a fejlesztések során adaptálhatok és melyek a kitűzött pedagógiai céloknak megfelelőek. Mindezeket a gyermekek egyéni szükségleteihez alakítom. A személyiségük megismerésével, és az egyéni képességeik felmérésével, képes vagyok számukra megfelelő tanulási módszerek kiválasztására, az egyéni tantervek elkészítésére, a fejlődésük nyomon követésére, folyamatos értékelésére, és elért eredmények elemzésére. A fejlesztőórákon az elsajátítandó tananyaghoz szükséges képességeket (pl.: kognitív képességek, mozgásos-cselekvéses koordinációs tevékenység) is fejlesztem, mely által fejlődik a gyermek koncentrációja, figyelme, és gondolkodása. Nőnek a gyermek tanulási képességei, szokásai átalakulnak és a tanuláshoz fűződő viszonya egy pozitív irányt vesz, mivel a fejlesztések alatt megszerzett sikerélmények (külső és belső visszacsatolások) motiválják. A tanulóim fejlesztéséhez képes vagyok a célnak megfelelő és támogató tanulási környezet kialakítására, olyan pozitív miliő megteremtésére melyben a gyermekek biztonságban érzik magukat, s mely a tanulás iránti kedvüket felkelti és fenntartja. Emellett ismerem az adott tárgy, feladatkör követelményrendszerét, annak tartalmát, és a kialakítandó ismeretek elsajátításához szükséges módszereket és ismereteket. Értékelés, elemzés szempontjából mérőeszközöket készítek és/vagy alkalmazok. Például kérdőív készítése, vagy Meixner olvasólapok használata. A tanulási eredmények mérése és elemzése mellett, fontos számomra mind a szülői vélemény, mind pedig a gyermekek többségi pedagógusaitól való visszacsatolás. Úgy vélem ezek a reflexiók is segíthetik a fejlesztőmunkám sikerességét, és a további célok kitűzését. A gyermekeket mindig személyre szabottan értékelem, figyelembe véve a tanuló képességeit, szociális háttérét, életkorát, intelligenciaszintjét és a fejlesztési időszakban létrejövő fejlődés fokát. Mindezek mellett az értékeléskor figyelembe veszem az intézmény pedagógiai programját is. Az értékelési

tevékenység folyamatos és ismétlődő, de formailag különböző, mivel ezek történhetnek írottan és szóban is. Megtörténik az órai munkák során, a fejlesztési tevékenység végzésekor, óra végén az egész órai össztevékenységre reflektálva, félévkor és az év végén is egyaránt írott formában. Ezeket a visszacsatolásokat, elemzéseket nem csak a további fejlesztési célok meghatározásához használom, hanem a nevelési-oktatási folyamatban lévő más pedagógusokkal és a szülőkkel is megosztom, ezzel is segítve a feladataik elvégzésének sikerét, ezáltal is bővítve a gyermek képességfejlődéséről való ismereteiket. A gyermek értékelése nem csak a pedagógusok vagy a szülő számára fontos, hanem önmagának a diáknak is, mivel segíti a tanulót a reális énképe, és tudásszintje kialakításában, megértésében. Az írott értékelések épp úgy, mint az órákon elhangzó értékelések, egyértelműek, és tárgyyszerűek. A tanulók felé adott órai visszacsatolások rendszeresek, mindezek mellett motiválóknak és számukra is érthetőnek kell, hogy legyenek, ezzel is elősegítve a további fejlődésüket.

7. kompetencia: A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja

Ez a kompetencia közel áll a személyiségemhez, mivel kiemelkedő fontosságúnak tartom mind a környezetünk megóvását, mind pedig az ehhez kapcsolódó tudatosság átültetését a következő generációk értékrendjébe, mellyel megóvható és élhetőbbé válik a minket körülvevő világ és az abban résztvevő elemek. Számomra a természetszeretetéhez hozzátartozik az élőlények iránti tisztelet, a róluk való gondoskodás és a védelmük is. Ezeket az értékeket magánszemélyként és pedagógusként is vallom. Azért, hogy mind az-az érték, ami körülvesz minket, megőrződhessen, és továbbadományozódhasson az utánunk jövő nemzedékeknek, tudatosan kell élnünk és alakítani a szokásainkat. Ennek a szokásrendszernek és felfogásnak a kialakítása már a születéssel elkezdődik, a szocializációval párhuzamban. Jó esetben a családon belül is ezt erősítik a gyermekben. Az újabb szocializációs terek (óvoda, iskola) bevonásával ez még tudatosabbá válik. Számunkra természetes, hogy a környezettudatos viselkedéshez kapcsolódó személyes attitűdök kialakítása, megtanítása, a mi feladatunk. A pedagógusnak segítenie kell a gyermekeket, környezete megismerésében, az ehhez kapcsolódó ismeretek tudatosításában és kibontakozásában. Szükséges megmutatni számukra a különbségeket a fenntartható és nem fenntartható fejlődés megértésében, azért, hogy később képes legyen felmérni mi a jó és mi a rossz e téren. A gyógypedagógiai fejlesztések során magam is tudatosan építem be az órai

feladatokba ezeket a fenntarthatóságra irányuló, környezetbarát viselkedési mintákat, kihasználva a fejlesztő pedagógiában lévő játékoságot illetve a fejlesztések során bevont tantárgyi koncentráció adta lehetőségeket. A játékos és fejlesztő tevékenységek során a gyermek ilyen irányú pozitív és negatív tapasztalatokra tesz szert, miközben tanul és fejlődik ezt a fajta környezettudatos szemléletet is magába szívja. A feladatokat úgy alakítom ki, hogy élményszerű legyen, kapcsolódjon a fejlesztési célhoz és tananyaghoz. Ismertetek osztok meg velük egy témában, (pl: energiagazdálkodás, Víz világnapjához és a Föld világnapjához kapcsolódó ismeretek, a természetvédelem, klímaváltozás, globális felmelegedés, túlnépesedés, túlfogyasztás, öko-lábnyom csökkentése a bolygónkon, környezetünkben, stb.) Környezeti neveléshez kapcsolódó meséket, szöveget, képeket, videót dolgozunk fel, majd az adott problémára, egyénileg és csoportosan is ráfókuszálva megoldást keresünk. Emellett öko-játékokat, feladatlapokat készítek, melyek a környezetvédelem témához kapcsolódnak, s ezeken felmérhetjük a tanult ismereteiket. Tanulóim a fejlesztőfoglalkozások keretében játékosan sajátítják el a természettudatos gondolkodást, tapasztalatokat gyűjthetnek, így felismerhetik a való életben is ezeket a jelenségeket, ökotudatos életmódra nevelődnek. Fontosnak tartom a személyes példamutatást, (pl. nem szemetek, nem rongálom, védem a természetet és a környezetem, szelektíven gyűjtöm a szemetet, újrahasznosítok, papírt, kupakokat, stb.) mellyel nem csak a környezettudatos szemléletmódjuk, de ilyen feladathelyzetekben számos kompetenciájuk komplexen fejlődik. Például a szociális, kompetenciáik, szociális érzékenységük, a környezethez és egymáshoz való viszonyulásuk, nyelvi készségeik: kommunikációs stílusuk és kifejező képességük, beszédtechnikájuk és kognitív kompetenciáik is egyaránt fejlődnek. A fejlesztőfoglalkozások alatt végzett csoportos munkavégzésnek másik pozitív hozadéka, hogy közösségformáló és teremtő, csapatépítő ereje van, mely által megismerik egymást, elfogadóbbá válnak, képesek lesznek egymásra figyelni, fejlődik az önkontrolljuk, a problémamegoldó és kudarctűrő képességük, feladattartásuk. Elsajátítják a helyes viselkedési szabályokat, normákat, saját önismeretre tesznek szert, melyben felfedezhetik önmaguk személyiségjegyeik pozitív és negatív vonásait, pl. empátia, kudarctűrés, motivációs készségeiket. A foglalkozások során a gyermekekben történő környezettudatosság kialakításával egy élhető jövőről való gondolkodásmódot és egy tudatos, a környezetükre való odafigyelést, ökotudatos pozitív magatartást alakítok ki. Ez az érzékenyítés hosszú távon megalapozhatja a jövőnket, környezetünk alakulását, bolygónk élhetőségét és fennmaradását.

8. kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

Munkám alapja a helyes kommunikáció. Logopédusként a tiszta, érthető és nyelvtanilag helyes beszéd elérése a cél, ám emellett a tanítás és fejlesztőfoglalkozások sikerességének alapköve is. A gyermekek fejlesztésekor tisztán és érthetően kell magam kifejezni, és ezt tanítom meg számukra is. Tevékenységembe beletartoznak a nyelvi képességeik vizsgálata, beszédszervek mozgásának fejlesztése, az anyanyelvi nevelés, szókincsbővítés és a fonológiai tudatosság kialakítása, és a kommunikációs és kifejezőkészség fejlesztése és a tudás átadás, melyekhez az órák menetét mindig játékosan, színesen és tudatosan kell megterveznem. Ennek nagyszerű eszközei a mesék, versek és mondókák, melynek elméleti háttérét a 2022-ben írt szakdolgozatomban ki is fejlettem. Címe: *„Hogyan hatnak a mesék, versek, mondókák a gyermekek beszédfejlődésére és hogy használhatóak eszközként a beszédjavításban, a gyermekek logopédiai fejlesztésében?”* (Repity, 2022) A kommunikációs készség, mint kompetencia, tehát a pedagógusi kompetenciáim között megtalálható. Mindezek mellett a sikeres kommunikáció nem csak a gyermek felé elengedhetetlen, hanem a szülők felé is mellyel a gyermekük fejlődésével kapcsolatosan adok tájékoztatásokat és tanácsokat emellett segítséget nyújthatok és választ adhatok a kérdéseikre. A beszélgetések során a szülőktől kaphatok információkat a gyermekük otthoni viselkedéséről, szokásairól, a családi kapcsolatairól és szociális háttéréről. Ez számomra segítséget nyújt a gyermek megismeréséhez, ami által a fejlesztések még inkább személyre szabottá válhatnak. Segít, hogy megismerjem az érdeklődési körét, erősségeit vagy hiányosságait, személyiségvonásait. Ezeket az ismereteket felhasználhatom az órai feladatok kialakításánál. Ezáltal a gyermek motiváltabbá, aktívabbá válik a fejlesztőfoglalkozások során.

A megfelelő és hatékony kommunikáció a szakmai értekezések alapja, elengedhetetlen más szakemberekkel, szakmai intézményekkel, pedagóguskollégákkal való információáramláshoz. A kölcsönös tapasztalatcserének és a visszajelzésekre való reflektálásnak nélkülözhetetlen része. Természetesen ennek több módja is létezik, ezt megtehetem személyesen, szóban és írott formában is, melyek formai elvárásaival tisztában vagyok. Ismerem a pedagógus szakma jogi és erkölcsi szabályait, elvárásait, így a kommunikációm eszközeit, formáit ehhez a normarendszerhez igazítom. Szakmai helyzetekben, team megbeszélések folyamán a pedagógiai folyamatokban résztvevő más szereplőkkel, képes vagyok nyíltan, szakszerűen, mások számára is közérthetően

kommunikálni és hitelesen, világosan kifejezni magam. Ennek érdekében fejleszttem magam, kommunikációs készségem, szakmai tudásom, és a felmerülő hiányosságaim pótlom, például egy adott témában, problémakörben szakcikkek, könyvek elolvasásával bővítem ismereteim és alakítom kommunikációm tartalmát.

A problémamegoldás a munkám során folyamatosan jelen van, napi szinten szembesülök a gyermeket érintő, személyes, iskolai, vagy szociális problémákkal, melyet igyekszem mindig a legjobb tudásom és a tőlem elvárható szakmailag, erkölcsileg, jogilag megfelelő és etikus módon orvosolni, segítséget nyújtani. Amennyiben az adott probléma nem az én hatásköröm, úgy megkeresem a pedagógiai folyamatban szintén résztvevő megfelelő szakembert, intézményt vagy szülőt és velük konzultálok. Amiben még fejlődnöm kell az az, hogy ne akarjak mindent egyedül megoldani. Mivel szociálisan érzékeny vagyok, így számomra sokszor komoly feladat, hogy érzelmileg ne vonódjak be túlságosan egy-egy problémába. Fogalmazhatnék úgy is, hogy „*Ne akarjak mindenkit megmenteni...*” Ez viszont gyógypedagógusként számomra nem könnyű feladat.

9. kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

A gyógypedagógus szakma felé való elköteleződés és szakmai felelősségvállalás a további szakmai fejlődésért számomra evidens, amit az is alátámaszt, hogy folyamatosan tanulok, képezem magam. Az egyetemi képzések mellett, részt veszek intézményközi és szakmai konzultációkon, műhelymunkákon, és keresem azokat a tudományos fórumokat és a gyógypedagógusi tevékenységemmel kapcsolatos szakirodalmi publikációkat, melyek a további fejlődésem segítik. Részt veszek az EGYMI intézményében a megbeszéléseken, az iskola működéséről, innovációs tevékenységeinek értékeléséről szóló konzultációkon véleményt formálok, ötletelek. Emellett utazó gyógypedagógusként az integráló intézményekben dolgozó pedagógusokkal és segítő szakemberekkel konzultálok, tájékoztatom őket az elért pedagógiai eredményekről, és magam is tájékozodom a munkámmal kapcsolatosan, a szaktárgyakat oktató pedagógusoktól. Élő kapcsolatrendszerrel rendelkezem, az általam látogatott intézmények vezetőivel, pedagógusaival, és a fejlesztésre járó SNI-s gyermekek szüleivel, nevelőivel. Munkám hatékonyabbá tételéhez keresem azokat a digitális tananyagokat és eszközöket, melyekkel elősegíthetem diákjaim fejlődését, és magam is készítek ilyeneket. A tanult új módszereket, eszközöket a fejlesztőórák során

alkalmazom, és az eszköztáramba beépítem. Tisztában vagyok a személyiségem sajátosságaival, habitusommal, ismeretbeli, szakmai felkészültségeim fokával. Tudom mik a szakmai erősségeim és mik a gyengeségeim, melyeken folyamatosan dolgozom. Megvan bennem az élethosszig tartó tanulás és fejlődés igénye, az inkluzív, befogadó szemléletmód, az a fajta empátikus készség, motiváció, és pedagógiai attitűd, ami ahhoz kell, hogy az évek folyamán magasan képzett, sikeres, jó szakemberré, és gyógypedagógussá váljak. Képes vagyok alkalmazkodni a környezetemhez, a fejlesztő foglalkozásokon kialakult csoportmunka szintjéhez, belső szituációihoz, a gyerekek képességeihez, az oktatási folyamatban résztvevő kollégákhoz és a szakma, a pedagógiai program, a tanterv által támasztott elvárásokhoz. Tudatosan képezem a kommunikációm és kihasználom a továbbképzés adta lehetőségeket, ezáltal is bővítve a szaktudásom. Úgy gondolom szakmai fejlődésem folyamatos megújításával mindenképp jó irányba tartok, mivel gyógypedagógusként eredményesen dolgozni csak korszerű, naprakész és gyakorlatban eredményesen alkalmazható tudással és ismeretekkel lehetséges.

1.4. Személyes célok, feladatok a képzés során

"Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtaníttson bennünket a jól végzett munka örömeire és az alkotás izgalmára, hogy megtaníttson szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."

/Szent-Györgyi Albert/

A tanítás és a gyermekekkel való törődés, segítségnyújtás az elmúlt évtizedben folyamatosan jelen volt az életemben. A felnőttképzések folyamán látott tanulási sikertelenségeket és nehézségeket látva indultam el a gyógypedagógia irányába, keresve a megoldást a látott problémákra. Az ismeretlen megismerésének lehetősége és a tanulásbéli sajátos igények egykori felismerése terelt és vitt a gyógypedagógusi pályára. A négy éves alapképzés során megtanultam mindazt, ami miatt 2018-ban a szakirányú képzésre jelentkeztem, amit tudni akartam, bár számomra még annál is sokkal többet nyújtott, mivel a Tanulásban akadályozottak pedagógusa szak mellett elvégeztem a Logopédia szakot, ami számomra rengeteg kihívást és élményt is ad azóta is. Számomra minden tekintetben a

legjobb hivatást találtam meg, hisz gyermekekkel dolgozhatok, fejlesztek, tanítok, kreatív módon tehetem, melybe belevihetem egyéniségem, fantáziám. Olyan feladatkört látok el, ami változékony, nem unalmas, mivel minden SNI-s gyermek más és más problémákkal küzd, és ezek leküzdése egyaránt sikerélményt ad számomra és a gyermeknek is. EGYMI ellátás keretében utazó gyógypedagógusként pedig az egyhangú környezet sem jelent akadályt, mivel több intézményben látom el a feladataim. Nyitott, barátságos, kommunikatív személyiséggel, gyorsan beilleszkedtem, és csapatjátékosként hatékonyan együtt tudok működni az integráló intézmények pedagógusaival, a gyermekekkel és hozzátartozóikkal egyaránt. Fontos feladatomban tartom a folyamatos önképzést, az új ismeretek elsajátítását, és a már megszerzettek megerősítését, átgondolását, és beépítését a tevékenységbe, amit végzek. Emellett kötelességemnek érzem mindezen szellemi javak megosztását, átadását, elültetését és adaptálását más gyógypedagógusok, szakmai segítők, és team munkában résztvevők között. Közvetíteni feljűk az új ismereteket, melyeknek gondolat és tevékenységformáló hatására a feladatok végzése még szakszerűbbé és hatékonyabbá válhat. Fontosnak vélem az inkluzív szemlélet kialakítását az integráló intézmények pedagógusai között, a mindennapi fejlesztés nevelés és oktatás során. Ez úgy érzem még nem mindenhol történt meg. Az SNI-s gyermekek elfogadása és a gyógypedagógiai szemléletű bánásmód még nem minden többségi pedagógusnak természetes. Jelentős feladatnak tartom továbbá ennek kialakítását és segítését. Személyes célom szorosán összekapcsolódik a szakmai indítékaimmal.

Mint már fentebb írtam: Személyes és szakmai indítékom egyaránt az, hogy megfelelően és magasan képzett pedagógussá váljak. Célom ehhez kapcsolódva az, hogy a megszerzett és kiterjesztett tudást, hatékonyan és eredményesen használhassam fel gyógypedagógusi tevékenységem során. A jövőt tekintve, továbbra is folyamatosan szeretném képezni magam, bővíteni az ismereteim. A szakirányú szakvizsgaképzéssel kapcsolatos célom, hogy a későbbiekben kellő tapasztalat és végzettség birtokában, ha lehetőséget kapok, akkor szakértői bizottsági feladatokban is részt tudjak venni. Az új feladatok és kihívások számomra mindig inspirálóak és igyekszem mindig a tőlem telhető maximumot nyújtani az élet minden területén. A jövőre vonatkozó további terveim között szerepel a MATE Kaposvári Campusán a gyógypedagógiai mesterképzés megszerzése, illetve a logopédia szaktudásom bővítése, egy olyan képzéssel, mellyel az afáziás betegeknek nyújthatok logopédiai segítséget klinikai rehabilitációs folyamatban.

2. A szakmai fejlődést segítő tanulási eredmények

2.1. Út a gyógypedagógia felé

A szakmai fejlődést, ami a jelen pályámra hozott a Kaposvári Egyetemre való beiratkozás, az itt eltöltött évek, és az elvégzett tanulmányok hozták meg számomra. Akkoriban felnőttképzésben dolgoztam, s az alapkompétencia képzéseket tartva szembesültem azokkal a nagyfokú tudásbeli hiányosságokkal és tanulási problémákkal, melyek a tanítványaim sikeres tanulmányi haladását érintették vagy épp gátolták a képzésben. Ezek a tanulási zavarok néhányuknál egészen komplex módon jelen volt, és bár sok esetben a tanulási motiváció is hiányzott, nagy számban voltak, akiknél mégsem ez jelentette az akadályt, hanem egy esetlegesen nem diagnosztizált diszlexia, diszgráfia vagy diszkalkulia jelenléte. Segíteni akartam, hatékonyan és szakszerűen, de csak a személyes tapasztalataimra hagyatkozhattam. Felismertem, hogy a megfelelő segítségnyújtáshoz és eredményes munkához önmagam is képeznem kell. Így meghoztam azt a döntést, hogy újra beülök az iskolapadba. Tudni akartam, mi áll a tanulási nehézségek és tapasztaltak háttérében, s mert úgy gondoltam a segítségnyújtást nem felnőttkorban kell elkezdni, hanem mielőbb, még a kisgyermekkorban. Az egyetemi tanulmányok ideje alatt, egy rövid ideig dolgoztam gyógypedagógiai asszisztensként is, ami bár nem volt hosszútávú, mégis sok tapasztalatot szereztem a Mohácsi EGYMI falai között. Majd az utolsó évben, részmunkaidőben kezdtem el dolgozni, mint utazó gyógypedagógus- logopédus az EGYMI kötelékében. A diploma megszerzése után, ugyanitt, 2022 év szeptembertől főállásban dolgozom, és két általános iskolában végzem a gyógypedagógusi munkám. Az egyetemi évek során döntöttem el, hogy továbbra is folyamatosan fogom képezni magam, és olyan szakirányokkal, képzésekkel szeretném bővíteni a tudásom, amivel a SNI-s gyermekek fejlesztését még szakszerűbben támogathatom és valósíthatom meg, a megfelelő szakmaiság és tárgyi tudás birtokában. Ezért volt számomra egyértelmű az is, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa szakvizsgára felkészítő szakvizsgát elvégzem.

2.2. Kompetenciák fejlődését támogató dokumentumok reflektív bemutatása

Az alábbi dokumentumokban általam készített olyan dolgozatokat vagy azok részleteit mutatom be, melyek a gyógypedagógusi kompetenciáim továbbfejlődését erősítették vagy

alakították ki bennem. Mindhárom dolgozat a pedagógusi tevékenységhez kapcsolódik, illetve azzal kapcsolatosan jár körül egy témát. Ezek az alábbi kurzusokhoz köthetők:

- Köznevelési intézmény szervezete
- Közigazgatás és vezetési ismeretek
- Integráció és szegregáció kérdései

2.3. Köznevelési intézmény szervezete

Ezt a dolgozatom azért választottam, hogy bemutassam azt, hogy a számomra munkát adó mohácsi Meixner Ildikó EGYMI intézményi felépítésével és a működéséhez szükséges ismeretekkel, tevékenységi körével, oktatási tanulásszervezési, értékelési rendszerével, szakmai múltjával, és jövőbeli fejlesztési irányjaival tisztában vagyok.

Ez a dokumentum több témát ölel fel, melyek az alábbiak:

- Intézmény és környezete bemutatása
- Dolgozói, nevelőtestülete, tanulónépessége
- Kapcsolatrendszere, döntési folyamatai
- Csoporttevékenységei, értékelése

2.3.1. Az intézmény megnevezése és rövid története

Az intézmény melyben főállásban ez év őszétől gyógypedagógusként dolgozom, a Meixner Ildikó Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés- Oktatást Végző Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Szakiskola és Kollégium. Intézmény típusa: Egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény. (EGYMI). Az intézmény feladata és célja: „Az együttnevelési gyakorlat, az inkluzív pedagógiai környezet kialakítása, az adaptív, befogadó intézmények körének bővítése Dél-Baranyában.” (Meixner EGYMI Pedagógiai Program, 2021) Az iskola alapítása és „a mohácsi gyógypedagógiai oktatás-nevelés története a XX. század első felének végére nyúlik vissza. 1948-ban Mohács városa is bekapcsolódott az értelmi fogyatékosok iskoláztatásába, 1960-ban hagyták jóvá, hogy a városban egy önálló „*Gyógyítva Nevelő Intézet*” létesüljön. Az új intézmény működése 1960-61-estől szerveződött meg, bentlakásos iskolaként működött, *Gyógypedagógiai Nevelőintézet*ként. Az iskola 2010-ben, működésének 50.évfordulóján vette fel a Meixner Ildikó nevét. (Repity, 2022, 4. o.)

2.3.2. Intézményi kontextus és az intézmény leíró jellemzése

„Az intézmény három feladat-ellátási helyen működik. A székhely intézmény Mohácson van. A tagintézmény Oldon, valamint van egy telephelyünk Bólyon. Összesen öt épületet használunk. Mohács Kórház u. 1-3 szám alatti főépületet. A Kórház u. 5 sz. alatti épületnek és az ahhoz tartozó területnek a szakképzési feladatok ellátásában van funkciójuk. Ebben az épületben tanterem nincs, oktatási feladatokra az épület nem alkalmas. Oldon a Külterület 60/3 és 60/4 hrsz. területeken három épület van, amelyből egyet használunk: a főépületet. A bólyi telephelyen a Baranya Megyei Platánliget Otthon C épületének egy részét, valamint a B épület 1 termét a fenntartók között megkötött használatba vételi szerződés alapján vesszük igénybe. Tantermek száma: Mohácson: 2 óvodai csoportszoba 1: tanterem: 25 fejlesztő terem:7 tornaterem/tornaszoba: 1, tankonyha: 2, kézműves műhely: 1, könyvtár: 1 kollégiumi háló: 5 tanulószoba: 2, tanári 3. Oldi tagintézményben, 3 tanterem, 1 fejlesztő terem, 1 tornaterem/tornaszoba, 1 könyvtár és 1 társalgó / közösségi terem, 2 kollégiumi háló. Bólyon használatba vett termek: C. épületben: 4 csoportszoba, 1 mozgásfejlesztő szoba, 1 Snoozelen terápiás szoba, 1 teakonyha, 1 iroda, mellékhelyiségek, mosdók, közlekedő/folyosó. B. épületben 1 lakószoba. Az intézmény Pedagógiai Programjában megfogalmazott célok elérése érdekében más intézmények létesítményeit, eszközeit is használják: MTE pálya és terem, Mohácsi uszoda, Pegazus lovarda.”(Meixner EGYMI, Munkaterv, 2021/2022, Repity, 2022, 8. o) A székhelyintézmény a Mohács Városi Kórház szomszédságában áll. Jól megközelíthető, parkolási lehetőséggel. Tágabb környezetében az MTE sportpálya, a Kisfaludy Károly Gimnázium, és egészségügyi intézmények állnak. Emellett néhány percnyi sétával elérhető a városi uszoda, a Duna part és rövid sétával elérhető egy szépen rendezett park és játszótér is, amit futópálya vesz körül. Az iskola a 60as évek stílusában épült. Sok ablak, világos,- nagy tantermek, iskolaudvarra néző irodák, tágas előterek, széles folyosók és lépcsősorok láthatók, mely felosztásában, és funkciójában praktikus, de a jelenlegi energiahordozói árak és kifűtés szempontjából már korszerűtlennek mondhatók. Mivel a szárnyakat, és szinteket nem lehet külön-külön lezárni. Az iskola külső, oldalsó homlokzata a kórházra néz, előtte hosszú parkoló. Az intézmény 3 szinten működik. A földszinten található az irodák, (gazdasági, intézményvezetői, titkárság, stb.), a tanári, melynek ablakai az udvarra néznek, elrendezésében pedig két soron asztalok, melyek köré négyesével lehet leülni. Az összkép egyszerű, rendezett, berendezés inkább funkcionális, mint modern vagy esztétikus. Emellett úgy vélem ez a négyes felosztás esélyt adhat a klikkesedésre, így célszerűbb volna az asztalokat körben elhelyezni. Továbbá ezen a szinten kapott helyet az

rendszergazda irodája, a takarítók raktárja, a mozgásfejlesztő terem és az óvoda. Mindezek ajtajai, arra a széles folyosóra néznek, mely a bejáratától vezet a lépcsősorig. Úgy vélem ez nagyon jó, mert folyamatos figyelem, érintkezési lehetőséget ad az itt dolgozók és az itt tanulók között, mivel a diákok ezen jönnek be reggelenként. Ennek a folyosónak a végéről nyílnak az óvodai csoportszobák és az ide tartozó mosdók és vécék, s erről a folyosóról nyílik egy másik épületszárny is ahol a konyha és az ebédlő található. Az általános iskolások és a szakiskolások oktatása az első szinten, a középsúlyos értelmi fogyatékosok csoportszobái a második emeleten, ahol a foglalkoztatások folynak. Az első emeleten található még a logopédiai fejlesztő helység is. A legfelső szint egyik szárnya ad helyet a kollégiumnak. Az épülethez kapcsolódik egy belső udvar és egy játszótér is. Az iskola autóval és gyalog is könnyen megközelíthető, a távolsági buszmegálló kb. 5-6 percnyi sétával elérhető. Mivel az intézmény nem csak a helyi és a szűk környezetből érkező gyermekeknek nyújt oktatási lehetőséget, hanem távolabbi szélesebb sugarú körből, régióból is, így ezek a gyermekek iskolabuszokkal jutnak el az iskolába, vagy kollégiumi elhelyezésben részesülnek.

2. ábra Meixner EGYMI Logó

2.3.3. Az intézmény infrastruktúrája

Az intézményvezető beszámolójából megtudtam, hogy közepes szintűnek mondható az intézmény infrastruktúrája. Ennek oka: a tanterem és fejlesztő szobák felszereltsége jó, mivel az elmúlt évek pályázatainak köszönhetően nagyobb összeget tudtak fordítani az SNI-s gyermekek speciális fejlesztő eszközeire, és a termekben szükséges IKT eszközökre. Az intézmény fűtése táv-hővel működik, melyet a szomszédos kórház biztosít. A nyílászárók korszerűek, az elmúlt években lettek kicserélve. Ezzel szemben, ami nagy hátránya a sikeres gyógypedagógiai fejlesztésnek, hogy a mindennapos testneveléshez nem áll rendelkezésre megfelelő méretű és felszereltségű tornaterem vagy csarnok, csak egy tornaszoba, s az intézmény udvarán sem adottak a lehetőségek a sportolásra, vagy célzott mozgásfejlesztésre. A belső udvar egy épülettel körbevett, lebetonozott terület.

2.3.4. Az intézmény tanulónépességének jellemzői, tanulóközösségei

Az intézmény az integráltan nem nevelhető, intellektuális képességzavarral küzdő, sajátos nevelési igényű, enyhe,- súlyos és halmozottan fogyatékos, vagy autizmus spektrumzavarral élő gyermekek nevelését, oktatását, fejlesztését szakmai továbbképzését látja el. Az intézménybe járók fejlesztő, nevelő, oktató tevékenységekben résztvevőinek életkora nagyon széles skálán mozog. Legalacsonyabb életkorúak azok a 3 évet betöltött gyermekek, akik óvodai fejlesztő ellátásban részesülnek. A legidősebb csoport pedig a szakiskolai tanulók köre, akik életkora kb. 15-21 év közé tehető. A tanulóközösségi adatokat tekintve több forrást is használtam. Az EGYMI 2021/22-es munkatervét, honlapját, Szervezeti és Működési Szabályzatát (SZMSZ), Pedagógiai Programját, az Oktatási Hivatal honlapját és az előző évi portfólióm kutatásait, illetve az intézményvezetőtől kapott tájékoztatást, melyek szerint: Az intézményben tanulók és az összes ellátott együttvéve **559 fő**. Óvodai csoportszám 2, létszám 14 fő. Általános iskola csoportlétszáma 16, tanulói létszámuk 114 fő. A Szakiskolai, Készségfejlesztő iskola csoportlétszáma 7, itt 53 tanuló kap fejlesztést, oktatást, nevelést. Kollégiumi csoportok száma 3, a tanulói létszáma 38 fő. Fejlesztő nevelés-oktatás csoportszáma 4, tanulói létszáma 54 fő. Az utazó gyógypedagógiai ellátásban **286** tanuló kap ellátást, melyek jelentős része egyéb pszichés zavar diagnózisú, de ellátnak érzékszervi, értelmi, mozgás, vagy autista gyermekeket is. (Meixner EGYMI Munkaterv, 2021/2022; Meixner EGYMI Pedagógiai program, 2021) Etnikai szempontból vizsgálva vegyes az ellátottak köre. Megfigyeltem, hogy az intézményben az intellektuálisan képességzavart, enyhe és közép súlyos értelmi fogyatékos tanulók között magas számarányban vannak roma származású tanulók. Az „alsós” pedagógusok szerint az F70-es BNO-kóddal ellátott tanulók között vannak, akiknél a sajátos nevelési igény kialakulását nem organikus eredetű, fejlődésbeli eltérés okozza, hanem szerzett, tehát a környezet hatására, a nem megfelelő szocializálódás, az ingerszegény környezet, depriváció miatt alakult ki az SNI. Ezt alátámasztják azok az adatok is, hogy iskolánkban a tanulók 48%-a Hátrányos helyzetű, 52 %- Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

2.3.5. Az intézmény személyzete, a nevelőtestület és dolgozók

Az iskola fenntartója és működtetője a Mohácsi Tankerületi Központ. Az Mohácsi EGYMI vezetője Tóthné Schiebelhut Livia, aki a 2009/2010-es tanévtől vezeti az iskolát. A tőle kapott tájékoztatás szerint a tagintézményekben dolgozók száma összesen **110 fő**, ebből a

pedagógiai munkát segítők száma **26** fő, a technikai és ügyviteli dolgozók száma összesen **11**fő, a pedagógusok száma pedig **70** fő, és 3 állás betöltetlen, ami a következőképp oszlik meg:

Feladat ellátási hely	Pedagógusok száma		
	Mohács	Old	Bóly
Általános iskola/TA /ÉA	27	3	
Fejlesztő nevelés-oktatás	-	-	8
Kollégium	3	1	
Óvoda	2		
Szakiskola, Készségfejlesztő iskola	9	2	
Utazó gyógypedagógiai ellátás	15		
Összesen	56	6	8

(Repity, 2022)

3. ábra Meixner EGYMI és tagintézményeinek nevelőtestülete (Repity,2022)

2.3.6. Az intézmény tevékenységei, ellátó és kapcsolatrendszere

Az intézmény elsősorban a tanító, nevelő és fejlesztő tevékenységet végez, melyet a tanulónépeség igényeihez és szükségleteihez kell kialakítani, differenciált szükségletekhez igazodva. Szem előtt tartva a tanulási és értelmi akadályozottság mértékét, a gyermekben meglévő potenciált, pozitív adottságait melyre a fejlesztést építeni lehet. A feladatok ellátása sajátos. Úgy, mint egyénre szabott fejlesztés és képzés nyújtása, kompetenciák fejlesztése, ezzel párhuzamosan egyénre szabott értékelés és minősítés kialakítása. Az intézmény tevékenységi körébe tartoznak az oktatás mellett a gyermek szociális és környezeti kompetenciáinak fejlesztése, társas kultúrának felelősségvállalásának kialakítása, erkölcsi nevelése, önismereti nevelése, pozitív énkép kialakítása, felkészítése a továbbtanulásra és szakmaszerzésre és végső soron egy önálló életvitel kialakítására. Ezen kívül szakmai segítséget nyújt a többségi általános- és középiskolai intézményeknek, óvodáknak, utazó gyógypedagógiai hálózatot működtetve. Az utazó munkaközösségnek tagjai olyan fejlesztő-gyógypedagógusok, melyek más külső nevelést- oktatást végző intézményekben látják el a gyógypedagógiai feladatokat az integrált oktatás keretében. (Magam is ezt a feladatot végzem, mint logopédus- gyógypedagógus) A Meixner Ildikó EGYMI által ellátott intézmények száma **34**, melyek három járás területén (Mohács, Siklós, Bóly) működnek. 9 óvodában, 21 általános

iskolában és 4 középiskolában. Az EGYMI két tagintézménnyel együtt működik, melyek Bólyon (2014-től) és Oldon (1968-tól. 2010-től vannak az intézményeink összevonva) találhatóak. Emellett a mohácsi EGYMI kiterjedt kapcsolatrendszert tart és ápol, együttműködve más oktatási intézményekkel, köznevelési intézményekkel, felsőoktatási intézményekkel, szakmai szervezetekkel és egyéb szervezetekkel, pld. Önkormányzati, Tankerületi, Gyermekvédelmi, Családsegítői, Gyámhivatali, Egészségügyi, (orvosi, védőnői hálózattal, egyesületekkel) egyházzal, Vöröskereszttel, Intézményi Tanáccsal, DÖK- kel, Szülői Szervezetekkel, Munkaközösséggel.

2.3.7. Döntési folyamatok: Intézményi változások típusai és dimenziói

A változások, melyek az iskolám belső programjait és külső arculatát alakítják, is egyrészt, a felülről-lefelé történő intézményvezetői kezdeményezések és szakmai közösségi projektek eredménye, másrészt aluról jövő a tanulói népesség igényeihez, szükségleteihez és a szülői szervezetek kéréseihez alkalmazkodva történik. Az intézményben történő döntési folyamatokra befolyással van maga az intézmény szervezeti felépítése is. Az intézményre vonatkozó változási folyamatok több dimenzióban történnek meg az EGYMI-ben, ezek több területet érintenek. A „felülről- lefelé” meghozott döntések ahol az intézmény vezetősége dönt, lehetnek, szakmai, pedagógiai jellegűek, mint pld. a pedagógiai programra vonatkozó tartalmi, vagy a tankönyvek kiválasztása. Döntéshozatal lehet szervezetre vonatkozó, például testületi döntés, vezetésre irányuló döntés, vagy személyi jellegűek, elgondolások a tisztségek betöltésének kérdésében. Az „aluról felfelé” irányuló döntés, például a fejlesztésre irányuló, vagy tárgyi feltételek beszerzésére, kialakítására vonatkozóak. Ilyen volt az elmúlt év során az intézményben az akadálymentesítés miatt épített személyi felvonó, lift kialakítása, s az ehhez szükséges belső átépítés kivitelezése, mivel egy mozgáskorlátozott, halmozottan fogyatékos gyermeknek, a felső szintekre való szállítása, és ellátása e nélkül nem volt megoldható.

2.3.8. Az intézményi csoporttevékenységek, intézményi címek

Az intézményben 6 szakmai közösség működik, akik szervezik és irányítják a munkaközösségek munkáit, előkészítik az intézményvezető felé a kért beszámolókat, jelentéseket. Évenként megfogalmazott célkitűzések szerint végzik munkájukat. Emellett az intézményi pedagógusaink többféle szakmai team-ben is munkálkodnak, melyek az intézményi innovációban és fejlődésben vesznek részt és különböző feladatokra szerveződtek.

Ilyen szakmai team-ek például: Önértékelés team, Mentor gyakornok team, Boldogság team, IKT team, Lépésről lépésre team, Bázisprogram team, Tehetség team és a KIP team. Az iskola nagy hangsúlyt fektet a megújulásra és a hagyományőrzésre, az ÖKO tudatos gondolkodás kialakítására és arra, hogy értéket teremtsen és példát nyújtson az itt tanuló gyermekeknek, a környezetében lévő személyeknek, közösségeknek, más velünk kapcsolatos intézményeknek. Az intézmény oktatási programokban elnyert címei: Az iskola számos oktatási programot és pályázatot valósított meg az elmúlt évek során. A működésében elért címek: „Innova díj” (2017), „Oktatási Hivatal Bázisintézménye” (2017), „Akkreditált Kiváló Tehetségpont” (2015 és 2019), „Örökös Boldog Iskola” (2018-tól), „Boldog Óvoda”(2022-től), ÖKO Iskola cím (2022-ben). „Microsoft Innovatív Iskolája” (2019) és 2020-2022-es tanévben az iskola elnyerte a legmagasabb „Schowcase Iskola” címet.

2.3.9. Intézmény értékelése

Az a fajta szellemiség és szakmai attitűd mely az itt dolgozókra jellemző, a tanulói népszerűség gondolatformálására, tanulói munkavégzésre is mélyen kihat és adaptálódik. Ez segíti az egyéni fejlődés sikerességét és az iskolai közösségteremtést, a tanulócsoportok kohézióját. Az iskola az aktív és magas fokú oktató-nevelő, felzárkóztató, rehabilitáció és fejlesztőtevékenysége mellett nagy hangsúlyt fektet a tehetséggondozásra, a természetvédelemre és fenntarthatóságra illetve a személyes „jóllét” érzésre, melynek kiemelt szerepe van az intellektuálisan képességzavart gyermekek személyiségfejlődésében és énképének alakulásában. Fontos az iskola számára hogy az itt tanulók minél több élményt adjon, ezért évente több iskolai programot és kirándulást is szervez az intézmény vezetése, melyeken nem csak az Egymi-s gyermekek vehetnek részt, hanem az integrált oktatásban részesülő, utazó ellátás keretében fejlesztett gyermekek is mehetnek. A programok céljai a Mohács Városhoz köthető történelmi és kulturális hagyományok megismerése, illetve az országos ünnepi alkalmak megismertetése. A tanulók számára kiemelten fontosnak tartjuk megtanítani a hagyományok ápolását és ünnepek megtartását. Ezzel is erősítve az itt tanulók a szociális és közösségi tudatának kialakulását. Ezek mellett, fontos a gyermekek egymás iránti elfogadására irányuló törekvések, mely a társadalomba való beilleszkedésük-integrációjuk segíti. Ilyen események a Farsang, Busójárás, Húsvéti szokások, Március 15, Gyereknapi, Dunai mosás, Halloween, Márton-napi, Mikulás ünnepség, Diáknapi stb. Úgy vélem, hogy ez az irány melyen az intézmény halad jó! Az iskola vezetésének és pedagógusainak szellemisége nagyon inkluzív, mind a tanulók, mint pedig az újonnan érkező kollégák felé.

Számos szakmai programot, intézményközi munkaközösségi megbeszélést nyílt napot tartunk, A vezetőség támogatja a pedagógusok a továbbtanulási, képzési törekvéseit, segíti a szakmai fejlődését és munkáját. Ez például az órarendek kialakításában is megnyilvánul. A kapcsolattartás, a szülőkkel és a külső intézményekkel való kommunikáció és együttműködés az alapja, a hatékony és sikeres munkának, mely nálunk jól szervezetten működik. De ugyanez elmondható a pedagógusok egymás közötti és a vezetőség felé megnyilvánuló kommunikációjára mely tisztán érezhető a munkavégzési folyamatokban, a szakmai együttműködés terén. Ezt az elfogadó, pozitív attitűdöt, szellemiséget, igyekszünk megtanítani és átültetni a gyermekekbe is.

Reflexió

Úgy vélem gyógypedagógusként szükséges ismernem az oktatás folyamatának, rendszerének a felépítését, az intézmény vezetési struktúráját, az ott végzett tevékenységek mögötti döntéshozatalok típusait, az iskola arculatát, erősségeit. Fontos ismerni az EGYMI intézményi ellátó és kapcsolat rendszerét, működési elvét, szabályait, melyek potenciálisan a tanulásban és értelmileg akadályozottak nevelését fejlesztését szolgálják. A szakmai közösségek melyek az iskolában működnek, támogatják az ott dolgozó gyógypedagógusok munkáit. Ezáltal magam is fejlődöm, és még sikeresebben végezhetem a fejlesztő munkámat.

2.4. Közigazgatás és vezetési ismeretek

A család fogalma, családjogi szabályozás Magyarország alaptörvényében, és ennek tartalmi összehasonlítása, más európai országok viszonylatában.

Ezt a dolgozatot azért emelem be a portfólióba, mivel munkámat, számos törvény, jogi rendelet szabályozza. Ezek tartalmát ismerni, és követni kell, egyéni és intézményi szinten is. Magyarország alaptörvénye is ilyen. Ez a dokumentum jogi formája szerint Magyarország alkotmánya, mely hat fő részből áll s melynek tartalma minden más jogszabályunkkal összeegyeztethető. A legmagasabb szintű jogforrás, mely tartalmazza az ország jogrendjét, lefekteti az államszervezet működésére vonatkozó szabályokat, az állam és az ott élő állampolgárok kötelezettségeit és az alapvető jogait. 2011. ápr. 25. fogadták el és 2012. 01.01-én lépett életbe. Jelenleg a 11. módosítás van érvényben.

Mivel munkám során nem csak az integráló iskolában tanulókkal, hanem családjukkal is kapcsolatban vagyok, ebben a dolgozatban a magyarországi alaptörvényben leírt családjog fogalmát és rendelkezését járom körül és vetem össze más két európai ország törvényi

szabályozásával. A 2011-ben elfogadott Magyar alaptörvény családjogra vonatkozó pontjait a Német (Bürgerliches Gesetzbuch), és Holland (Dutch Family Law Act) 1998-as családjogi szabályozásaival hasonlítom össze. Megvizsgáltam mik azok az azonosságok vagy különbségek, melyek meghatározzák a családot, mint államilag elismert közösséget. Az alaptörvény mellett számos más, a témához kapcsolódó törvényt is áttekintek. Ilyen például a *Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. számú törvény családjogot szabályozó 4 könyve, a 1997. évi XXXI. számú Gyermekvédelmi törvény és a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről*, mert úgy gondolom, pedagógusként nem lehet egyik törvényi szabályozást sem figyelmen kívül hagyni. Mivel a család az elsődleges szociális háttér és a legelső tanulási közegként jelenik meg a gyermekek életében, ezért úgy vélem elengedhetetlenül fontos annak megvizsgálása, mit is takar, a „*család*” mint fogalom és hogyan kapcsolódik a köznevelés, oktatás rendszeréhez.

A család szociológiai és jogi meghatározása

A család fogalmát jogi és szociológiai oldalról is vizsgálhatjuk. „A jelenlegi jogi szabályozás szerint egyenes ági rokonság azok között van, akik közül az egyik a másiktól származik. Ők alkotják a magcsaládot, míg oldalági rokonságról beszélünk akkor, ha legalább egy közös felmenő rokon van a felek között. A szociológiában pedig *családnak* nevezzük az olyan együtt élő kiscsoportot, amelynek tagjait vagy házassági kapcsolat, vagy leszármazás, más szóval vérségi, kivételes esetben örökbefogadási kapcsolat köti össze.” (Szabó, 2008, 2. o.) A családot, mint életközösséget jogilag is meghatározhatjuk, melynek formáját jogszabály rögzíti. A jogszabályok olyan előírások, rögzített szabályrendszerek, melyek írott formában jelennek meg, s céljuk a társadalmi rend szabályozása, a köz- és jogbiztonság betartása, az állampolgárok érdekeinek védelme és a jogellenes, negatív, mások számára káros cselekedetek, bűncselekmények megakadályozása. Ezeket a szabályozásokat többféle módon is lefektethetik a jogalkotók, pl. törvények, rendeletileg vagy határozatok formájában. A jogszabályok nem csak az állampolgárok jogairól és kötelezettségeiről rendelkeznek, hanem meghatározzák az állam hatáskörét, kötelezéseit és feladatait is. Ezek a jogi szabályozások lehetnek európai vagy nemzetközi szintűek, de vonatkozhatnak egy adott nemzetre, országra és társadalomra is. A család meghatározása nemzetenként változó, tehát az európai országok családjoga nem azonos, bár vannak hasonlóságok, mégis számos különbséget mutatnak, tehát országonként eltérő. A „*család*” jogi meghatározását a Magyar Országgyűlés által 2011. április 25-én elfogadott *Alaptörvény* szabályozza, ami az állami jogszabályozás csúcsa.

1. Magyarország védi a házasság intézményét, „az anya nő, az apa férfi

Az alaptörvény 2011-es elfogadása óta számos változáson ment keresztül. A módosításoknak köszönhetően a „család” jogi meghatározása is változott. Az alaptörvény a családot a társadalmi élet alapegységének és alapvető közösségi formájának tekinti. Hangsúlyozza a család törvényes formájának, a házasság intézményének szerepét. Nemi és biológiai szerepekre alapozva megszabja, kik köthetnek házasságot. Mivel a gyermekek születése a nemzeti lét alapja, ezért ez a jogi dokumentum óvja a házasság és a család hagyományos értékeit, s melynek az alapvető szerepét a családtagok közös biológiai reprodukciójában látja meg. Tehát az állam családra, mint életközösségre, a nemzet fennmaradásának zálogaként tekint. Az alaptörvény a család tekintetében a következőket foglalja magába: Az alaptörvényben található *Nemzeti Hitvallásban* leírtak szerint „együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet.” Az *Alapvetés* cím alatt pedig az L. cikk azt írja, hogy „(1) Magyarország védi a házasság intézményét, mint egy férfi és egy nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot, mint a nemzet fennmaradásának alapját. A családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő-gyermek viszony. **Az anya nő, az apa férfi.**”(Nemzeti Jogszabálytár, 2023) Ezzel kimondja, hogy azonos neműek nem köthetnek házasságot. A szabályozásnak e mondata sokaknál nagy felháborodást keltett és diszkriminációnak tekintik az ilyen típusú párkapcsolati formák hivatalossá tételének megtagadását. Bár Magyarországon az alaptörvénybe foglalás előtt sem házasodhattak az azonos neműek, de élhetnek a bejegyzett élettársi kapcsolat adta lehetőséggel, ami a házassággal nem azonos, de hasonló jogokat biztosít a felek számára. Nemzetközi viszonylatban vizsgálva, 29 országban köthetnek azonos neműek házasságot. Ilyen például a hazánkkal szomszédos Ausztria vagy az általam vizsgált Hollandia és Németország is, ahol a jogrendszer eltér a magyartól és a házassággal, mint a párkapcsolat törvényes lehetőségével nem csak hetero-kapcsolatban élő személyek, hanem a homoszexuális párok is élhetnek. A Német *Deutscher Bundestag* 2017. június 30-án fogadta el az egyenlők házasságáról szóló törvényt, és ez a jogi szabályozás még 2017 októberében hatályba is lépett. A törvény megalkotása és elfogadása előttiévekben. 2001 és 2017 között csak bejegyzett élettársi kapcsolatban élhettek az azonos nemű párok. Az új törvény elfogadása óta Németországban sokan éltek a házasság lehetőségével. Azonos nemű személyek házasságkötésének jogi viszonyát, a Német Polgári Törvénykönyv rögzíti. „Ennek a törvénynek 2017.október 1-jén hatályba lépése óta nincs lehetőség Németországban bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére.

Az azonos nemű párok az eltérő nemű párokkal megegyezően köthetnek házasságot. A már bejegyzett élettársi kapcsolatok házasságra változtathatók. Mindazonáltal nincs erre vonatkozó kötelezettség; a bejegyzett élettársi kapcsolatok a korábbiakhoz hasonló formában működhetnek tovább.” (Német Szövetségi Közlöny, 2017, 2787. o.) Az egyik általam használt internetes forrásban a *német családpolitika* cím alatt így fogalmazzak a szabályozással kapcsolatban. „A németországi új koalíciós kormány a család fogalmának tekintetében is messzemenően eltér a hagyományos értelemben vett, apa, anya és gyermek(ek) alkotta család modelltől. „A család sokrétű és mindenütt jelen van, ahol az emberek felelősséget vállalnak egymásért.” (Dobrowiecki és mtsai, 2023) 2018-tól a német törvénykezés nem csak a hagyományos családmoddal ismeri el, hanem az együttélésnek a különböző módjai szerint élők közösségét is, nemi vagy vérségi köteléktől függetlenül. Magyarország Alaptörvénye a hagyományos családmoddal és a keresztény értékrend védelmének tekintetében nem ilyen rugalmas. Az alaptörvényben leírtak, sokak szerint diszkriminatív és sérti az esélyegyenlőséget és a szabadságjogokat. Mindez kihat az azonos neműek gyermekvállalására, annak családdá válásának esélyeire. Ezzel kapcsolatosan gyermekvédelmi szempontból is megosztóak a vélemények, mivel ez a megkülönböztetés negatívan érinti a gyermekelhelyezés és örökbefogadás lehetőségét. Az alaptörvényben leírt tartalommal megegyezik a *Polgári Törvénykönyv 2013. évi V. törvénye*, mely negyedik könyvének első és második részében, a családjogi kérdésekben, például: a házasságról, válásról, gyermekvédelemről gyermekelhelyezésről, ezek törvényi szabályozásáról, jogi kereteiről rendelkezik. (Nemzeti Jogszabálytár, 2023) A német joghoz hasonlóan a holland jogszabályozás is egy liberálisabb szemléletet képvisel a házasság és a családmoddal tekintetében. A holland polgárjogi törvénykönyv erre vonatkozó szabályozásai az 1. könyv 1-462. cikkében olvashatóak. (Burgerlijk Wetboek Boek 1, 2023, o. n.). A holland családjogi törvény rendszere is kiterjed a házasság és az élettársi kapcsolatokra. A magyar törvénytől eltérően engedélyezi az azonos neműek házasságát. Kiemelten kezeli a családi kapcsolatok védelmét, annak sokszínűségét, (pl: hagyományos kétszülős családmoddal, egyszülős modellt, szívműves családdal, mozaik családdal, stb.) és a gyermekvállalással kapcsolatos kérdéseket, mint az örökbefogadás, és a gyermekvédelem. A gyermekvédelem tekintetében kiemeli a szülői felelősség szerepét, ami nem csak a biológiai szülők kötelességeit és jogait szabályozza, hanem az örökbefogadó szülőket is tárgyalja. A holland családjogi határozatai a válás és gyermekelhelyezés tekintetében különbözik a magyar alaptörvényben leírt jogszabályi rendelkezéstől. A magyarországi jogmenethez képest a válás menete gyorsabb, és többféle módja lehetséges a békés rendezésnek. A holland törvény szabályozza a válás menetét,

lefolysását, ami lefekteti azokat az eljárásmodokat, melyekkel biztosítják válás esetén a gyermekek védelmét a gyermekelhelyezési és a gyermekkel való kapcsolattartási kérdésekben. A holland családjog szabályozásához további polgári törvények, rendeletek kapcsolódnak, melyek rögzítik a családjogi kérdések eljárásrendjét.

Ilyenek például:

- A holland igazságszolgáltatás
- Holland kormány rendeletei
- A holland öröklési törvény (Erfrecht)
- A holland örökbefogadási törvény (Adoptiewet):

2. Magyarország támogatja a gyermekvállalást...

A Magyarország Alaptörvényének másik pontja:(2) *Magyarország támogatja a gyermekvállalást.*(Nemzeti Jogszabálytár, 2023) Gyermekvállalás kérdésében az állam kormányrendeletekkel, adókedvezményekkel, pénzzel támogatja a gyermeket vállaló családokat. A gyermekek számának növekedésével, emelkednek az összegek és a juttatások. Ez mind a hazai mind a párhuzamosan vizsgált két országban így van, csak a támogatások és a juttatások formái különböznek. A gyermekvállalás támogatásához mely a magyar Alaptörvény szövegében rögzítve van, szervesen kapcsolódik az *1998. évi LXXIV. törvény a családok támogatásáról*, melynek törvényi célja „hogya családok anyagi biztonságának elősegítése, a gyermeknevelés támogatása és a magyar nemzet népesedéspolitikai céljainak megvalósítása érdekében meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.” (Nemzeti Jogszabálytár, 2023) A másik pedig az *1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról*. E törvény *II. fejezetében* taglalja az „*alapvető jogok és kötelességek*” cím alatt a gyermeki jogokat, a foglalkoztatásuk tilalmát, a gyermek jogainak és érdekeinek védelmét, a szülő feladatát és kötelességeit. Megnevezi a gyermekek ellátását segítő szerveket, melyek „a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítését, veszélyeztettségének megelőzését és megszüntetését biztosítják.”(Nemzeti Jogszabálytár, 2023) Mindezek segítik a gyermek családban történő gondozását és szülők gyermekvállalási kedvének támogatását. A holland törvények is támogatják a gyermekvállalást, a szülők számos állami juttatást kapnak, vagy vehetnek igénybe. például:

- 1.) A *gyermekkedvezmény*, mely segíti a szülőket a gyermeknevelésnél felmerülő költségek, kiadások fedezésében. A kedvezményösszege függ attól, hogy hány gyerek él a családban, milyen korúak, otthon élnek- e és a szülők jövedelmétől. Például van- e mellékállásból származó plusz bevételük?
- 2.) A *gyermeknevelési támogatás/ kindgebonden támogatás* ennek célja az, hogy segítse a szülőket a gyermek ruházatának, élelmiszer és iskolai költségeinek fedezésében. A támogatás mértéke az egyedülálló szülőknél magasabb, és gyakorta a legfontosabb támogatási forrás a család életében. Hasonló célt szolgál, mint nálunk a beiskolázási támogatás, viszont az összege ennek magasabb.
- 3.) *Gyermekgondozási támogatás/kinderopvangtoeslag* arra irányul, hogy segítse a tanuló vagy dolgozó szülők a gyermekgondozásra fordítandó költségeinek fedezését. (óvoda, bébiszitter) Ez a juttatás óránként van számolva. „A kapott juttatás pontos összege a jövedelem szintjétől, a gyermekgondozási költségektől és a gyermekgondozás típusától függ. A nappali ellátás maximális óradíja 9,12 €.”(Hollandiai Magyarok, 2023)

Magyar gyermekvédelmi törvénykezésben, (1997. évi XXXI. tv) leírtak szerint is számos pénzbeli és természetbeni támogatást vehetnek igénybe a gyermekeiket nevelő személyek. Ezek a gyermekvédelmi törvény III. fejezetében olvashatók, „*A gyermekek védelmének rendszere*” cím alatt. (Nemzeti Jogszabálytár, 2023) Mindemellett a gyermekek életének és jólétének biztosítása szempontjából a holland és a magyar állam számára egyaránt fontos a gyermekvédelem mellett az oktatás szabályozása, melynek célja a gyermekek tanuláshoz való jogainak és kötelességeinek szabályozása. Magyarország alaptörvénye is rögzíti a „*Szabadság és felelősség*” cím alatti XI. cikk bekezdéseiben az oktatáshoz, tanuláshoz való alapvető jogokat. Az ezzel kapcsolatos legfontosabb oktatási, törvényi szabályozásunk a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nemzeti Jogszabálytár, 2023.) Gyógypedagógusként pedig a másik, amit kiemelnék, az 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről. Mivel ez ad alapot és jogi keretet a munkánk végzéséhez. A holland törvények szerint ugyan úgy, mint Magyarország Alaptörvényében, (illetve a gyermekek védelméről szóló és az oktatási törvényben) minden gyermek rendelkezik alapvető egyéni és közösségi jogokkal. A gyermeket megilletik a gyermeki jogok. Joga van az egészséges testi, lelki szellemi és pszichés fejlődéshez, az ezekhez szükséges megfelelő életkörülményekhez és a számára megfelelő neveléshez, oktatáshoz, továbbá a személye védelméhez, emberi méltósága és személyiségi jogaikat tiszteletben tartásához. Továbbá joga van ahhoz, hogy értékeljék és elismerjék az általuk végzett tevékenységet. A

gyermeki jogokhoz tehát szorosan kapcsolódnak az oktatási törvények szabályozásai, melyek mind a Magyarországon mind pedig a Hollandiában szabályozzák a gyermekek szellemi fejlődésének, nevelésének oktatásának kereteit, módjait. A holland oktatási rendszerhez kapcsolódó jogszabályok a következők:

- A tanulók jogairól és kötelességeiről szóló törvény (Leerlingenstatuut)
- Az Oktatási, Kulturális és Tudományos Minisztériumról szóló törvény (Wet op het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)
- Gyermekvédelmi törvény (Jeugdwet)
- Holland Polgári Törvénykönyv (Burgerlijk Wetboek)
- Oktatási törvény (Wet op het Primair Onderwijs, Wet op het Voortgezet Onderwijs, Wet ophet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek)

Fontos kiemelni azt a tényt, hogy a holland oktatási törvény szigorúan szabályozza a tanulók biztonságát és védelmét emellett fokozottan küzd a diszkrimináció, a zaklatás és az iskolai erőszak ellen.

3. A családok védelme

(3) Magyarország Alaptörvénye az *L cikk* alatt kimondja: „A családok védelmét sarkalatos törvény szabályozza.” Továbbá a „Szabadság és felelősség” alcím alatti XV. cikk 5. pontja rögzíti, hogy „Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”(Nemzeti Jogszabálytár, 2023) A családok védelme az államnak az elsődleges felelőssége és feladata. A magyar családjogi törvénykezések körébe a magyar alaptörvényen kívül még beletartozik a *2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről. A Családjogi és gyermekvédelmi Kódex*, mely 2022 év január elsején lépett hatályba és összefoglalja a családjogi és gyermekvédelmi jogszabályokat. Emellett a *családtámogatási ellátásokról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról* mely a családi pótlékról gyermeknevelési támogatás szabályait tartalmazza, továbbá a *223/1998 (XII.30) Kormányrendelet a családok támogatásáról* szóló 1998.évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról. A családjog egyes területét érinti még az *Egészségügyi törvény és a BTK* szabályozása is. Németország tekintetében „a német családjog legfontosabb anyagi, jogi szabályait a német *Polgári Törvénykönyv (Bürgerliches Gesetzbuch, röviden BGB) 4. könyve 1297–1921. §* tartalmazza. Ennek fő részei a polgári házasság, a rokonság, továbbá a gyámság és a gondnokság. Az ún. nyugellátási kompenzáció intézménye és a bejegyzett élettársakra vonatkozó szabályok nem a BGB-ben, hanem külön törvényben találhatóak. A vonatkozó

eljárási szabályokról a családjogi ügyekben való eljárásról és az önkéntes joghatósági ügyekről szóló törvény rendelkezik.” (WILFRIED– SZABÓ, 2013, 218.old.)

Elmondható tehát az, hogy mindhárom európai állam számára kiemelten fontos a család és ezzel párhuzamosan a gyermekvédelem kérdésköre, és annak jogi szabályozása. De míg Magyarország a keresztény, konzervatív értékek mentén haladva törvénykezik, addig Németország és Hollandia családjogi szabályozása a házassági kapcsolatok köttetésekor liberálisabb, megengedőbb és sokak számára demokratikusabb.

Összegzés

Az intézményes nevelés tehát nem választható el a családtól, mint elsődleges szocializációs tértől, és annak jogi kereteitől sem. A családi kapcsolatok jogi szabályozása és a család és gyermekvédelmi törvénykezés védi annak működését, formáját, keresztény szellemű múltját és nemzetmegtartó értékeit hazánkban. A családban élők a védelme és támogatása, szociális és jogi alapot nyújt mindahhoz a munkához, amit az iskolai nevelés-oktatás és fejlesztés keretében végzünk. Az intézményi nevelésben a pedagógus a gyermek családban megtanult ismereteire épít. Fejlesztések során ez meghatározó jelentőségű. A gyermek szocializációs fejlettségi szintje, ismeretei, beszédstílusa, kommunikációs készsége, szokásai, viselkedése jól tükrözi a pedagógusok számára a gyermek családban való helyzetét, és képet formál az őt körülvevő környezetről, a családi mintáról annak felépítéséről, kulturális háttéréről, szokásrendjéről, szociális és emberi kapcsolatairól. A Magyarország Alaptörvényében lefektetett családjogi, gyermekvédelmi és oktatási jogszabályok a társadalom védelmét és jólétét igyekeznek biztosítani, ugyanúgy, mint az általam megvizsgált másik két ország polgári és családjogi törvényei, s e jogi rendelkezések sikerességéről és magáról az állam szerepvállalás minőségéről is véleményt formálhatunk a tapasztalataink alapján. Mennyire hatékony a jogrendszerünk illetve annak rendelkezései s milyen módon befolyásolják nemzetünk tagjainak egyéni és társadalmi szintű boldogulását.

2.5. Integráció és szegregáció kérdései

Gyógy pedagógusként ezzel a kérdéssel napi szinten találkozom. Kell-e? Jó-e? Milyen módon valósulhat meg az integrációs törekvés a fejlesztő nevelés és oktatás folyamatában? Integráció együtt jár-e az inklúzióval? Van-e létjogosultsága az integrálásnak vagy szegregációnak, és ha igen, mikor és hol? Integrációs folyamatban résztvevő pedagógusként úgy vélem ez a beadandóm jól tükrözi a munkám során felmerülő akadályokat és megoldásuk

lehetőségeit. Utazó gyógypedagógusként az EGYMI által ellátott integráló iskolák sajátos nevelési igényű tanulóinak nyújtok egyéni és csoportos fejlesztést. Az integrációra úgy tekintek, mint eszköz és lehetőség, ami segítséget nyújt a gyermek számára a többségi általános iskolai közösségbe, esélyt teremt a társadalomba való beilleszkedéshez és szerepvállaláshoz. Tanítványaim tehát integráló iskolába járnak, és ott kapják meg a Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján előírt, megfelelő számú és irányú szükséges fejlesztést. Tapasztalataim szerint bár az általam látogatott intézmények integráló iskolaként működnek, az iskolában tanító pedagógusok egy része nem tud mit kezdeni ezzel a kihívással. Az SNI-s gyermekekkel való különleges bánásmódot a befogadó szemléletet nem tették magukévá, vagy ha mégis, akkor sem biztos, hogy elfogadóak az irányukba, mivel problémaforrásként tekintenek rájuk. Úgy vélem az inkluzív, befogadó, elfogadó, és támogató szemléletmód beépülése szükséges a sikeres integrációhoz, a fejlesztő, nevelő és oktató munkához, továbbá a gyermekek szociális érzékenységének, elfogadó befogadó hozzáállásának és toleráns viselkedésének kialakulásához. Ezért ezt a fajta mások iránti nyitottságot és elfogadás tanítását, már gyermekkorban kell elkezdni, melyhez az integráció egy tökéletesen megfelelő eszköz. Mivel ezt a szakvizsgakurzust elfogadtattam, ezért egy korábbi azonos című beadandóm kivonatát emelem be a portfóliómba, melyet a tanulásban akadályozottak pedagógiája (TAP) szakon írtam. A beadandóm címe és témája is egyaránt *„A szegregáció és integráció az iskolában”*, amelyben egy hazai oktatási intézményben forgatott filmen keresztül mutatom be az integráló iskolában dolgozó pedagógusok inkluzív szemléletmódját és hozzáállását. A dolgozatomban a filmben látottakra és hallottakra reflektálok, és igyekszem érvelni az integrációs törekvések mellett.

Integráció és szegregáció

„Szegregáció-e az, ha valakit kiközösítenek az osztályban azért, mert a képességei miatt lassabban halad a tanulással? Megtanulhatja-e az osztályközösség a tananyagot, ahol a lassabbak felzárkóztatása időt vesz el? És mennyire ébred fel az empátia a gyerekekben szerényebb képességű társaik iránt?” (Repity, 2020, 1. o.) A kérdések integrációra is irányulhatnak. Integráció e az, ha egy iskola dokumentuma szerint integráló, de az ott dolgozó pedagógusok egy része vagy az átlagos képességű gyermekek az osztályközösségben nem befogadóak a sajátos nevelési igényű gyermekekkel szemben? Vagy integráció e az, ha az SNI-s gyermek kénytelen együtt haladni a tananyagban a jobb képességűekkel, növelve ezzel a tanulási sikertelenségét a lemaradást és a lemorzsolódás esélyét? Ezen kérdések megválaszolására a dokumentumfilmben készített interjú leírását választottam. A film az

integráció és szegregáció fogalmi meghatározásával indul. *Integráció*: becsatolás, beolvasztás, összevonás. *Szegregáció*: elválasztás, elkülönítés. Arra kereste a riporter a választ, hogy melyik a járhatóbb út az oktatásban, milyen előnyei illetve hátrányai vannak ezeknek, és milyen hatással vannak magára az oktatásra, annak minőségére, sikerességére, és hogy hat a közösségre, és az egyénre. Úgy vélem, két fogalom bár teljesen mást jelent, mégis szorosan összekapcsolódik, mind kettő szervesen kapcsolódik az oktatás fogalmához, az oktatási tevékenységhez, és vékony az a mezsgye, ami elválassza a két fogalmat egymástól.

„Integráció vagy szegregáció?!” – így kezdődik az interjú, és teszi fel a kérdést a témával kapcsolatosan a riporter, aki a budaörsi Herrman Ottó Általános Iskolában forgatott, és kérdezte ezzel kapcsolatosan az ott dolgozó tanárokat és az intézmény vezetőjét, Turcsik Viktor igazgató urat. „Ez az intézmény régóta híres befogadásáról, elfogadásáról és nyitottságáról” bár az igazgató úr szerint e pozitívumoknak van hátránya is, hiszen a nyitottság mögött van egyfajta negatív felhang is, ami együtt jár azzal is, hogy sok olyan tanuló kerülhet be, akik problémásabbak, akik valamiféle Szakértői Bizottság által kapott kategóriába sorolhatók. Például BTMN, SNI, Asperger, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, de vannak olyan tanulók is, akiknél nem történt ilyesfajta diagnosztizálás, mégis a viselkedésükben tapasztalható valamiféle eltérés az átlagostól. Természetesen az iskola élenjáró tanulói és a diákok szülei nem mindig üdvözik ezt a fajta befogadást, vannak, akik kevésbé toleránsak velük, mert így a jobb képességekkel rendelkező gyerekeik tanulmányi sikerességük csorbulásától tartanak. Úgy gondolják, az integráció visszahúzza a jobb képességű diákokat.

Bár az oktatás és a tanterv nem veszi figyelembe, de mindig is voltak az átlagostól eltérő, lassabban fejlődő, gyengébben teljesítő, vagy kimagasló képességekkel rendelkező tanulók, melyek számára egy osztályon belül meg kell teremteni azokat a feltételeket, mely a legoptimálisabb a gyermek számára, és, figyelembe veszik az egyéni különbségeket, úgy, hogy abból ne származzon senkinek sem hátránya. Tehát a tantervi követelmény és az egységes tananyagok keretén belül, alkalmazkodni kell a tanulók intellektuális képességéhez, és ha szükséges, a tanítónak ezt figyelembe véve differenciálni kell! Így megelőzhető a lemorzsolódás, ami a tanulásban való sikertelenségnek egyenes következménye lehet. A riportban bemutatott Hermann Ottó Általános Iskola nagy vonzáskörzettel rendelkezik, ez miatt magas osztálylétszámokkal bírnak, és az osztályokon belül is nagy a szórás, a tanulók intellektuális képességei terén. Az itt tanuló gyerekek mindenféle családi háttérből érkeznek, vannak olyanok, akik jól működő, biztos családi háttérrel rendelkeznek, és vannak olyanok,

akiknek nagyobb támogatásra van szükségük, hogy felzárkózhassanak, így rájuk nagyobb figyelmet és több türelmet kell fordítani. Például vannak tanulók, akik sajátos nevelési igényűek, sok diákjuk van, aki elvált szülők gyermeke, és van olyan is, aki lakásotthonban él, tehát ezek a gyerekek egész másfajta bánásmódot igényelnek, mint a jó családi háttérrel rendelkező, magasabb intellektussal rendelkező társaik. Az iskola teljesen integráltan működik, ép és nehézséggel küszködő tanulók naponta együtt tanulnak, ezáltal erősítve a mások iránti empátiát. Az iskola vezetője úgy gondolja, hogy az iskola úgy működik, mint egy társadalom, az ő filozófiájuk az, hogy azokra kell több időt és energiát fordítani, akik le vannak maradva, társadalmilag ez hozza majd a legnagyobb hasznot, mivel a lemaradók később a munkaerőpiacon nem tudnak boldogulni. Tehát az iskolának az a feladata az oktatáson keresztül, hogy társadalmilag felzárkóztasson. Az energiának kb. 80 %-át a felzárkóztatásra kellene fordítani, és a többi 20 %-ban pedig foglalkozni a klasszikus tanítással. Bár ez csak egy idea, mivel valójában nem ez történik. Fontos, hogy a tanítók mikro-csoportban vagy egyénileg tudjanak foglalkozni a diákokkal. Ez által a gyengébb képességű tanulók is kibontakozhatnak és számukra is sikerélményt adhat az iskola és ez a fajta tanulási mód. pl. csoportmunkában, kooperatív, differenciált tanulási módszerekkel. Fontos, hogy amíg a többség tanterv szerint halad a tanulásban és a tananyagban, az akadállyal küzdő, problémákkal rendelkező gyermek se csak üljön tétlenül, legyen számára is olyan elvégzendő feladat, amiben az ő képességeihez mértem tud haladni, és fejlődni. Nagyon fontos tehát a differenciálás, hogy testhezálló feladatokat kapjanak, számukra optimális ütemben haladhassanak és a tanítók, megfelelően tudják értékelni a munkájukat, hisz egy gyengébb képességű gyermek sokkal hosszabb utat tesz meg tanulásban, lassabban halad és több időt igényel ugyanazon feladat elvégzése, annak megtanulása, mint egy átlagos, vagy egy jobb intellektusú tanulónak. Ehhez a sikeres differenciált tanítás megvalósulásához viszont szükség van a tanító részéről megfelelő tudásra, pedagógiai tapasztalatra, kompetenciákra, és a munkájával szembeni elhivatottságra és alázatra, illetve a munkájukkal szembeni állhatatosságra, kitartásra, ami segíti őket, és a tanulókat is a sikeres munkában. A differenciálás tehát segíti az integráció megvalósulását, ami elejét veszi egy osztályon belüli kiközösítésnek azaz, szegregálásnak! Nagyon fontos a különböző munkaformák beépítése mellett, hogy sok olyan időtöltés legyen a tanításban, ami nem hagyományosan tanórai keretek között, az iskola tantermeiben zajlik, hanem kint a természetben.(pl. a szabadban, erdei iskolában, vagy múzeumok, kiállítások látogatásakor, színházakban, interaktív beszélgetéseken. Stb.) Úgy gondolom, ezáltal sok olyan tananyag közelebb hozható, és megértethető a diákokkal, ami a könyvekből, egy frontális oktatási mód keretében száraznak

és unalmasnak hatna. Ez a fajta tanítási/ tanulási mód természetesen nem tudna megvalósulni integráció és differenciálás nélkül, mivel így a gyengébben teljesítő tanulók is beemelhetők egy adott feladat elvégzésébe. Egyszerűbb feladatrészeket sikeresen képesek megoldani, számukra sikerélményt adva, és az osztálytársaik elfogadóbbak lesznek velük tekintetben. Fejlődik a szociabilitásuk, érzelmi intelligenciájuk. Az integrációba bevont SNI-s gyermekek a közösségben is magabiztosabban fognak mozogni, ezáltal szerves részévé válnak az osztály és iskola közösségének.

Míg ha a szegregáció útján haladnának az elkülönítés, elválasztás még nagyobb szakadékot vonna közéjük és az átlagos képességű tanulók közössége közé, erősítve a leszakadást és lemorzsolódás esélyét a problémás, vagy gyengébben teljesítő gyerekeknél. A film kitér arra is, hogy azokra a gyerekekre kell leginkább odafigyelni, és azokat kell leginkább „szeretni, támogatni” és elfogadni, akik a legidegesítőbbek, akik a legtöbb gondot okoznak! Számukra minél több olyan területet kell találni, ahol sikerélményük van, mert ha ez nem következik be, és már kiskorában elutasítást kap, akkor a peremre kerül és később rengeteg gondot fognak okozni ezek a perifériára szorult emberek. Tehát az integrációnak óriási megtartó ereje van, és segítséget nyújt, mint a társadalomnak, mint pedig az egyénnek a sikeres működésében. A pedagógusnak minden energiát arra kell fordítani, hogy ne legyen perem, vagy ha van is, minél keskenyebb legyen, ami nem könnyű feladat, és minden nap meg kell harcolni a tanítónak a saját indulataival, türelmetlenségével és elkeseredettségével. Még akkor is, ha ezek a gyerekek napi szinten akadályozzák a haladást a tanulásban. A filmből kiderül, napi gondokat okoznak ezek a tanulók, az iskolai oktatás menetében. Aminek nagy szerepe van abban is, hogy az iskola keményen igénybe veszi e tanulók szociális képességeit is, és azok a diákok, akiknek ez a képességük gyenge, pl. nem tudnak nyugodtan megülni a padban, nem tudják kifejezni vagy megértetni magukat másokkal, folyton gondot okoznak és akadályozzák az oktatás menetét. Ez igénybe veszi mind a pedagógust, mind pedig a többi tanulót is, és lassítják a haladást és a sikeres tanulást. A nevelést ezért a többi tanulónál arra kell koncentrálni, hogy e problémákat el tudják fogadni és szembe tudjanak nézni a gyengeségekkel, szociális hátrányokkal, vagy a gyengeségből adódó egyéb negatívumokkal, mely egyes társaiknál jelen van. Ez az integráció sikerességénél nagyon fontos, hisz csak azt tudják elfogadni, befogadni, amit ismernek. Amire érzékenyek. Úgy gondolom, hogy a sikeres integráció egyfajta érzékenyítés hatására történhet meg. Ez a fajta befogadás és elfogadás tanulása, később is hatással lesz az életükre, és a viselkedésükre, társadalmi szinten is elfogadóbbá válnak, mint akár a szüleik, vagy más felnőttek. Az integráció célja tehát

nemcsak a felzárkóztatás, hanem az befogadás, a szociális attitűd, az empátia kialakítása és fejlesztése is.

Ha azt kérdezzük, hogy melyik a jobb? Az integráció vagy a szegregáció? Akkor a válasz egyszerűen megfogalmazva annyi volt az intézményvezetőtől, hogy „majdnem mindegy, hogy jó, vagy nem jó, mert ez van!” Az oka az, hogy tíz éve sokkal több olyan alternatív iskola vagy alapítványi iskola létezett, akik befogadták ezeket a gyerekeket, és tehermentesítették a többségi általános iskolákat. Mivel ez megszűnt, vagy legalább is lényegesen kevesebb van, így az általános iskolákra hárul a feladat megoldása. A két lehetőség van, amiből választhatunk, két különböző út, ami két ellentétes irányba mutat. Az igazgató szerint az integráció a járható út, míg a szegregáció azoknak való, akik nagyon súlyos vagy középsúlyos fogyatékossgal élnek, mert rájuk annyi figyelem kell, és olyan biztonságba kell tudni őket, hogy arra normál iskolában nincs mód, idő és lehetőség. Klasszikus esetben, optimális pedagógiai körülmények között mindenki nagyon fejlődik! Tehát, azok a tanulók is fejlődnek, az által, hogy szembesülnek az igazi problémákkal, és megérik azt, hogy nincs olyan, hogy valaki kiiktatható, azért mert gondot okoz! Nem létezik kiiktatás! Együtt kell dolgozni azokkal az emberekkel, akik gyengébb képességűek. Az iskola feladata, hogy ezt megoldja, és az iskola feladata, hogy egyre kevesebb olyan tanuló kerüljön be a társadalomba, aki gondot okozna! Itt megint csak az integráció fontosságára helyeződik a hangsúly, hiszen sikeres integráció esetén, sikeresen beilleszthetőek a társadalmi életbe. Az integráció mindig magába foglal olyan időszakokat amikor szegregálunk. Az integráció akkor valósul meg, amikor a gyerekek együtt egymással kooperatívan dolgoznak, és soha sem akkor, mikor eltérő képességű gyerekek együtt hallgatnak frontálisan egy órát egy tanteremben, hiszen más egy szárnyaló gyermek szövegértése, beszédértése, és más egy olyan gyereké, aki kevésbé jó intellektussal rendelkezik, vagy a lemaradóké, mivel ők tized annyi szókinccsel rendelkeznek, mint a társaik. Ez lehet azért is, mert eleve a szülők is korlátozott szókinccsel bírnak tehát, otthon nem hallott többet, emiatt ennyit hozott. Az otthoni korlátozott kommunikáció, vagy ingerszegény környezet negatívan hat a kognitív képességeik fejlődésére. Ha nem történik beszélgetés, közös munka az iskolában a gyerekek között, tehát nem teremődik olyan helyzet mikor a hátrányból induló gyerek a többi gyerektől tud tanulni, akkor az integrációnak nincs értelme. Akkor van létjogosultsága, ha ez megtörténik. Az integráció az-az iskolai pluszszolgáltatás, amit a munkaformától tud megkapni a gyerek a közösségben, és olyan közösségi tevékenységekben ahol fejlődik. Például közös rendezvények szakkörök, ahol azok is ki tudnak bontakozni, akik egyébként más klasszikus iskolai területeken nem. Ilyen

területek például a művészetek,(képzőművészet, zene, tánc, sport) amire ebben az iskolában nagy figyelmet fordítanak. Ezek által tud kiteljesedni az integrálandó gyerek és igazi részévé válni egy közösségnek, mely által igazán megvalósulhat az integráció. Tehát a tehetségek felkutatása és gondozása jótékonyan hatnak a gyermek fejlődésére és az ez által megvalósuló integrációra. A film kitér arra is, hogy a tanítók mellett más szakemberek is dolgoznak azon, hogy ezek a gyerekek könnyebben integrálódjanak. Például, pszichopedagógus, logopédus, fejlesztőpedagógus is ellátja a gyerekeket. Vannak köztük. akik rendelkeznek BNO kóddal, de van olyan is, akiket nem diagnosztizáltak, tehát nem rendelkeznek szakvéleménnyel a problémájukról, de szükség van arra, hogy külön foglalkozzanak velük. Van, hogy az őket tanító kéri a segítségüket, de van, hogy a szülő kérésére történik meg, mert azt érzi valami nincs rendben a gyerekkel és támogatást vár az iskolában munkájukat végző gyógypedagógusoktól és más szakemberektől. Magam is úgy vélem, hogy ez a fajta, több oldalról jövő támogatás, nagy segítséget adhat a diákoknak tanulmányaik elvégzésében, és a közösségbe való beilleszkedésben és kapcsolatépítésben.

Reflexió

Összegzésképp én úgy gondolom, hogy az integráció, sokkal járhatóbb út az oktatásban, mint szegregáció. Segítséget nyújt az oktatási folyamatban résztvevő pedagógusoknak abban, hogy a tanulási gondokkal küzdő gyermeket felzárkóztassuk, és a gyermeknek, hogy későbbi élete folyamán egy egészséges lelkületű sikeres emberré váljon. A valós integráció az, ami az integráló intézmény és az ott dolgozó pedagógusok munkájába és szellemiségébe beépülve támogatja az SNI-s gyermekeket. Továbbá ezt mintaként átadva, beépül az ott tanuló gyermekek tudatába és értékrendjébe is. Az integrált gyermekeket fejlődését segíti és az őket körülvevő környezet is tanul általa. A befogadás és elfogadás megtanulásával, az osztálytársak, tanárok érzékenyebben, empátikusabban állnak a felmerülő akadályokhoz, és hatékony segítséget tudnak nyújtani ezeknek a gyerekeknek az iskolai felzárkóztatásban. A filmet nézve, jó volt látni, a tanárok pozitív hozzáállását és sok hasznos információt nyújtott, ami a saját munkám során hasznosíthatok és személyiségem és tanári kompetenciáim terén is pozitívan formál engem. Elmondhatom, hogy ez által még átgondoltabban és tudatosabban szervezem meg a fejlesztő foglalkozásokat, és fejlődtek a tanulás támogatása, a problémamegoldó és pedagógiai folyamatok értékelésére irányuló kompetenciáim.

2.6. A szakvizsgaképzésen tanultak összegző reflexiója és beépítésének lehetőségei a munkámban

A szakvizsgaképzésen való elindulás számomra egyértelmű volt, mivel úgy gondoltam ez tovább mélyítheti az előző években szerzett gyógypedagógiai ismereteim, és új dolgokat is tanulhatok. Másrészt pedig a későbbiekben szívesen végeznék szakértői bizottsági feladatokat, a fejlesztő nevelés-oktatás mellett, melynek feltétele a szakvizsga megszerzése. 2022 őszén boldogan és kíváncsian érkeztem meg az egyetemre, a fentebb leírt elvárásokkal melyek megfogalmazódtak bennem. Bár furcsa volt, hogy egyetlen ismerős arc sincs a teremben, mégis hamar megtaláltuk a közös hangot a többiekkel. Ami pozitív élményként hatott rám az az volt, hogy a tanárok partnerként, és kollégaként kezelték minket az előadások alatt. S a jelenléti oktatás során, miután megismerkedtünk, világossá vált, hogy az azonos célok miatt képesek vagyunk egységben működni. Számos kreatív feladatot oldottunk meg, aminek jó részét csoportmunkában, összehangoltan együtt végeztük el, ezzel is növelve bennünk az együttműködő készséget, és kommunikációs kompetenciánk fejlődését. Nagyon pozitív élmény volt ilyen téren Csajka Edina tanárnő által tartott „Szakmai önismeret, önreflexió és konfliktuskezelés a pedagógiai gyakorlatban” nevű kurzus. ahol csoportosan dolgoztunk, és számos önismereti, kreatív és kooperatív feladatot végeztünk el közösen az órák során. Ez számomra nagyon tanulságos volt, mivel alapjában véve én szeretem egyedül megoldani a feladatokat, és egy kézben tartani az irányítást. Így elmondhatom, hogy a tréning során sokat fejlődött a kooperatív készségem és az önismeretem, továbbá pozitívként érzem azt is, hogy az ott végzett feladatokat a fejlesztőfoglalkozások során beépíthetem a munkámba, ez által is színesebbé és gazdagabbá téve az pedagógiai eszköztáram. A „köznevelési intézmény szervezete” és „A nevelési, oktatási intézmény hatékonysága” kurzusokon a köznevelési intézmények feladataiba, felépítésébe, működésébe, a szervezeti kultúra értékeibe kaptam betekintést, és úgy vélem ez szintén nagyon hasznos információkat adott számomra. Ezen szempontok megfigyelésével, vizsgálatával, a hatékonyságuk diagnosztikus feltárásával és elemzésével a saját pedagógiai tevékenységemre is tudatosabban tekintek, és szervezem meg a munkám. Az online térben folytatott előadásokon való részvétel is sok pozitívumot hozott számomra, például a „*Speciális nevelési feladatok*” nevű kurzusok témái még tudatosabbá tettek a hivatásommal kapcsolatosan, mert még inkább rávilágítottak, arra, hogy az együttnevelés során, mennyire fontos az SNI-s gyermekek számára az inkluzív szemléletű nevelés, a differenciált és kooperatív tanulás lehetőségének biztosítása. Az egymás iránti kölcsönös elfogadás és segítő magatartás megtanulása és továbbadása, illetve az SNI-s

gyermekek tehetségeinek felkutatása, támogatása és fejlesztése, mert hozzásegítheti a gyermeket az iskolai sikerekhez és önbecsüléshez. Az kurzusfeladatok végzésekor bár nem volt személyes és kézzelfogható a kapcsolat, mégis mindenki tevékenyen és lelkesen végezte a részfeladatokat, melyeket az online térben, csoportszobákban, csoportokra bontva, közösen végeztünk el, majd közösen átbeszéltük, ezzel is erősítve az együttgondolkodáshoz és a szakmai kommunikációhoz kapcsolódó kompetenciáinkat. Mivel szociálisan szenzibilisnek mondhatom magam, ezek a témák különösen érzékenyen érintenek. A kurzusok által még eltökéltebben végzem a feladataim, figyelve a diákjaim igényeire, különleges és speciális szükségleteire. s az ezeket segítő támogató légkör fenntartására.

2.7. Utazó gyógypedagógusi tevékenységeim bemutatása

Tanulásban akadályozottak pedagógusa és logopédus szakirányú végzettséggel mohácsi Meixner Ildikó EGYMI utazó gyógypedagógusként, munkám széleskörű. Logopédusként végzem a fő tevékenységem, de a beszédfejlesztés mellett pszichés fejlődési zavarral diagnosztizált gyermekeket is ellátok. A két általános iskolában Majson és Dunaszekcsőn dolgozom, ahol a 6-15 éves korúak között végzem a fejlesztő tevékenységet az SNI-vel diagnosztizált tanulók körében. Bár először aggódtam, hogy megfelelően fogom-e majd végezni a feladatom, pl. a tanulási zavarok fejlesztésénél a diszkalkulia reedukáció tekintetében. Szerencsére kollégáimtól és mentoromtól is kaptam szóbeli támogatást és segítséget, ha elbizonytalanodtam. Így a kezdeti félelmeim lassanként feloldódtak és magabiztosabb lettem az elméleti ismereteim gyakorlatban való alkalmazásakor. Az órákon sokféle eszköz áll a rendelkezésemre, melyek egyrészt saját, másrészt az iskola tulajdonában vannak. Így játékosá és változatosá tehetem az órai munkát a gyerekek számára. A logopédusi munkát nagyon szeretem, s bár sokszor kihívás egy-egy hangzó helyes kialakítása, mégis hatalmas sikerélményt ad nekem és a gyermeknek is, ha ez megvalósul. Minden óra elején végzek velük mozgásos feladatot, melyet a tananyaggal kapcsolatos témával, tevékenységgel, vagy a kognitív és részképességeik fejlesztésére irányuló feladatokkal kapcsolok össze. Gyakran énekelünk, vagy mondunk mondókát, verset az adott hónaphoz, ünnephez, vagy hangzóval kapcsolatosan, így az órai tananyag mellett az időbeni tájékozódásuk, koncentráció készségük, nagymozgásuk, emlékezetük, és beszédképességük is fejlesztem. Vannak olyan órák mikor egyéni fejlesztéssel dolgozunk, és van, hogy csoportosan. A csoporton belül, évfolyam, tudásszint és tananyag szerint is szükséges differenciálnom, amihez nagyon átgondoltan kell megterveznem az adott órát. A gyermekek

átlagosan heti 2-3 fejlesztést kapnak, a szakértői véleményben leírtak szerint. A gyógypedagógusi tevékenységeim közé tartozik a gyermekek tudásszint felmérése és az eredmény függvényeképp az egyéni fejlesztési tervének megtervezése. Ezen kívül a tanítással kapcsolatos dokumentációk, mint Kréta napló vezetése, félévi értékelések megírása is a teendőim közé sorolható. Ezen kívül a folyamatos kapcsolattartás a fejlesztő folyamatban résztvevő intézményi vezetőkkel, pedagógusokkal, szülőkkel/gyámokkal, szociális segítőkkel, gyógypedagógus kollégákkal, akiket információkkal látok el a gyermek fejlődésével kapcsolatban.

3. A logopédiai fejlesztésekhez írt verses gyűjteményem bemutatása, gyakorlatban való alkalmazási területei, a beszédfejlesztés során való hasznossága, kibővítésének lehetőségei

3.1. A verses gyűjtemény rövid bemutatása

A 2022-ben írt szakdolgozatom, logopédiai tevékenységgel kapcsolatos, melynek címe *„Hogyan hatnak a mesék, versek, mondókák a gyermekek beszédfejlődésére és hogy használhatóak eszközként a beszédjavításban, a gyermekek logopédiai fejlesztésében?”*(Repity, 2022.) Célom egyrészt az volt, hogy egy olyan elméleti anyagot állítsak össze, ami alátámasztja a versek és mesék beszédfejlesztő szerepét és körbejárja a beszédfejlődés mögött álló folyamatokat. A felhasznált források tartalmát nem csak szintetizálni akartam, hanem a logopédiai tevékenység szemszögéből reflektálni rá. „Arra fókuszálva, hogy mely terápiás területeken használhatóak eredményesen a gyermekirodalmi művek. S végül mindezek tükrében, a cél egy komplex elméleti anyag összeállítása.” (Repity, 2022.70.old.)

Másrészt egy szakmai tevékenységet segítő része is készült a szakdolgozatnak, mely mellékletként kapcsolódott az elméleti rész anyagához, amelyben általam írt versek és mondókák találhatóak, amik szűrt hangzóállománnyal, és az adott hangzó fonetikai helyére fókuszálva íródtak. Mivel már régóta íróként tevékenykedem, ennek megírása nem állt távol tőlem, mégsem volt olyan egyszerű a kiválasztott hangzókhoz olyan verset írni, amely logopédiai szempontból a fejlesztés elvárásainak és menetének megfelel. Ennek bemutatása képpen a dolgozathoz idézek: „A versek írásakor igyekeztem minél több hangcsoportot érinteni, a hangzók automatizáláshoz mindegyik fonetikai helyzetre kitérni, és figyelni arra, hogy a hangok kialakításakor a természetes beszédfejlődés menetét is szem előtt tartsam. Vagyis a Montágh- féle hangzófejlesztési sorrendet kövessem, ami bevallom nagy kihívásnak

bizonyult, mert teljesen más instrukciók vezetnek az ilyen művek születésénél, mint egy „átlagos” gyermekvers megírásakor. A verses gyűjtemény koránt sem teljes, mivel nem fedi le az összes hangot, s azok összes fonetikai helyzetét, ennek ellenére úgy gondolom, ami elkészült az hasznos segítséget nyújthat a fejlesztések azon szakaszában, melyek a versek mellett jelölve vannak. Távlati terveimben szerepel a gyűjteményem további bővítése, minden hangzót érintve. Az egyes hangzók fejlesztéséhez, minél teljesebb verskínálat megírása.”(Repity, 2022. 87.old.) Emellett szerettem volna, ha a versanyag az elvárt funkciója mellett esztétikus is, a szöveg és a tartalom tekintetében egyaránt. Végeredményképp elmondhatom, hogy egy olyan verses gyűjteményt készítettem, amely a fejlesztő foglalkozásokon jól használható, a benne levő versek pedig a szépek, tanulhatók és a sorvégi rímek valóban összecsengenek, továbbá rendeltetését tekintve fejleszti a szókincset, a ritmuskészséget és a beszédprodukción és a fonológiai tudatosságot.

3.2. Gyakorlatban való alkalmazási területek, beszédfejlesztés során való hasznossága

A beszédfejlesztésben való hasznosságukat igazolva a szakdolgozat hipotéziséből idéznék. „Az életkori sajátosságokhoz igazított gyermekirodalmi alkotások, kommunikációs fejlesztőhatékonyának tekintetében, az eszközként való alkalmazásuk a beszédfejlesztés során feltétlenül szükséges. A versek, mesék és mondókák hidat képeznek a logopédus, a gyermek és az elérendő cél között, ami nem más, mint a tiszta, helyes hangzó beszéd!”(Repity,2022, 72.o.),„Beszédindításnál, megkésett beszédfejlődésnél ösztönzőleg hathat a versek, mesék és mondókák, segítheti a gyermekben a verbális kommunikációs vágy kialakítását és expresszív nyelvi megnyilvánulásait. Egy sokszor hallott, ismételt mondóka vagy vers, a gyermek számára ismerős ingerként jelenthet támaszt, vagy nyújthat segítséget a beszédinduláshoz... A megkésett beszédfejlődéssel együtt járó hibás artikuláció esetén,a beszédhangok helyes észlelésének fejlesztéséhez és az érintett hangok, ismételt, már helyes kialakításához is jól használhatóak az életkorilag is megfelelő gyermekirodalmi művek.”(Repity,2022,72.o.) Fő célom a versanyag megírásakor az volt, hogy általuk a gyermekek számára olyan segítséget nyújtsak, ami előmozdítja a beszédindítást, az artikulációs zavarok leküzdését, a tiszta és dallamos expresszív beszéd kialakulását és a szókincsfejlődésüket. Emellett segítik a kognitív funkcióik, a ritmuskészségük és nagymozgásuk fejlődését. A versekhez mozgássorokat találok ki, amiket a fejlesztéseken hozzákapcsolunk és megtanulunk. Ez által a gyermek könnyebben hívja elő az emlékezetéből a tanult sorokat. Így a memóriája, a sorrendisége és a lateralitása is komplex módon fejlődik a

beszédjavítás során. Életkor szempontjából és alkalmazási területeit tekintve a gyűjteményem versei 5-6 éves kortól már jól használhatóak, elsősorban pöszeterápiákon. A logopédiai munkában az auditív differenciálás fejlesztésekor, a gyermek hallás után megállapítja az adott szóban a fejlesztett hangzó meglétét, fonetikai helyét. Ezzel fejleszthetjük auditív észlelését, emellett a fonológiai tudatosságát, a beszédpercepciót és a nyelvfejlődési zavarokon belül a beszédmegértését, azaz a receptív beszédet. A gyűjtemény fő felhasználási köre a beszédfejlesztés automatizálási és motoros differenciálási szakaszaiban van, mivel a rögzítés utáni fázisban az automatizáláskor a kívánt hangzót hatékonyan és ismétlődően gyakorolhatjuk vele. Így, a már kialakított hangzók beépülnek a gyermek artikulációs bázisába. Az automatizálás során olvastathatjuk is a verseket, versszakaszokat, vagy egyes rím sorokat, mellyel fejlődik a gyermeknek az olvasási készsége, szem- kéz koordinációja, figyelme, szókincese, hangzó felismerése és differenciálása, beszédritmusa stb. Emellett egyes versek kimondottan motoros differenciálásra íródtak, ezek a tanult hangok megkülönböztetésének tudatosításánál jól alkalmazhatók. Például az A-Á, E-É vagy L-R, S-SZ- hangzók motoros differenciálásánál. Továbbá sikeresen használhatjuk ezeket a verseket a logopédiai munkában a fluencia zavarok terápiájában is, például dadogás és hadarás terápiákon, a versek dallamossága, mertuma miatt. Mivel versek ritmusa oldja a görcsös hangképzést és elakadásokat, vagy csökkentik a fokozott beszédtempót. Segítik kialakítani helyes légzést, beszéd egyenletes ritmusát és a folyamatosságának kialakítását. A logopédiai foglalkozásokon kívül a diszlexia reedukációk során is felhasználhatók ezek a versek, ahol betűdifferenciáláshoz és olvasás gyakorlásához, szókincsbővítéshez nyújthat hatékony eszközt. A gyűjteményben található verseim mellé képeket is készítettem, „melyek segítik a vers témájának megértését, szövegének memorizálását, ez által is előmozdítva a gyakorlás és hangzófejlesztés folyamatát. Így egyszerre valósulhat meg a verbális, az auditív és a vizuális támogatás is a fejlesztések folyamán.”(Repity, 2022, 86.old.)Ezzel a megvalósuló sokoldalú szubvencióval sikeresebb lesz a fejlesztés eredménye.

3.3. A verses gyűjtemény kibővítésének lehetőségei, irányai

Mint fentebb írtam a verskészlet hangzókészleteti és fonetikai helymeghatározást fejlesztő szempontból még további feladatokat állít elém. A verses gyűjtemény kibővítésének irányai ezért több felé mutatnak. Egyrészt a versállományt bővíteném azzal, hogy újabb verseket írok azokhoz a hangzókhöz, melyekhez még nem tettem. Ezekhez hangzókhöz mindhárom fonetikai hely megállapításához, felismertetéséhez írok verseket, mivel a

beszédprodukciónak sikeres elsajátításához ez szükséges. Van olyan hangzó, illetve hangzócsoporthoz a gyűjteményben, ahol a szempontok már teljesültek, például az SZ hangnál, de van, amelyiknél még nem teljes. Ezért célom a teljes hangzóállományunk lefedése, versekkel és mondókákkal az összes hangtani rend szerint. (Szó elején, szó végén és szó belsejében). Másrészt a gyűjtemény felhasználhatósága szempontjából még komplexebb fejlesztőanyaggá válik, amennyiben a versekben tanult hangzókhöz, hangzócsoporthoz feladatlapokat, feladatsorokat készítek, ami témájában kapcsolódik a versekhez. Ezeket a munkákat elkezdtem és, olyan produktum, elkészítését céloztam meg, amivel hasznossá válhatok a témát tekintve, ami értéket képvisel a logopédiai fejlesztőmunkát végzők körében.”(Repity, 2022, 75. old.) Az SZ- hangzóhoz készített feladatlapok összeállításánál az automatizálás mellett igyekeztem más aspektusból is fejleszteni a beszédprodukciónak, mivel a ritmusfejlesztés, a fonológiai tudatosság, a kognitív képességek fejlesztése és a részképességek fejlesztése is szükségesek a helyes és tiszta beszéd elsajátításához. A verses feladatgyűjtemény képanyagát egyrészt én magam készítettem el, ugyanúgy, mint a 2022-es szakdolgozatom versgyűjteményében szereplő rajzokat. Másrészt pedig a Printrest oldalán gyűjtöttem, mivel számtalan digitálisan elkészített és közzétett rajz érhető el ezen az oldalon. Mindezeket felhasználva pedig még látványosabbá váltak a fejlesztőfeladatok. Ezáltal az elkészített segédanyag még szerethetőbbé, és használhatóbbá válik a beszédfejlesztő és javító munkában. Ebből az anyagból emelek be feladatlapokat, portfólióm mellékletébe a hozzájuk kapcsolódó versekkel együtt.

4. További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása, további szakmai tervek, összegzés

4.1. Szakmai célok és tervek

A következő évek folyamán tovább akarom bővíteni az eddig megszerzett tudásom, ezért olyan képzéseket szeretnék elvégezni melyek ezt a célt, segítik. A közeljövőben szeretném elkezdeni a gyógypedagógiai mesterképzést, illetve a közoktatás vezetői szakvizsgát. A logopédiai területen, tervezek egy afáziásokat segítő képzésre jelentkezni, mivel érdekel ez a speciális terület. Ismereteim további szélesítése céljából jelenleg tréningeken és szakmai konferenciákon való részvétellel igyekszem naprakész és tájékozott lenni azért, hogy hathatós segítséget nyújthassak az SNI-s gyermekeknek. A környezetemben dolgozó más gyógypedagógusokkal, és segítő szakemberekkel történő tapasztalatcserét is nagyon hasznosnak ítélem. 2024-ben minősülök, amit megpróbálok minél jobb eredménnyel zárni.

Munkám tekintetében a szakképzésen tanultakat törekszem tudatosan beépíteni a fejlesztő órák anyagába. Számos új gyógypedagógiai ismerettel lettem gazdagabb, amit a saját munkámban kamatoztathatok, melyek által további gyakorlati tapasztalatokra tehetek szert. Mindezek következtében tudatosan figyelek a pedagóguskompetenciáim fejlesztésére. Fontosnak tartom, hogy a fejlesztő foglalkozások alatt még jobban megismerjem a gyerekeket, felkutassam és támogassam köztük a tehetséges tanulókat azért, hogy ez által is segítsen őket mind tudásilag, mint pedig pszichés fejlődésük terén. Mivel úgy gondolom, minden gyermek értékes és mindenkiben van valami jó (ezt gyakorta el is mondom nekik, ha de-motiváltak vagy önértékelési problémájuk van a feladatok végzésekor), a lelki támogatásukra is kiemelten figyelek. A dicséret a legjobb ösztönző szer, pozitívan hat a teljesítményükre és az egójukra. Igyekszem fejlődni abban is, hogy még inkább képessé váljak a közös Team munkában való aktív és eredményes részvételre, hatékonyabban kommunikáljak, és mélyítsem a szakmai kapcsolataim mindazokkal, akik részt vesznek a pedagógiai munka folyamatában, és megsegítésében. Érdekelne továbbá a művészeti, a zene- és a meseterápiák megtanulása és az azokban rejlő lehetőségek, mivel a gyermekek sikeres fejlesztéseinek kulcsa lehet az ilyen, örömmel végzett kreatív cselekedtetés, és tanulási forma. Mindezekhez pedig jó alapot adnának az általam birtokolt tehetségek, hisz ezeket hatékonyan beépíthetném a terápiás munkába.

4.2. Összegzés

Portfólióm megírásánál komplex módon igyekeztem bemutatni önismereti, önelemző képességem, pedagógusi kompetenciáim, szakmai tudásom, egyéni belső értékeim, pozitív attitűdöm a gyógypedagógiai munkához. Ezek a különböző szempontok szerinti vizsgálódások együttesen és reflektív módon mutatják meg a szakmához való hozzáállásom és a nevelés, oktatás és fejlesztő munkámhoz fűződő viszonyom. Számomra a tanulási zavarokkal küzdő, pszichés fejlődési zavaros gyermekek fejlesztése, és a beszédproblémás gyermekeknél a tisztán hangzó beszéd kialakítása egyaránt fontos és kihívást nyújtó tevékenység, ami a feladat elvégzésére ösztönöz. A fejlesztéseken elért apró és nagyobb sikerek visznek tovább azon az úton, hogy az új kihívásokra nyitottan válaszoljak, és további fejlődésre vágyva magamat is továbbfejlesszem annak érdekében, hogy mindazt a tudást, amit összegyűjtök, prezerváljam és a gyakorlatban felhasználjam az SNI-s gyermekek fejlesztése érdekében. Bízom abban, hogy portfólióm anyagából kiderült mennyire inkluzív, innovatív, kreatív, szociálbilis személyiség és szakmailag elhivatott pedagógus vagyok. Úgy érzem a

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő - szakirányú továbbképzésre való beiratkozás jó döntés volt számomra, mert a kurzusokat tartó tanárainak köszönhetően számos új ismerettel lettem gazdagabb, ami által még tudatosabban végzem a munkámat. Ilyenek például a speciális nevelési feladatokhoz tartozó integrációs törekvések alternatívái, a multikulturális értékek beemelési lehetőségei a munkámba. Továbbá a köznevelési intézmény szervezeti működéséhez fűződő ismeretek és közoktatási rendszerben történő oktatás és neveléssel kapcsolatos követelmények, jogi és tartalmi szabályozások, melyeket áttanulmányoztam és alaposabban megismertem. A szakmai önismereti kurzusnak köszönhetően tudatosabban gyakorlom a pedagógus kompetenciáim. Összességében elmondhatom, hogy tudatosabbá és tájékozottabbá váltam, nyitottabb vagyok a Team munkában való aktív részvételre, és nőtt az ehhez fűződő kezdeményezőkézségem. Az új kihívások melyekkel a pedagógusmunkám során találkozom, arra irányítják a figyelmem, hogy újszerű, innovatív és a problémákra megoldást nyújtó, a gyakorlatban helytálló ismeretanyagra tegyek szert. Ezért az állandó önképzés az újabb módszertani ismeretek megszerzése elengedhetetlenül szükséges. Ezt egészíti ki az oktatási tevékenység során gyakorlott önreflexió. Ennek felismerése és teljesítése a biztosítéka, a minőségi oktatásnak és fejlesztőmunkának.

2023.04.13.

Repity Zsuzsa

5. Felhasznált források:

5.1. Ábraforrások:

- ábra: Meixner Ildikó EGYMI logó: Forrása: http://meixner-egymi.hu/uj/iskolank_60_eves.php [online 2022. 12. 29-i letöltés]
- ábra: Híres Norbert. DISC személyiségtípusok: <https://norberthires.com/szemelyisegtesztek-es-szemelyisegtipusok/> [online 2022. 12. 29-i letöltés]
- Repity Zsuzsa. (2022) *Meixner EGYMI és tagintézményeinek nevelőtestülete*. Saját ábra.

5.2. Mottók:

1. Ismeretlen szerző:(2023) Kassa Tünde (Szerk.) *Mottó. 1.Idézet* In. Tanárnő café, 17 elgondolkodtató idézet iskoláról, oktatásról, tanárokról. Profi Labels. Kft.<http://tanarnocafe.hu/tanitas/17-elgondolkodtato-idezet-iskolarol-oktatasrol-tanarokrol/> [online 2022. 12. 03-i megtekintés.]
2. Mark Van Doren. *Mottó. 3.) Idézet* In. oktatás. Citatum. <https://www.citatum.hu/kereso.php?kereses=tan%EDt%E1s&lap=8> online 2022.12. 03-i megtekintés.]
3. Vekerdy Tamás (2018) *Mottó. 2.) Idézet* In. Tanítás öröme. Citatum. <https://www.citatum.hu/kereso.php?kereses=tan%EDt%E1s&lap=6> [online 2022.12. 03-i megtekintés.]

5.3. Szakirodalmi források:

1. 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről. (Nemzeti Jogszabálytár (2023) <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300015.emm> [online 2023. 04. 08-i megtekintés]
2. 16 personalities. *MBTI személyiségteszt* NERIS Analytics Limited 2011-2023, weboldal: <https://www.16personalities.com/esfp-conclusion> [online 2022. 12. 29-i megtekintés]
3. 1997. évi XXXI. törvény. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról. Nemzeti Jogszabálytár (2023) <https://njt.hu/jogszabaly/1997-31-00-00> [online 2023. 04. 08-i megtekintés]
4. 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról Nemzeti Jogszabálytár (2023) <https://njt.hu/jogszabaly/1998-84-00-00> [online 2023.04.08-i megtekintés]

5. 2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről Nemzeti Jogszabálytár (2023) <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100211.tv> [online 2023.04.08-i megtekintés]
6. 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről Nemzeti Jogszabálytár (2023) <https://njt.hu/jogszabaly/2011-190-00-00> [online 2023.04.08-i megtekintés]
7. 2013. évi V. törvény. a Polgári Törvénykönyvről.(Nemzeti Jogszabálytár (2023) (<https://njt.hu/jogszabaly/2013-5-00-00> [letöltés 2023. 04. 08-i megtekintés.]
8. 223/1998(XII.30) Kormányrendelet a családok támogatásáról szóló 1998.évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról (Nemzeti Jogszabálytár (2023) <https://njt.hu/jogszabaly/1998-223-20-22.27> [online 2023.04.08-i megtekintés]
9. 326/2013.(VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300326.kor> [online 2023.03.20-i .megtekintés]
10. 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről Net-jogtár. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300008.emm> [online 2023.03.20-i megtekintés]
11. Bakacsi Gyula (2010.) *A szervezeti magatartás alapjai* - Alapszakos jegyzet Budapesti Corvinus Egyetem. AULA Kiadó Kft. <https://docplayer.hu/7742565-A-szervezeti-magatartas-alapjai.html>, [online 2023.12.10-i megtekintés.]
12. Ballér Endre- Golnhofer Erzsébet- Falus Iván- Kotschy Beáta - Nádasi Mária Nahalka István- Feyér Judit- Réthy Endréné- Szivák Judit- Vámos Ágnes (2003) *A pedagógus 4 fejezet*. In. Falus Iván (szerk.) *Didaktika - Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz* Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest. <https://barczy.academia.edu/B%C3%A1rcziELTE> [online 2023.03.19-i megtekintés.]
13. Csébi András (2021) *Munkaterv 2021-2022 tanév, Budapest XVII. Kerületi Kossuth Lajos Általános Iskola*. Budapest. http://www.kislexikon.hu/munkaterv_pedagogiai.html, [online 2023.12.10-i megtekintés.]
14. Dávid Ádám (2023) *SWOT elemzés letölthető sablon, példával*. In. Kiszervezett Marketing Kft. Budapest. <https://kiszervezettmarketing.hu/online-marketing/swot-elemzes/> [online 2022. 12. 29-i megtekintés]
15. Deutscher Bundestag (2017) XVIII/0529 Bundesrat: 273/15 Inhaltsverzeichnis zur Gesetzesdokumentation Gesetz zur Einführung des Rechts auf Eheschließung für Personen gleichen Geschlechts Vom 20. Juli 2017, Bundesgesetzblatt I 2017. <https://dserver.bundestag.de/gm/18/180529.pdf> [online 2023.04.08-i megtekintés] 2787.

16. DLX Média (2022) Dallos Zoltán (szerk.) *DISC Személyiségteszt- a munkatársi kiválasztása és önismeret szolgálatában*. Budapest. <https://dlxmedia.hu/disc-szemelyisegteszt/> [online 2022.12.29-i megtekintés] o. n.
17. Dobrowiecki Péter- Böhm Márton József- Darkó Tünde- Schlegl Kristóf (2023) *Kisebb és nagyobb lépések Az új német kormány koalíciós szerződésének részletei* In: *Családpolitika- A család újradefiniálása*, Magyar- Német Intézet az Európai Együttműködésért, Mathias Corvinus Collegium Alapítvány (MCC). Budapest. <https://magyarnemetintezet.hu/kutatas/kisebb-es-nagyobb-lepések-az-uj-nemet-kormany-koalicios-szerzodesenek-reszletei-1> [online 2023.04.08-i megtekintés]
18. Dr. Simándi Szilvia (2015) *Kezek – Észak-Magyarország felsőoktatási intézményeik* Eszterházy Károly Főiskola. Eger. <https://doksi.net/hu/get.php?lid=30064> [online 2023.03.19-i megtekintés] 54.o.
19. Európai Bizottság. (2023) *European Justice. Szülői felelősség-gyermek feletti felügyelet, kapcsolattartási jog*. In. Európai Igazságügyi Portál. Weboldala: https://ejustice.europa.eu/302/HU/parental_responsibility_child_custody_and_contact_rights: [online 2023.04.08-i megtekintés]
20. Falus I. (Ed.) (2011b). *Tanári pályaalakosság – kompetenciák – sztenderdek. Nemzetközi áttekintés*. Eszterházy Károly Főiskola. Eger. http://www.epednet.ektf.hu/eredmenyek/tanari_palyaalakosság_kompetenciak_sztenderdek.pdf [online 2023.03.19-i megtekintés]
21. Falus Iván – Orgoványi Gajdos Judit. (2011a) (*VIII. fejezet*) *A pedagógus. A pedagógus szakmai életútja*. A pedagóguskompetenciák szerepe a tanárrá válás folyamatában. In. Falus Iván (Főszerk.)- Szűcs Ida (Szerk.) (2021) *Didaktika- Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz*. Akadémia Kiadó Budapest. [Online megjelenés (2021) https://mersz.hu/hivatkozas/m872d_164/#m872d_164, [online 2023.03.19-i megtekintés]
22. Government of the Netherlands *Hollandia kormány honlapja* Nederland. Amsterdam. <https://www.government.nl/> [online 2023.04.08-i megtekintés]
23. Híres Norbert,(2022) *DISC személyiségtípusok*. Weboldal üzemeltetője: Wordpress <https://norberthires.com/szemelyisegtesztek-es-szemelyisegtipusok/>[online:2022. 12. 29-i megtekintés]
24. Holland Polgári Törvénykönyv. (2023) *I könyv Személy és családjog* 1-462. cikk. (*Burgerlijk Wetboek Boek 1- Personen en familierecht Artikelen 1-462.*)https://wetten.overheid.nl/BWBR0002656/2023-01-01#Boek1_Titeldeel [online 2023.04.08-i megtekintés]

25. Hollandiai Magyarok (2020) *Gyermekek után járó juttatások Hollandiában*. 2020/03/05 <https://hollandiimagyarok.nl/gyermekek-utan-jaro-juttatasok-hollandiaban>[online 2023.04.08-i megtekintés]
26. Intézménykereső honlapja (2022) *Meixner Ildikó Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés- Oktatást Végző Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Szakiskola és Kollégium Intézmény adatai*. <https://www.kir.hu/intezmenytorzs/kereso/Intezmeny/Index/038442> [online 2022. 11. 20-i megtekintés]
27. J.G.-K.SZ- P.A. *A nevelés szükségessége- Nevelési attitűdök, stílusok* In. A Nevelés. Honlapja: <https://sites.google.com/site/aneveles/nevelesi-attitudoek-stilusok2022.11.26> [online 2023. 04. 08-i megtekintés.]
28. Kerékgyártó Imre (1974) *A nevelői magatartás*. In: Módszertani közlemények, **14. 5. sz.** pp. 295-301. http://acta.bibl.u-szeged.hu/26491/1/modszertani_014_005_295-301.pdf[online 2022.04.14-imegtekintés]
29. Kerékgyártó Imre (1975) *Nevelői magatartás 2*. In: Módszertani közlemények, **15. 1. sz.** pp. 5-12. http://acta.bibl.u-szeged.hu/26504/1/modszertani_015_001_005-012.pdf[online 2022.04.14-imegtekintés]
30. Magyar Helsinki Bizottság (2022). *Mi az Alaptörvény? Miről rendelkezik? Ki és hogyan módosíthatja?* Budapest. A Magyar Helsinki Bizottság honlapja: <https://helsinki.hu/alaptorveny/> [online: 2023.04.11-i megtekintés]
31. Magyarország Alaptörvénye. *Nemzeti hitvallás L cikk.(1)* Nemzeti Jogszabálytár (2023) <https://njt.hu/jogszabaly/2011-4301-02-00> [online: 2023. 04. 08-i megtekintés]
32. Magyarország Alaptörvénye. Nemzeti Jogszabálytár (2023) <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100425.atv>, [online: 2023. 04. 08-i megtekintés]
33. Matits Viktor (2017) *MBTI Lélektani típusok. Myers- Briggs személyiség típusok*, Word Press Forrás weboldala: <https://mbti-lelektanitipusok.hu/mbti-alapjai/> [online. 2023.03.11-i megtekintés.] o. n. (2017-2020)
34. MBTI Személyiség típusok: *Szórakoztató személyiség ESFP-A/ESFP-T*. In.16 personalities,(2011-2023) NERIS Analytics Limited. Forrás weboldal: <https://www.16personalities.com/esfp-strengths-and-weaknesses> [online 2022. 12. 29-i megtekintés.]
35. Meixner Ildikó Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés- Oktatást Végző Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Szakiskola és

- Kollégium Mohács. *Iskolánkról- Új dokumentumtár (2021)* Az iskola honlapja:<http://meixner-egymi.hu/uj/> [online 2022. 11. 20-i megtekintés]
36. Mohács Meixner Ildikó EGYMI Munkaterv (2021.) http://meixner-egymi.hu/uj/dokumentumok/Munkaterv_2021_22.pdf [online 2022. 11. 20-i megtekintés]
37. Mohács Meixner Ildikó EGYMI. Pedagógiai Program (2021.) http://meixner-egymi.hu/uj/dokumentumok/pedprog_2021.pdf. [online 2022. 11. 20-i megtekintés] (276.old.)
38. Német Polgári Törvénykönyv BGB (2017)*Gesetz zur Einföhrungeines Wettbewerbsregisters und zur Änderung des Gesetzes gegen Wettbewerbsbeschränkungen, Vom 18. Juli 2017* https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBl&start=//*%5b@attr_id=%27bgbl117s2787.pdf%27%5d#_bgbl_%2F%2F*%5B%40attr_id%3D%27bgbl117s2739.pdf%27%5D_1682533188234 [online 2023.04.08-i megtekintés]
39. Német Szövetségi Közlöny (2017) *Az azonos nemű személyek házassághoz való jogának bevezetéséről szóló törvény*I. kötet I. rész 52. szám, kiadva 28.07.2017-án, <https://dip.bundestag.de/vorgang/gesetz-zur-einf%C3%BChrung-des-rechts-auf-eheschlie%C3%9Fung-f%C3%BCr-personen-gleichen/67236> [online 2023.04.08-i megtekintés] 2787. o.
40. NN Biztosító- NN Group (2023) *Letölthető NN személyiségteszt* <https://www.nn.hu/szemelyiseg-teszt> [online 2023.03.10-i megtekintés]
41. Oktatási Hivatal honlapja. <https://www.kir.hu/intezmenytorzs/kereso/Intezmeny/Index/038442>) [online 2022.11.17-i megtekintés]
42. Ondenverpen Civiel Recht, *Holland Polgári Jog honlapja:* <https://www.rechtspraak.nl/Naar-de-rechter/Paginas/onderwerpen-civielrecht.aspx#133f6305cf1048a8a21ef17008c45032>, [online 2023.04.08-i megtekintés]
43. Repity Zsuzsa (2020) *Reflexió, integráció, vagy szegregáció? Differenciált tanulásszervezés merodikája kurzus* beadandó. Kaposvári Egyetem. A dolgozathoz felhasznált film címe: *Sorsközösség: integráció, vagy szegregáció* Forrása: <https://www.youtube.com/watch?v=R2v2k2TmnN4>, [online. 2020.04.24-i megtekintés]
44. Repity Zsuzsa (2022) *A Meixner Ildikó Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés- Oktatást Végző Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Szakiskola és Kollégium rendszerszemléletű elemzése és értékelése*. In. A nevelési-oktatási

- intézmény hatékonysága kurzus dolgozata. Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem Neveléstudományi Intézet. Kaposvár.
45. Repity Zsuzsa (2022) *Személyes interjú a Meixner Ildikó EGYMI intézményvezetővel. Tóthné Schiebelhut Líviával.* Mohács.
46. Repity Zsuzsa (2022.) *Hogyan hatnak a mesék, versek, mondókák a gyermekek beszédfejlődésére és hogy használhatóak eszközként a beszédjavításban, a gyermekek logopédiai fejlesztésében?*- Szakdolgozat. Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus.
47. Repity Zsuzsa (2022) *Szigorlati tétel* Tanulásban akadályozottak pedagógiája jegyzetek. Kaposvár.
48. Repity Zsuzsa: *Portfólió.* (2022). In. Tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirány záró portfóliója. Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus (4.- 8. old.)
49. Rijksoverheid Trouwen, samenlevingscontract en geregistreerd partnerschap/ Holland /Központi kormány honlapja. *Holland Házasság, élettársi szerződés és bejegyzett élettársi kapcsolat* <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/trouwen-samenlevingscontract-en-geregistreerd-partnerschap>, [online 2023.04.08-i megtekintés.]
50. Rózsa Sándor- Kő Natasa- Oláh Attila (2006) *A személyiségmérés projektív technikái.* In. Rózsa Sándor- Nagybányai- Nagy Olivér- Oláh Attila (szerk.) *A pszichológiai mérés alapjai Elmélet, módszer és gyakorlati alkalmazás.* II. rész/12. fejezet. Bölcsész Konzorcium. Budapest <http://mek.niif.hu/05500/05536/05536.pdf> .[online. 2023.03.11. megtekintés] 224.o.
51. Serfőző Mónika.(2005.) Az iskolák szervezeti kultúrája. Iskolakultúra. **2005/10. sz.** Neveléstudományi Tanszék, TÓFK, ELTE. Budapest. http://real.mtak.hu/59013/1/EPA00011_iskolakultura_2005_10_070-083.pdf [online 2023.12.08-i megtekintés] **70-83.o.**
52. Szabó Héger Zsófia. (2022) *DISC teszt-milyen színű a személyiséged?* In. Tudatos elme. Budapest. <https://www.tudatoselme.com/> [online 2022. 12. 29-i megtekintés]
53. Szabó Mihályné (2008) A család szerepe, jelentősége, funkciói, kapcsolatfelvétel, a család megismerésének módszerei, technikái. Nemzeti Szakképzés és Felnőttképzési Intézet. Új Magyarország Fejlesztési Terv. Budapest. <https://docplayer.hu/2080066-Munkaanyag-szabo-mihalyne-a-csalad-szerepe-jelentosege-funkcioi-kapcsolatfelvetel-a-csalad-megismeresenek-modszerei-technikai.html> [online 2023.02.19-i megtekintés] 2. o.

54. Szent Györgyi Albert. *Idézet* In. Bölcsék köve: Pedagógiai idézetek https://bolcsekkove.blog.hu/2008/04/07/pedagogia_idezetek [online 2022. 12. 29-i megtekintés]
55. Új PTK.- *Családjogi és gyermekvédelmi Kódex (2022-01-01)*<https://ptk2013.hu/uj-ptk-normaszoveg/uj-ptk-iv-konyv-csaladjog/711>[online 2023.04.08-i megtekintés]
56. Vékás Lajos (2022) *Fejezetek a magyar magánjogtudomány történetéből* ORAC Kiadó Kft. Budapest.
57. Wilfried Schlüter- Szabó Helga,(2013) Homoki Nagy Mária. (Főszerk) *A német családi jog áttekintése*. In. *FORVM Acta Juridica et Politica III. évfolyam 2. szám*. Szeged. <http://acta.bibl.u-szeged.hu/37971/> [online 2023.04.08-i megtekintés] 218. o.

Repity Zsuzsa

SZ- hangzó
automatizálásához és
motoros differenciálásához
Verses feladatgyűjtemény

MATE.
2023.

6.1. Versek: SZ automatizálásához

Versek **SZ** – hangzóra

SZ automatizálása a szó elején

Szavaló

Szöcske **sz**ökken **sz**ép levélre.

Szél **sz**alad a legelőn.

Színes **sz**árnyú lepke lebben,

Szénaillatú mezőn.

Szelíd **sz**avú **sz**őke lánynak

Szépen **sz**ólón **sz**áll dala.

Széles **sz**alag a hajába.

Szellő**sz**árnyán **sz**áll tova.

SZ automatizálása szó végén

Fodrász

Bajus**sz** a dí**sz** orra alatt,

Festi, vágja a sok haját.

Hajfény, sampon, kulimás**sz**,

Festékek közt kotorás**sz**.

Hajat főnöz, bogarás**sz**,

Közben vígan dalolás**sz**.

SZ automatizálása szó belsejében

Nyuszi mese

Gesztenyefa töve mélyén
Nyuszik élnek csendben, békén.
Nyuszi szőrrel bélelt fészek.
Ott alusznak, abban élnek.

Reggel, ha éhesek lesznek
Felöltöznek, kesztyűt vesznek.
Káposztaföld, veteményes,
A sok nyuszi leleményes.

Káposztalevelet esznek.
Tarisznyájukba is tesznek.
Nagybajuszú, pisze nyulak,
Tudják jól a hazautat!

Elszaladnak messze-messze
Lombos őszi fa ligetbe.
Gesztenyefa töve mélyen.
Összebújnak, csendben békén.

SZ hangzó automatizálása Szó elején és szó belsejében

Az őszi szél útja

Száll a szellő, messzi tájra,
Hosszú útra kél a szél,
Fut, szaladva messze, messze,
Nem pihen, és nem henyél.

Fák lombjait szertefűjja.
Százszínű az őszi táj.
Színes levélhad utána
Követik még meg nem áll.

Sziszeg a szél, füttyül-dalol.
Hűvösödik az idő.
Nyomába jár már az ősznek,
Készülődik az eső.

SZ- hangzó automatizálása mindhárom fonetikai helyzetben

Őszi dal

Nap süti, Hold süti, Nap süti, Hold süti,
Libben az ágon, ha fújja a szél,
Nyáron és ősszel is, szorgosan szedjük is
Számoljuk össze hogy hány a levél!

Szórjuk és szedjük is, visszük mi együtt is!
Telnek a zsákok és tisztul a tér!
Száz színén szél szalad, lesz, ami itt marad
Szőnyeg a fák alatt, szép falevél!

SZ- hangzó automatizálása mindhárom fonetikai helyzetben

Őszi levelek

Száz őszi falevél, hintázik az ágon.
Szelek szárnyán utaznak, szállnak könnyű szárnyon.
Színpompás takaró, színarany szín szőnyeg,
Szikrázó napsütés, búcsút int az ősznek.
Szabadban játszanak szöszi hajú lányok.
Szedik a levelet, szél fújja szoknyájuk.

6.2. Motoros differenciáláshoz: **S – SZ.**

S-SZ motoros differenciálása szóelején és szóvégén

Susog a **szél**

Sívít, **süvít**, most a **szél**

Szellő, lánnyal táncra kél.

Messze mennek **sietve**,

Folyó **széli** ligetbe.

Megpihenve alsz**anak**,

Sötétlombú fák alatt.

Súgva-, bűgva mesélnek

Száll a dala a **szél**nek!

6.3. Feladatlapok

1.) Feladatlap

(7-12 éves korig)

(Automatizáláshoz, fonológiai tudatosság és ritmusfejlesztéshez. **SZ hangzó** a szó elején. Szó-kép egyeztetése, SZ- automatizálása, olvasás, cselekedtetés, kognitív funkciók fejlesztése)

1.) SZ hangzó automatizálása versben

A.) Figyeld meg a képeket és végezd el az alábbi feladatokat!

- Helyettesítsd be a szavakat a helyükre, mondd ki és írd a vonalra, mi van a képen!
- Találd ki melyik szó hová illik a versben!
- Írd a szavakat a megfelelő négyzetbe a szövegben! Olvasd el hangosan a verset!

szél

szalag

lepke

szöcske

1.

2.

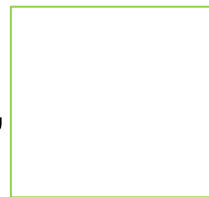
3.

4.

Szaváló

szökken szép levélre,

szalad a legelőn.

Színes szárnyú

lebben, szénailatú mezőn.

Szelíd szavú szőke lánynak szépen szólón száll dala.

Széles

a hajába, szellő szárnyán száll tova.

B. feladatsor

1. Mondd ki mi van a képen, melyikben nem hallod a **SZ**- hangot? Mutasd meg melyik az a kép!
2. Ragaszd a képeket a helyükre!
3. Figyeld meg hol hallod az **SZ** hangot a szavakban!
4. Karikázd be a szövegben a **SZ** betűket!
5. Karikázd be **kékkel** azt a szót, amelyikben nincs **SZ** hangzó!
6. Olvasd fel a verset, figyelj a helyes kiejtésre!

(rajz: Repity. 2023.)

2.) Egy szó egy mozdulat (ritmusfejlesztés, SZ- automatizálása)

- Olvasd el még egyszer a szöveget, úgy, hogy figyelsz a ritmusára!
- Minden szónál, **amiben SZ hangzó van**, tedd a következőt: A két tenyereddel tapsolj,
- Amelyikben pedig nincs SZ annál üss a két tenyereddel a combodra!
- Felváltva végezd a mozdulatokat, hangosan mondd a verset!

3.) Szókincs aktivizálás és szókincs fejlesztése

A.) - Keress rokon értelmű szavakat, írd az alábbi szavak mellé!

- Olvasd fel a SZ hangzós szavakat, figyelj a kiejtésre!

Szavak	Rokon értelmű szavak
szalad	
dal	
szellő	
száll	
lány	

(Ezt differenciált feladatvégzésnél az önállóbbak végzik)

B.) Válaszd ki és kösd össze a rokon értelmű szavakat!

- szalad	- ének
- lány	- repül
- dal	- szél
- szellő	- csaj
- száll	- fut

4.) Szómagyarázat. (Önálló mondatalkotás szavakkal.)

A.) Mit jelentenek az alábbi szavak?

- Beszéljük meg, mit jelentenek, majd mondj velük önállóan egy- egy mondatot.
- **szökken, tova, legelő, szelíd.**

5.) Titkosírás hívóképekkel

(fonológiai tudatosság fejlesztése)

A.) Hívóképek ismeretének fejlesztése, kognitív képességek fejlesztése, olvasás.

- Minden kép egy hangot jelöl. Olvasd össze őket, és mondd ki a kapott szót!

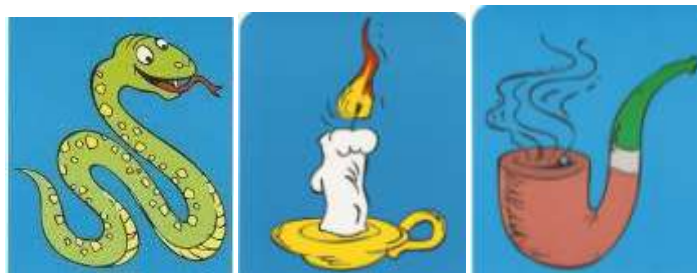
- Írd a vonalra a megfejtést!

a. -----

b.

c.

A képek: Korompai Istvánné (2006) „Logopédiai hívóképek és hívóképes dobókockák a pöszeség terápiájához” című fejlesztőanyagából. (Logopédiai Kiadó.)

2.Feladatlap

(7-12 éves korig)

(Automatizáláshoz, fonológiai tudatosság **SZ hangzó a szó végén.** Szó-kép egyeztetése, SZ- automatizálása, olvasás, cselekedtetés, kognitív funkciók fejlesztése)

1. SZ hangzó auditív differenciálása szó végén.

(Kiteszem a gyermek elé az SZ hívóképét)

- **SZ-** hangzóval mondom neked szavakat. Ha olyat hallasz, amelyiknek a **végén** van az **SZ** hangzó, üss a kezeddal a hívóképre!

- Pl.: **lasszó, kolbász, horgász, szeplő, maszatos, kosz, hosszú, szivacs, szíj, lesz**

SZ hangzó automatizálása, emlékezet és szókinccs aktivizálása és fejlesztés

- Írj a vonalra olyan szavakat, melyek végén SZ hang van! (3 darabot)

.....

2.) SZ hangzós szavak keresése versben

- Olvasd el hangosan a verset és utána **keresd meg azokat a szavakat**, amelyekben hallod az **SZ** hangot!
- Karikázd be a **SZ** hangzókat a szavakban!

Fodrász

Bajusz a dísz orra alatt,

Festi, vágja a sok hajat.

Hajfény, sampon, kulimász,

Festékek közt kotorász.

Hajat fönöz, bogarász,

Közben vígan dalolász.

3.) Szómagyarázat.

- Beszéljük meg, mit jelentenek a következő szavak:

- bajusz, - kulimász, - kotorász;

- bogarász, - dalolász – főnök

4.) Keresztrejtvény (Síkban való tájékozódás, cselekedtetés, kognitív fejlesztés)

- Írd be a válaszokat a megfelelő szám sorához a rejtvénybe és egy szót új fogsz kapni. Írd a megoldást a rejtvény alá! Ha kész olvasd fel a válaszokat!

- 1.) Színezőanyag, amelyet rákenhetünk a hajra, hogy más színű legyen.
- 2.) Keresgél valamit. Valamiben való kotorászás, keresgélés.
- 3.) Sötét színű kenőcs, zsíros anyag, különböző összetétellel és célra.
- 4.) Hajat szárít, hajszárítás másik neve.
- 5.) Férfi felső ajka fölött kinövő szőrzet.
- 6.) Olyan ember, aki megmossa, levágja festi, formázza az emberek haját.
- 7.) Dallamokat énekel, jókedvűen dúdolva, mond el szavakat.

Rejtvény										
			1.							
							2.			
3.										
					4.					
5.										
6.										
		7.								

Megoldás:

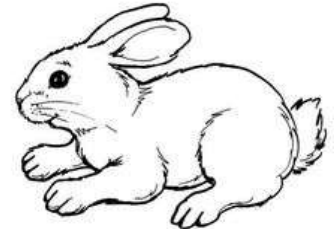
3.) Feladatlap

(7-12 éves korig)

(Automatizáláshoz, **SZ hangzó a szó belsejében**. Szöveg - kép egyeztetése, SZ-automatizálása, olvasás, cselekedtetés, sorrendiség, fonológiai tudatosság kognitív funkciók fejlesztése.)

Vers olvasása (SZ hangzó automatizálása, kognitív képességek fejlesztése)

1. Olvasd el hangosan a verset! Figyelj arra, miről szól a vers!

Nyuszi mese

Gesztenyefa töve mélyén
Nyuszik élnek csendben, békén.
Nyuszi szőrrel bélelt fészek.
Ott alusznak, abban élnek.

Reggel, ha éhesek lesznek
Felöltöznek, **kesztyűt vesznek**.
Káposztaföld, veteményes,
A sok nyuszi leleményes!

Káposztalevelet esznek.

Tarisznyájukba is tesznek.
Nagybajuszú, pisze nyulak,
Tudják jól a haza utat!

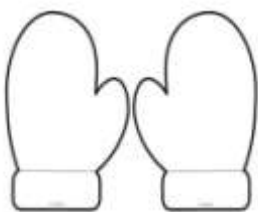
Elszaladnak messze-messze

Lombos őszi fa ligetbe.
Gesztenyefa töve mélyen.
Összebújnak, csendben,

- Karikázd be a **SZ hangzókat** a szövegben, figyeld meg hol találhatóak!

2.) Képek sorba rendezése

A)- Tedd sorba a képeket, a vers eseményei szerint! - Számozd meg őket és írd a számokat a képek alatti karikákba.

3.) Automatizálás

- Mondd ki hangosan, mi van az előbb beszámozott képeken?
- Írd le a szavakat írott NAGYBETŰVEL a vonalakra!

.....

.....

4.) Írd a képek alá szótagolva a szavakat, utána tapsold le őket!

Például: Ő-SZI

(Szavak: gesztenyefa, nyuszi, kesztyű, káposzta, elszalad, tarisznya)

5.) Sorkirakó

(Finommotorika, sorrendiség, figyelem, emlékezet, gondolkodás fejlesztése, **SZ** automatizálása.) (Képességektől függően lehet 4-5-6 képpel is dolgozni!)

A.) Feladat: Vágd ki a képeket!

(Kirakom az öt képet sorba, majd eltakarom és megcserélem a sorrendet!

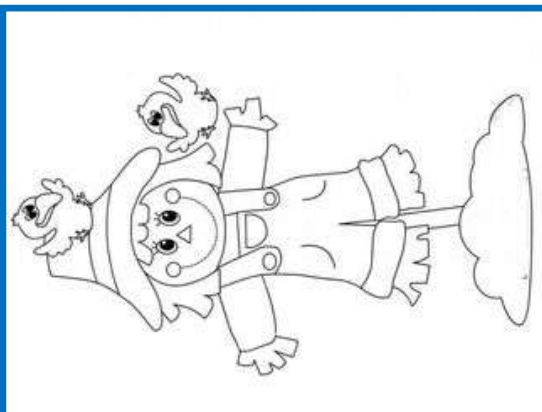
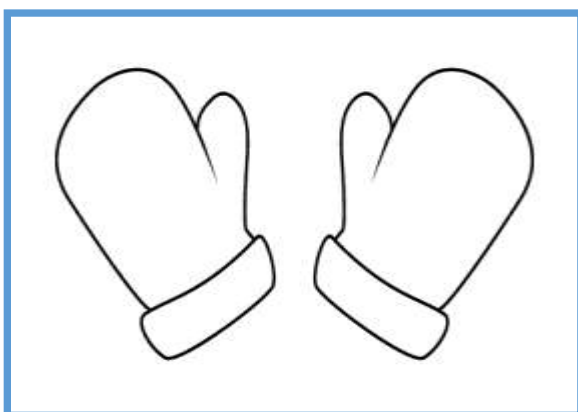
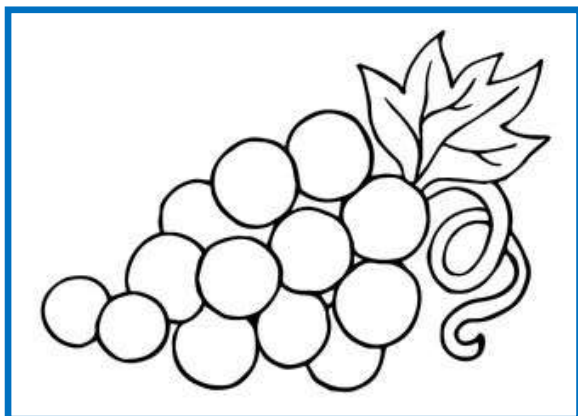
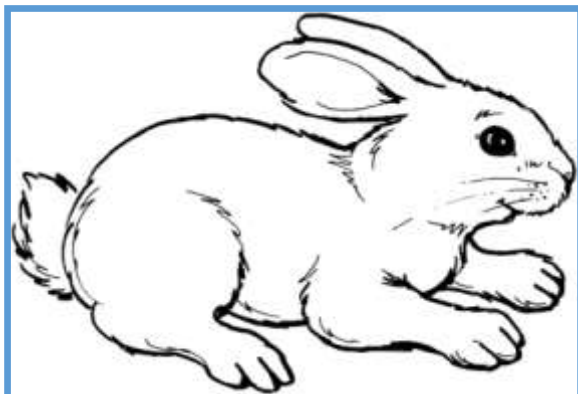
- Helyezd vissza a képeket abba a sorrendbe, ahogy eredetileg volt!

B.) Képkirakó (Feladatok emlékezet, figyelem, koncentráció, finommotorika és az SZ hangzó fejlesztéséhez.)

Feladat: Vágd ki a képeket!

1. Mondd hangosan, mi van a képeken! Keresd meg, melyik nem illik a többi közé!
2. Rakd őket sorba úgy, ahogy én raktam, és mondd ki hangosan, mi van a képeken!
3. Elveszek egy képet, mondd meg melyik hiányzik!
4. A képeket sorba teszem, majd eltakarom és az egyik képet lefordítom. melyik az a kép?

6 db kép

6.)Szókereső

- Keresd meg a szavakat, melyeket elrejtettem! **JOBBRÓL- BALRA és FENTRŐL- LEFELE**
OLVASD!

Szókereső									
L	O	M	B	O	S	Á	NY	Ú	L
E	L	I	G	E	T	S	U	T	F
N	E	F	K	Á	P	O	SZ	T	A
T	K	É	SZ	Ü	L	K	I	H	F
V	E	SZ	É	LY	P	SZ	I	A	Ö
E	SZ	E	H	V	I	SZ	E	Z	L
SZ	TY	K	E	L	SZ	A	L	A	D
SZ	Ú	K	S	R	E	G	G	E	L

LOMBOS

NYUSZI

FÉSZEK

KÁPOSZTA

VESZÉLY

SOK

PISZE

NYÚL

KÉSZÜL

EL

LIGET

LENT

NE

ÚT

KESZTYŰ

FA

ÉHES

ELSZALAD

FÖLD

HAZA

REGGEL

VESZ

VISZ

SZÚK

SZIA

SZÚK

SZAG

4. Feladatlap

(7-12 éves korig)

(Automatizáláshoz, **SZ hangzó a szó elején és a szó belsejében.** Szó-differenciálás, SZ-automatizálása, olvasás, cselekedtetés, sorrendiség, fonológiai tudatosság kognitív funkciók fejlesztése. finommotorika, síkban való tájékozódás fejlesztése.)

SZ hangzó automatizálása

1.) Feladat: Olvasd el hangosan a verset! Figyelj arra, miről szól a vers!

2.) Auditív differenciálás fejlesztése, mozgással.

(Lefordítjuk a lapot.)

- Állj az asztal mellé!

- Szavakat fogsz hallani a versből, és dönts el hol hallod benne a **SZ** hangot!

- Ha **a szó elején**, akkor **tapsoj egyet**, ha a **szó belsejében**, akkor **guggolj le!**

Szavak:

- száll, készül, színes, hosszú, szellő, sziszeg, szertefúj, szalad, messzi, szél

3.) Szókereső- Szóban- szó (fonológiai tudatosság fejlesztése)

- Olvasd el az alábbi szavakat és keress bennük másik szót!

- Írd le a talált szavakat az alábbi sorokba! pl: **SZÉL- ÉL**

- Lehet egy szóban több másik is elbújva!

- száll, - készül, - színes, - hosszú, - szellő, - szertefúj, - levél

4.) Bővülő mondatok (automatizálás, hangos olvasás gyakorlása)

- Olvasd el hangosan a következő mondatokat!

- Száll a szél.

- Száll a szél messze.

- Szaladva száll a szél messze.

- Szaladva száll a szél messze, egy szigetre.

- Szaladva száll az őszi szél messze egy szigetre.

- Szicíliában szaladva száll az őszi szél messze, egy szép szigetre.

5.)Tájékozódás a szövegben. (tájékozódás, szövegértés, automatizálás)

- Válaszolj a kérdésre!

- Keresd meg a vers szövegében a választ az alábbi kérdésekre, és mondd ki hangosan és tisztán!

- Hová száll a szellő?

- Miket fúj a szél?

- Milyen az idő?

- Mit nem csinál a szél?

- Milyen az őszi táj?

- Kinek a nyomában jár?

- Írj az ősziről öt mondatot! Például: Milyen az időjárás, miért szereted, vagy nem szereted, milyen hónapok vannak ebben a hónapban? Stb.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

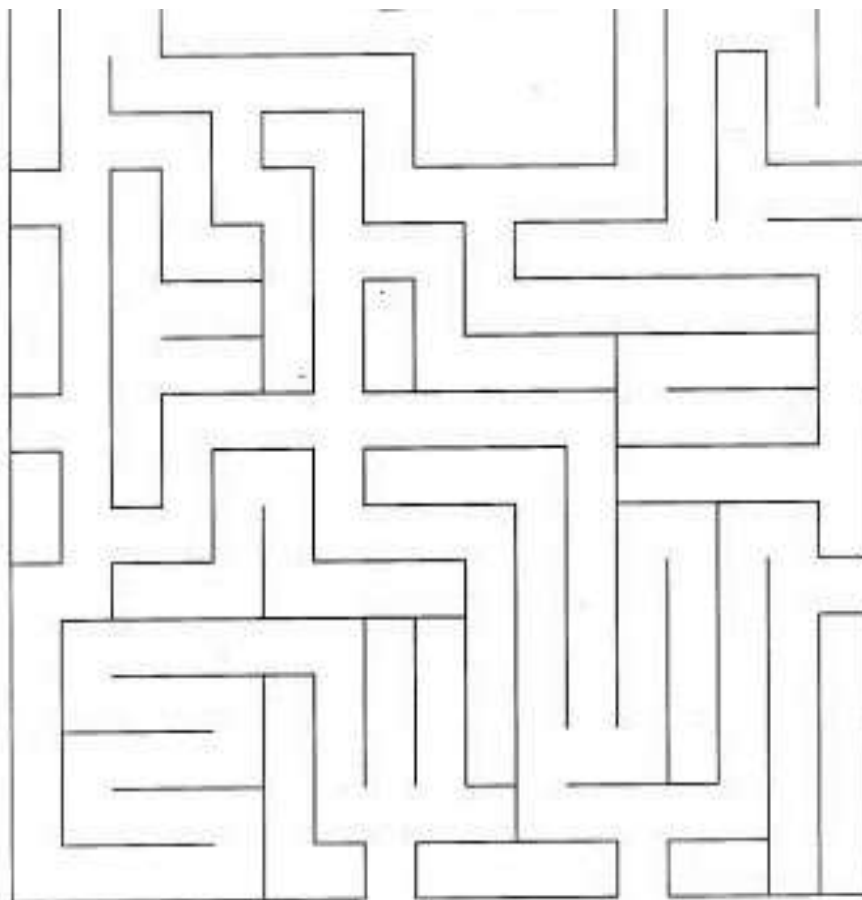
.....

.....

.....

7. **Széllabirintus** (finommotorika, szem- kéz koordináció, tájékozódás, kognitív képességek fejlesztése)

- Keresd meg a szél útját a levelekhez!

5.) Feladatlap

(7-12 éves korig)

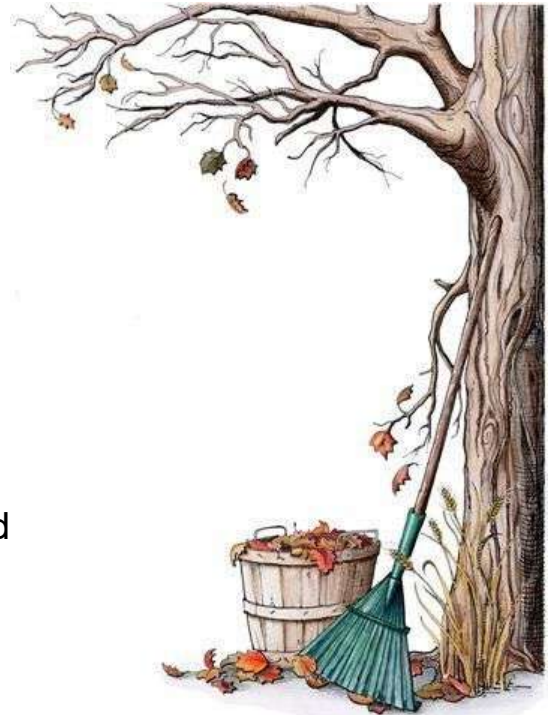
(Automatizáláshoz, **SZ hangzó mindhárom fonetikai helyzetben**. differenciálás, SZ- automatizálása, olvasás, cselekedtetés, sorrendiség, ritmuskészség fejlesztése, fonológiai tudatosság kognitív funkciók fejlesztése.)

1.) Olvasd el a verset hangosan!

Őszi dal

Nap süti, Hold süti, Nap süti, Hold süti,
Libben az ágon, ha fújja a szél,
Nyáron és ősszel is, szorgosan szedjük is
Számoljuk össze hogy hány a levél!

Szórjuk és szedjük is, visszük mi együtt is!
Telnek a zsákok és tisztul a tér!
Száz színén szél szalad, lesz, ami itt marad
Szőnyeg a fák alatt, szép falevél!

2.) Ritmusgyakorlat

- Tapsold le a ritmust!

TÁ= | és **TI-TI= ▢**

(Rajz: Repity Zsuzsa,2023.)

- Most olvasd el újra a verset, figyelj a vers ütemére, tapsold hozzá a szöveghez a ritmust!

3.) Mit csinálunk? (SZ hangzó automatizálása)

- Mit csinálunk a levelekkel? Ha tudod, válaszolj rá emlékezetből!
- Keresd meg a szövegben a pontos választ, és húzd alá kékkel!
- Karikázd be a szavakban a **SZ** hangot, **zöld** színnel!
- Olvasd fel a szavakat! Figyelj a szép, tiszta kiejtésre!

4.) Tedd a leveleket a megfelelő zsákba! (SZ- automatizálása, fonetikai helyének jelölése.)

A.) Szavak differenciálása, csoportosítása fonetikai hely szerint, finommotoros fejlesztés, cselekedtetés, eszközhasználat

- Szavakat olvasok fel, figyelj és mondd meg, **hol hallod a SZ hangzót!**
- Vágd ki a leveleket!
- Mondd ki a szavakat, és **tedd a megfelelő zsákba** őket!

B.) Finommotoros fejlesztés, számképek írása, szavak olvasása, csoportosítása fonetikai helyük szerint

- Számozd be a leveleket 1-10-ig.
- Olvasd el és mondd ki hangosan a szavakat!
- **Írd szavak számát megfelelő zsákba**, aszerint, hogy **hol hallod a SZ hangot!**

C.) Szavak csoportosítása fonetikai helyük szerint, finommotoros fejlesztés, írás gyakorlása, szavak másolása, csoportosítása)

- Mondd ki az alábbi szavakat, figyeld meg hol található benne a **SZ**hang és
- írd be őket a megfelelő zsákba!

- **ősz**

- **csősz**

- **szél**

- **alszik**

- **színes**

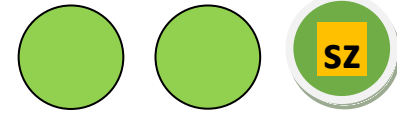
- **messze**

- **szép**

- **szőnyeg**

- **szalad**

- **visszük**

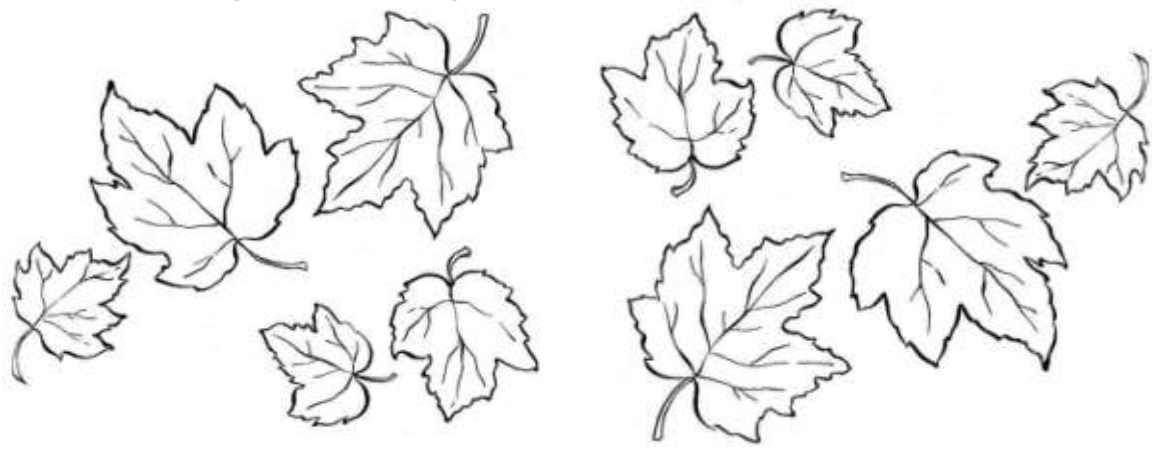
- Vágd ki a leveleket / szavakat és ragaszd őket a megfelelő zsákba!

5.) Mondatalkotás

- Válassz ki minden zsákból 2- 2 szót, és írd velük mondatokat! (összesen 6db)

- Szinezz ki annyi levelet, ahány mondatot írtál!

6.) Feladatlap

(7-12 éves korig)

S-SZ hangzók motoros differenciálása

(motoros differenciálás, S-SZ hangzók differenciálása, szókincsbővítés és aktivizálás, olvasás, cselekedtetés, tér-irány, síkban való tájékozódás fejlesztése, fonológiai tudatosság és kognitív funkciók fejlesztése.)

A versben S-SZ hangzók szó elején és szó belsejében

1.) Olvasd el a verset hangosan!

Susog a szél

Sivít, süvít, most a szél
Szellő, lánnyal táncra kél.
Messze mennek sietve,
Folyó széli ligetbe.

Megpihenve alszanak,
Sötétlombú fák alatt.
Súgva - búgva mesélnek
Száll a dala a szélnek!

2.) Szómagyarázat

- Beszéljük meg, mit jelentenek az alábbi szavak:

Sivít, süvít, liget, súg, búg, kél

3.) Hangzókereső

- Keresd meg a vers szövegében a **S** és **SZ** hangzókat!
- Az **S** hangokat karikázd be **kékkel**, a **SZ** hangzókat jelölő betűket **zöld** színrel!
- Írd le őket **ide a vonalra**, a csoportosítás szerint:

S:.....

.....

SZ:.....

.....

.....

4.) Lépegető (irány gyakorlása, jobb-, bal differenciálása, számlálás fejlesztése, tájékozódás síkban, olvasás, automatizálás)

Feladat:

- Szükséges egy bábu, amivel a feladatban lépegetünk és az alábbi szótábla..

Instrukció:

- **Irányokat és számokat fogok mondani.** PL: lépj felfelé kettőt, jobbra egyet!

- **Lépj a szóhálóban annyit és abba az irányba, amit mondok!**

- **Mondd ki a szót, ami ott van, és hogy melyik hangzót halod benne a S vagy a SZ hangot?**

Szótábla

sikál	kosár	selyem	szellő	sonka	szín	súg
süvít	szerep	szél	sapka	szól	mászik	ősz
nyuszi	sál	messze	szül	száll	viskó	süti
keskeny	mese	sáros	szelíd	siet	mosoly	sötét
szalad	sima	kesztyű	Sanyi	alszik	lasszó	sajt
szomorú	szed	susog	vastag	sül	káposzta	sétál
sivít	bajusz	sátor	hosszú	kopasz	sín	Eszter

- Keress **három** olyan szót, amivel a versben is találkoztál!
- Mondj velük egy- egy mondatot!

5.) Fonológiai tudatosság fejlesztése

- Keresd ki a szövegből az **alábbi szavakat**, és karikázd be bennük azokat a hangzó párokat, ami a rögzítősorban is benne van.
- Ismételd el hangosan a rögzítősort!
- Kösd össze a rögzítősorban és a szavakban található az **azonos** hangzó párokat!

szí, szé, sze, szá, sza, szo, szö, szu, szü

Szavak:

- süvít - szél - szellő - siet - alszanak
- sötétlombú - sűgva - mesélnek - susog

su, so, sü, sö, sa, sá, se, sé, si

6.) Szókincs aktivizálása, fonológiai tudatosság fejlesztése

A.) Szókincsmozgósítás, írás gyakorlása

- Melyik hangzó párokhoz **nem találtál** párt az előző feladat rögzítősoraiban?
- **Írd ide:**.....
.....
- Pótold ki ezeket a hangzó párokat úgy, hogy értelmes szót kapjál!
- **Írd le a szavakat:**
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

B.) Szóalkotás, szókincs aktivizálása, a rögzítősor hangkapcsolataival, mindhárom fonetikai helyzetben (Nagyobb 11-12 éves gyerekeknél, differenciált feladatvégzés esetén)

Feladat:

- Ne csak szókezdő helyzet szerint alkoss velük szavakat a hangzókapcsolatokkal, hanem a szó végén és a szó belsejébe kerülve is.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7.) Plusz egy őszi vers SZ hangzóval.

SZ automatizálása mindhárom fonetikai helyzetben.

Őszi levelek

Száz őszi falevél, hintázik az ágon.

Szelek szárnyán utaznak, szállnak könnyű szárnyon.

Színpompás takaró, színarany szín szőnyeg,

Szikrázó napsütés, búcsút int az ősznek.

Szabadban játszanak szöszi hajú lányok.

Szedik a levelet, szél fújja szoknyájuk.

A verseket írta és a feladatlapot készítette: Repity Zsuzsa 2023.

6.4. Felhasznált illusztrációk:

Saját rajzok és a www.pinterest.com oldalról letöltött képek.

A online képek letöltésének ideje: 2023.04.19.

Képek forrása:

- bajusz: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644004445/>
- fa: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644006457/>
- fodrász: <https://hu.pinterest.com/pin/4362930880944813/>
- hajkefe: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644004380/>
- hajszáritó: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644004395/>
- hívóképek: Korompai Istvánné (2006) „Logopédiai hívóképek és hívóképes dobókockák a pöszeség terápiájához” című fejlesztőanyagából. (Logopédiai Kiadó.)
- káposzta: <https://hu.pinterest.com/pin/643311128045345892/>
- káposzta: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644004954/>
- kesztyű 1: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644005704/>
- kesztyű 2: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644005653/>
- kesztyű 3: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644004845/>
- levél: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754643939670/>
- levélkeret: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644006570/>
- madárijesztő: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644026000/>
- nyuszi: <https://hu.pinterest.com/pin/46654546129787198/>
- nyuszi: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644005527/>
- olló: <https://hu.pinterest.com/pin/1021472759204268896/>
- őszi kép vershez ritmus rajz: Repity Zsuzsa 2023.
- őszi kép: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644027518/>
- sárga levél: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754643939702/>
- szalad: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644027015/>
- szalag: <https://hu.pinterest.com/pin/70579919152607383/>
- szél: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754643986343/>
- szél: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754643961826/>
- szél: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754643961884/>
- szél: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754643986343/>
- szöcske rajz: Repity Zsuzsa 2023.
- szöcske: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754643986039/>
- szőlő: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754644025937/>
- zsák: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754643939737/>
- zsák: <https://hu.pinterest.com/pin/699535754643939737/>

Versek: (A verseket írta és a feladatlapokat készítette: Repity Zsuzsa. 2023.)

- Szavaló
- Fodrász
- Nyuszi mese
- Az őszi szél útja
- Őszi dal
- Susog a szél
- Őszi levelek útja

6.5. Fejlesztő órai képek: Differenciált feladatvégzés a csoportban.

a.) Fotón:

A logopédiai órán, a hangzófejlesztés során, a tanult hangzórögzítősoránakgyakorlása, és az artikulációs mozgás általam végzett megfigyelése.

a.)

b.)

4. ábra. Fotókat készítette:Kátoli Veronika 2022.

a.) Fotón:

Differenciált tanulásszervezés keretében végzett órai munka:

Két tanulónál:Az artikulációs fejlesztés során a levegő irányának megfigyeltetése és érzékeltetése a kézfejen.

Egy másik gyermeknél pedig a diszlexiás, diszgráfiás reedukáció során végzett önálló feladat végzése, feladatlapon. **(Fotók: Kátoli Veronika 2023.)**

7. Nyilatkozat

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Cím: 7400 Kaposvár, Guba S. u. 40.
Tel.: +36-82/505-800
Honlap: <https://uni-mate.hu>

NYILATKOZAT

Alulírott **Repity Zsuzsa** a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus, **Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa szakterületen pedagógus szakvizsgára felkészítő - szakirányú továbbképzés szak nappali/levelező*** tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Portfólióm egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen **nem***

Kelt: 2023 év április hó 21. nap

Hallgató

8. Konzultációs Nyilatkozat

KONZULTÁCIÓS NYILATKOZAT

A **Repity Zsuzsa** (hallgató Neptun azonosítója: **X5974O**) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfólió¹ áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*3}

Kelt: 2023.04.21.

Belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus megnevezése mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

9. Plágium nyilatkozat

NYILATKOZAT

A portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: **Repity Zsuzsa**

A Hallgató Neptun kódja: X59740

A dolgozat címe: **Portfólió. A fejlesztésekhez írt logopédiai verses gyűjteményem gyakorlatban való alkalmazása utazó gyógypedagógusként, az integrált oktatásban**

A megjelenés éve: 2023.

A konzulens tanszék neve: **Neveléstudományi Intézet**

Kijelentem, hogy az általam benyújtott portfólió egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését és nyomtatását nem, megtekintését engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe.

Kelt: 2023 év 04, hó 28. nap

Hallgató aláírása

10. Titkosítási kérelem

TITKOSÍTÁSI KÉRELEM

Alulírott Repity Zsuzsa (Neptun- kód: X59740) Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa szakvizsga szak hallgatója kérelmezem, hogy a fejlesztésekhez írt logopédiai verses gyűjteményem gyakorlatban való alkalmazása utazó gyógypedagógusként, az integrált oktatásban című portfólióm (konzulens(ek) neve: Dr. Szili Katalin) a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (a továbbiakban: TVSZ) 95. § (5) bek. c) pontja alkalmazásával titkosításra kerüljön.

Tudomásul veszem, hogy kérelmem jóváhagyása esetén a dolgozat titkosítása a TVSZ 95. § (5) bek. c) pontja alapján a sikeres védést követő 5 évre szól.

Kelt: Lánycsók; 2023.04.28.

a hallgató aláírása

A titkosítási kérelmet ENGEDÉLYEZEM / NEM ENGEDÉLYEZEM.

Elutasítás _____ esetén _____ indokolás: _____

Kelt: _____, _____

a szakfelelős aláírása

Záradék

Az egyetemi Oktatási Bizottság a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 7. számú függelékét képező szakdolgozat/diplomadolgozat titkosítási kérelmet 95. § (6) bekezdése alapján 2020. március 26-i ülésén fogadta el. Határozatszám: 40/2020/21. (III.26.) EOB határozat.

Gödöllő, 2021. március 26.

Dr. Szabó István
oktatási és nemzetközi rektorhelyettes

11. Absztrakt

A Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa szakterületen pedagógusszakvizsgára felkészítő - szakirányú továbbképzés záró dokumentumaként megírt portfólióm tartalmát tekintve igyekeztem átfogó képet adni szakmai tevékenységeimről és gyógypedagógusi kompetenciáimról. A portfólióm első részében, az eddig bejárt szakmai életutamat mutatom be, melyek azok a személyes indítékok, amik erre az útra vezettek engem. Másrészt pedig leírom, milyen elvárásokkal jöttem a szakvizsgaképzésre. Elsődleges célom a képzéssel kapcsolatosan, hogy a SNI-s gyermekek fejlesztéséhez szükséges szakmai tudásom bővítsem és a megszerzett ismereteket minél több területen hasznosítsam, ezáltal hatékonyabban és eredményesen fejleszthessem az SNI-s gyermekeket. A képzés során a szakvizsgára felkészítő tanáraink által számos új ismeretekkel lettem gazdagabb, önismereti, önértékelési, köznevelési, közigazgatási, szakmai, integrációs és a speciális nevelési feladatok köreiből kapcsolódó témában. Továbbá a *Közigazgatási és vezetési ismeretek* és a *Nevelési, oktatási intézmény hatékonysága* kurzusok elvégzése alapot adtak egy, a jövőben végzendő további képzéshez, ami a *Közoktatás vezetői szakvizsga*. A képzés alatt a speciális nevelési feladatokhoz tartozó integráció-szegregáció kérdései és a differenciálás lehetőségei még inkább megerősítették bennem azt az igényt, hogy a SNI-s gyermekek integrált oktatásában végzett feladatok során körültekintőbbé és tudatosabbá váljak. Az inkluzívitás megléte elengedhetetlen az SNI-s gyermekek fejlesztésében, oktatásában, és a sikeres együttnevelés folyamatában. A befogadó iskola mindezek által esélyt teremt és lehetőségeket biztosít az SNI-s gyermeknek, hogy optimális környezetben tanuljon és fejlődjön, beilleszkedhessen a társadalomba, ezáltal is növelve az esélyeit. Mindezek megvalósulásának kulcsa maga a pedagógus, hisz az ő inkluzív szellemisége, képzettsége és attitűdje meghatározó tényező az SNI-s gyermekek oktatásában. A beemelt dolgozataimon keresztül mutatok rá személyes viszonyulásomra és az elfogadásra épülő tanítói attitűdöm meglétére. A szakvizsgaképzésen tanultak bemutatása mellett portfólióm képet ad arról is, hogy mit ölel fel, utazó gyógypedagógusként végzett gyógypedagógiai tevékenységem. Harmadik egysége portfóliómnak a logopédiai fejlesztésekhez írt verses gyűjteményem bemutatása, a gyakorlatban való alkalmazási területei, beszédfejlesztés során való hasznossága és kibővítésének lehetőségeit taglalja. Ezek közül az SZ- hangzóhoz készített feladatlapokat a mellékletben csatolom. Végül, az utolsó fejezetben a további szakmai és tanulási céljaim fejtem ki. Összességében elmondhatom, hogy a szakvizsgára felkészítő képzésen kapott új ismeretek által még tudatosabbá váltam a gyógypedagógusi tevékenységeimmel kapcsolatban.